

Prot. nr 106 Radycau nr 2 de Alimant nr 0009.44715.6572.20031.2023

Załącznik nr 1 do uchwały nr 3/III/2024 Zarządu Stowarzyszenia „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” z dnia 27.03.2024 r

Fundusze Europejskie dla Wielkopolski

Rzeczpospolita Polska

Unie Europejska

Strategia dla Wielkopolski na lata 2023-2027

Lokalna Strategia Rozwoju Stowarzyszenia „LGD7 - Kraina Nocy i Dni”

Na lata 2023-2027

wersja 3
Opatówek, marzec 2024r.

STOWARZYSZENIE
„LGD7 - Kraina Nocy i Dni”
ul. Kościelna 2, 62-860 Opatówek
NIP: 9680888548, REGON: 300357112
e-mail: lgd7@wp.pl

Stowarzyszenie „LGD7-Kraina Nocy i Dni”
Jożet Podluzny
PREZES ZARZADU

4	ROZDZIAŁ I. CHARAKTERYSTYKA PARTNERSTWA LOKALNEGO
4	1. Nazwa i forma prawna
4	2. Proces tworzenia partnerstwa
10	3. Struktura LGD
12	4. Organ decyzyjny
13	5. Proces decyzyjny
13	6. Dokumenty regulujące funkcjonowanie LGD
14	7. Standardy funkcjonowania partnerstwa
16	ROZDZIAŁ II CHARAKTERYSTYKA OŚCZARU I LUDNOŚCI OBJĘTEJ WDRAŻANIEM LSR
22	ROZDZIAŁ III PARTYCYPACYJNY CHARAKTER LSR
31	ROZDZIAŁ IV ANALIZA POTRZEŚ I POTENCJAŁU LSR
31	1. Analiza SWOT
33	2. Grupy docelowe szczególnie istotne z punktu widzenia LSR
35	3. Zagospodarowanie przestrzenne/układ osadniczy
35	4. Stan infrastruktury w kontekście potrzeb rewitalizacji
35	5. Charakterystyka gospodarki/przedsiębiorczości
36	6. Rynek pracy
38	7. Działalność sektora społecznego
38	8. Problemy społeczne
39	9. Podjęcie LGD do kwestii przestrzegania zasady równości szans i niedyskryminacji
39	10. Dziedzictwo kulturowe/zabytki
39	11. Obszary atrakcyjne turystycznie
40	12. Obszary wiejskie
40	13. Rolnictwo i rynek rolny
41	14. Produkty lokalne, tradycyjne i regionalne
42	15. Edukacja
42	16. Zrównowazenie środowiskowe
42	17. Uzasadnienie doboru zakreślowanych obszarów wsparcia
42	18. Uzasadnienie wyboru dostępnych źródeł finansowania
42	19. Uzasadnienie przyjętego sposobu wdrażania
42	20. Podsumowanie, kluczowe problemy obszaru LGD.
46	ROZDZIAŁ V SPÓJNOŚĆ, KOMPLEMENTARNOŚĆ I SYNERGIA
46	1. Opis korelacji na poziomie przedsiębiorstwa w LSR
48	2. Komplementarność i synergia przedsiębiorstwa w LSR
49	3. Wartość dodana podjęcia LEADER
50	4. Dwersyfikacja źródeł finansowania LSR
50	5. Metody aktywizujące
50	6. Integrowanie sektorów, partnerów, zasobów i branż w celu kompleksowej realizacji przedsięwzięć
51	ROZDZIAŁ VI CELE I WSKAZNIKI
55	ROZDZIAŁ VII SPOŚÓB WYBORU I OCENY OPERACJI ORAZ SPOŚÓB USTANAWIANIA KRYTERIÓW WYBORU
55	ROZDZIAŁ VIII PLAN DZIAŁANIA
63	ROZDZIAŁ IX PLAN FINANSOWY LSR
67	ROZDZIAŁ X MONITORING I EWALUACJA
72	Wykaz wykorzystanej literatury:
74	Załącznik do LSR Stowarzyszenia „LGD7-Kraina Nocny i Dni”

ROZDZIAŁ I. CHARAKTERYSTYKA PARTNERSTWA LOKALNEGO

1. Nazwa i forma prawna

Stowarzyszenie „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” jest stowarzyszeniem wpisanym do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000260259. Nazwa organizacji nawiązuje do miejsca akcji i wydarzeń powieści „Noc i Dnie” Marii Dąbrowskiej. Autorka w swojej twórczości przedstawiała życie codzienne mieszkanców oraz pracowitość ziemianstwa na terenie, który dziś swoim zasięgiem obejmuje obszar objęty LSR.

„LGD7 – Kraina Nocy i Dni” jest dobrowolnym, samorządnym, trwałym zrzeszeniem osób fizycznych i prawnych, o celach niezarobkowych, działającym, jako Lokalna Grupa Działania. Podstawą działania jest Statut wraz z ustawą z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2020 r. poz. 2261), co oznacza, iż wszelkie prowadzone przez „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” działania są zgodne ze statutem, tj. z niego wynikają i nie są z nim sprzeczne. Organa stanowiące wszystkich gmin wchodzących w skład LGD7 podjęły w 2022 roku uchwały o kontynuacji członkostwa w naszym Stowarzyszeniu w kolejnym okresie programowania.

Pozostałe podstawy prawne wynikają zarówno z:

- Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Funduszu Regionalnego, Europejskiego Funduszu Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społeczności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Funduszu Regionalnego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, z późn. zm.);

- Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społeczności Plus, Funduszu Społeczności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wspierania Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wzajemnej (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 159-706).

W zakresie przepisów krajowych dotyczą one w szczególności:

- ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności (Dz. U. z 2022 r. poz. 943), zwanej dalej „ustawą RLKS”;

- ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027, zwanej dalej „ustawą EFS+”;

- ustawy z dnia 8 kwietnia 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. z 2023 poz. 412);

a także innych aktów prawa dotyczących Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność oraz działalności Stowarzyszenia. Nadzór nad działalnością „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” sprawuje Marszałek Województwa Wielkopolskiego. Jest to stowarzyszenie „specjalne”, gdyż obok Walnego Zebrań Członków, Zarządu oraz organu kontroli wewnętrznego, funkcjonuje dodatkowy organ – Rada Stowarzyszenia, która podejmuje decyzje w sprawie wyboru oraz ustalenia kwoty wsparcia operacji realizowanych w ramach LSR.

2. Proces tworzenia partnerstwa

Stowarzyszenie „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” powstało w 2006 r. w wyniku realizacji Schematu i Pilotazowego Programu Leader+. Inicjatorem utworzenia „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” była Gmina Kozminek, która na mocy porozumienia zawartego jako lider projektu pn. „Partnerstwo- szansą rozwój obszarów wiejskich” złożyła aplikację o utworzenie lokalnej grupy działania.

Celem powstania „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” był szeroko pojęty rozwój obszarów wiejskich położonych na terenach realizowanego projektu, uwzględniający ochronę oraz promocję środowiska naturalnego, krajobrazu i zasobów historyczno-kulturowych, rozwój turystyki oraz popularyzację i rozwój produkcji wyrobów regionalnych obszaru objętego LSR.

Proces budowania partnerstwa rozpoczęto od spotkań informacyjnych z mieszkańcami gmin wchodzących w skład nowej organizacji. Aby dotrzeć do jak największej ich liczby, do udziału w projekcie zaproszono dziennikarzy z lokalnych gazet. Uczestnicząc w spotkaniach mieli oni okazję zapoznać się z ideą metody LEADER oraz z opiniami mieszkańców na temat projektu. Artykuły w prasie stały się nie tylko doskonałym elementem informacyjnym, ale również promocyjnym. Lokalni liderzy, aktywnie działający na rzecz zawierania partnerstwa, zadbali o to, aby w spotkaniach brali udział przedstawiciele wszystkich sektorów, tj. publicznego, społecznego oraz gospodarczego.

Dzięki temu w każdym ze spotkań uczestniczyli nauacyiele, pracownicy urzędów gmin, doradcy rolnicy – reprezentanci sektora publicznego, a także rolnicy, właściciele sklepów, warsztatów, firm – reprezentanci sektora gospodarczego oraz strażacy, członkowie klubów sportowych, Kół Gospodyń Wiejskich, czyli reprezentanci sektora społecznego.

Zbierno informację na temat potrzeb mieszkańców i barier w rozwoju gmin, a także dyskutowano o zasobach, jakie można wykorzystać we wspieraniu rozwoju społeczno-gospodarczego.

Dzięki bardzo aktywnej postawie reprezentantów trzech sektorów: społecznego, gospodarczego i publicznego biorących udział w warsztatach aktywizujących, opracowano Zintegrowaną Strategię Rozwoju Obszarów Wiejskich.

W latach 2007 – 2008 Stowarzyszenie realizowało Schemat II Pilotazowego Programu Leader+.

Okres programowania 2007-2013 to czas, kiedy LEADER, po raz pierwszy został wiązony do najważniejszego dla rozwoju obszarów wiejskich dokumentu – Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

„LGD7 – Kraina Nocy i Dni” wykorzystując zbudowany w poprzednich latach potencjał, ponownie przy wsparciu i zaangażowaniu przedstawicieli trzech sektorów tj. publicznego, społecznego i gospodarczego zbudowała LSR, która była wynikiem spotkań konsultacyjnych i warsztatów organizowanych na terenach gmin, w celu jak najlepszej identyfikacji problemów, na które strategia mogłaby odpowiedzieć.

Główne cele zawarte w LSR otrzymany brzmienie:

- 1. Stworzenie rozpoznawalnej marki, jako elementu rozwoju obszaru działania „LGD7-Kraina Nocy i Dni”;
- 2. Rozwój turystyki poprzez wykorzystanie zasobów naturalnych oraz walorów kulturowych i turystycznych.
- 3. Poprawa jakości o środowisko naturalne, usprawnianie gospodarki odpadami komunalnymi i wykorzystanie alternatywnych źródeł energii.

W 2010 r. do Stowarzyszenia przystąpiły kolejne gminy: Gmina i Miasto Stawiszyn, Gmina Mycielin oraz Gmina Lisków, powiększając tym samym obszar działania „LGD7 – Kraina Nocy i Dni”. Do 30 czerwca 2015 r. „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” z sukcesem realizowało LSR na terenie dziesięciu gmin członkowskich. Budżet „LGD7 – Kraina Nocy i Dni”, który wykorzystano na poziomie 81,5% przeznaczony był na wspieranie i stymulowanie rozwoju obszarów wiejskich, budowanie kapitału społecznego poprzez szkolenia, nabywanie umiejętności i aktywizację lokalnej społeczności, a także promocję obszaru.

W okresie programowania 2007-2013 „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” zorganizowało łącznie 25 naborów wniosków w ramach działania mających na celu wsparcie istniejących przedsiębiorstw oraz tworzenie nowych działalności gospodarczych jak również inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne, kształtowanie przestrzeni publicznej, ochronę zabytków i budownictwa tradycyjnego. W wyniku realizacji dofinansowanych operacji powstały nowe miejsca pracy, mieszkańcy zyskali nowe miejsca integracji i działalności kulturalnej, dzięki wybudowaniu kilkunastu placów zabaw dzieci zyskały bezpieczne miejsca do aktywnego spędzania wolnego czasu co w dalszej przyszłości przelożyło się na coraz większy wzrost poziomu aktywności społecznej lokalnej.

Kończąc się perspektywa 2014-2020 przyniosła beneficjentom obszaru działania „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” kolejne możliwości pozyskania środków. Dzięki sprawnie przeprowadzonym naborom wniosków (potwierdzają to wyniki ewaluacji zewnętrnej) rozdysponowano kwotę ponad 5 milionów złotych. Realizowane dzięki wsparciu „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” projekty najbardziej pomogły w rozwoju aktywności społecznej mieszkańców oraz w rozwoju infrastruktury społecznej i kulturalnej. Według większości badanych osób projekty pomogły także w rozwoju infrastruktury sportowej i rekreacyjnej. Nabory wsparły także zakłádanie i rozwijanie działalności gospodarczej, które to działania cieszyły się największym powodzeniem wśród beneficjentów.

W gminie niemal wszystkich uczestników badania ewaluacyjnego środki finansowe przeznaczone na wdrażanie LSR zostały wydane efektywnie, nabory wniosków w większości odpowiadały na potrzeby mieszkańców, a co trzeci badany stwierdza, że idealnie wpisywały się problemy gmin.

Budowanie partnerstwa to równie ważne działanie na poznanie dobrych praktyk realizowanych w innych rejonach kraju i Europy. Projekty współpracy to wymiana doświadczeń nie tylko między lokalnymi grupami działania ale także między mieszkańcami obszaru zaangażowanymi w ich realizację. W okresie 2007-2013 Stowarzyszenie zrealizowało dwa projekty współpracy w tym jeden poprzedzony operacją w zakresie jego przygotowania.

Pierwszym z nich był realizowany w 2010 r. projekt współpracy międzynarodowej pn. „SPOTKANIE Z NATURĄ 2010”. Projekt miał za zadanie edukację i integrację młodzieży z terenu działania partnerów: Stowarzyszenia „LGD7 – Kraina Nocy i Dni”, Stowarzyszenia „Lokalna Grupa Działania – Przymierze Jeziorsko” oraz z niemieckich LGD: LAG Weiherbe Oberes Mitteltheintal i Lokale Aktionsgruppe Hunrück poprzez zorganizowanie i przeprowadzenie 5-dniowych zajęć zwiazanych z ochroną środowiska oraz zajęć sportowo-edukacyjnych z pomocą metod wykorzystujących zasoby naturalne oraz turystyczne obszaru działania polskich partnerów.

Na przestrzeni lat 2013-2015 w ramach realizacji LSR na obszarze „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” utworzono szlak rowerowy pn. „Szlakiem Dębów i Paproci”. Wytyczenie oraz oznakowanie szlaku było przedmiotem projektu współpracy koordynowanego przez Stowarzyszenie „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” oraz realizowanego wspólnie ze Stowarzyszeniem Długosz Królewski. Utworzony szlak rowerowy liczy łącznie około 240 km długości i przebiega na terytorium wszystkich gmin członkowskich obydwu współorganizujących (łącznie 13 gmin) ukazując ich niezwykle walory krajobrazowe i ciekawe miejsca historyczne. Szlak

ten znalazł swoje miejsce w Planie Zrównoważonej Mobilności dla Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej jako element promocji terenu i ochrony środowiska.

W okresie 2014-2020 „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” zaangażowała się w realizację 2 projektów współpracy. Stowarzyszenie zrealizowało międzynarodowy projekt współpracy pn. „Poznajemy kulturę regionów” we współpracy z krajowym LGD KOLD oraz podmiotem LAG SUDUVA z Litwy.

Celem projektu było promowanie regionów wszystkich partnerów oraz włączenie społeczeństwa w aktywne kreowanie produktów partnerskich, wzajemna wymiana turystyczna mieszkańców. W ramach realizacji projektu przeprowadzono: wydarzenie kulturalno-turystyczne w regionie LAG Suduva, wydanie mapy w trzech językach, obejmującej miejsca tradycyjnej kultury. Wydany został album zawierający ciekawe miejsca z krótkim opisem wszystkich partnerów. Album przetłumaczony jest na trzy języki: polski, litewski i angielski.

Drugi z nich, to międzynarodowy projekt współpracy pod nazwą: „PROSNA – Popłyn Rzeką Otworz Sie Na Atakcje” zrealizowany we współpracy z Lokalną Grupą Działania „Wspólnie dla Przyszłości”. Celem projektu było zwiększenie siły turystyki kajakowej na obszarze „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” poprzez uatrakcyjnienie oferty turystycznej obszaru, promowanie aktywnego sposobu spędzania czasu wolnego oraz budowa małej architektury turystycznej dla kajakarzy i turystów. Rezultatem projektu było powstanie małej infrastruktury kajakowej i turystycznej. Podjęte działania wpłynęły także na wykreowanie pozytywnego wizerunku obszaru, zdrowego stylu życia oraz upowszechnienia rekreacji i turystyki kajakowej. Zrealizowany projekt aktywizował mieszkańców oraz miał wpływ na rozpoznawalność marki Stowarzyszenia. Stał się także jednym z elementów wspólnych działań na rzecz dbałości o estetykę linii brzegowej Prosy (powiatu, organizacji społecznych i przedsiębiorców).

Należy zauważyć, że LGD swój potencjał i doświadczenie zyskiwało realizując działania z wykorzystaniem środków z innych funduszy.

W 2008 r. LGD7 realizowało projekt pn. „Kadry i wiedza” w formie wykonania zadania publicznego na podstawie umowy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego. Operacja ta miała na celu przede wszystkim podniesienie wiedzy lokalnych liderów funkcjonujących w organach w zakresie Programu PROW na lata 2007-2014.

W latach 2010-2011 Stowarzyszenie zrealizowało projekt pn. „Przedsiębiorczość społeczna na terenach wiejskich” współfinansowany przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Fundusz Inicjatyw Obywatelskich, którego głównym celem była aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców obszaru. Przedsięwzięcie to zakładało promocję i rozwój przedsiębiorczości społecznej w lokalnych organizacjach pozarządowych (KGW, OSR, lokalnych stowarzyszeniach, fundacjach, spółdzielniach) działających na obszarze siedmiu gmin członkowskich „LGD7 – Kraina Nocy i Dni”, z wykorzystaniem miejscowego potencjału kulturalnego, historycznego i tradycji jak również organizację kursów zawodowych.

Jednym w ważniejszych efektów przedmiotowego projektu było utworzenie Spółdzielni Socjalnej „Nasza Firna” Godziszew Wielkie, która wykonuje prace na rzecz mieszkańców lokalnych miejscowości (m.in. porządkowe oraz remontowe) związane z jednoczesnie miejsca pracy dla uczestników tego projektu. Niewątpliwie wartość dodaną projektu było zmotywowanie i przygotowanie organizacji pozarządowych do samodzielnego aplikowania o fundusze zewnętrzne takie jak chociażby „Miście Projekt” czy PO FIO.

W ramach tego projektu powołano również Radę ds. Ekonomii Społecznej, której celem było przygotowanie oceniania społecznego i prawnego do rozwoju Ekonomii Społecznej w 7 gminach członkowskich „LGD7 – Kraina Nocy i Dni”.

Kolejną inicjatywą zrealizowaną przez „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” mającą na celu wsparcie rozwoju organizacji z terenu działania było przedsięwzięcie w ramach Programu Operacyjnego Fundusz Inicjatyw Obywatelskich pod nazwą: „Inkubator NGO-program rozwoju wiejskich organizacji pozarządowych”. Celem projektu było wzmocnienie potencjału rozwojowego w/w projektów zaowocowała przede wszystkim rozszerzeniem zakresu partnerstwa budowanego w ramach „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” oraz aktywizacją społeczno-zawodową mieszkańców obszaru objętego LSR. Zbudowany na podstawie powyżej scharakteryzowanych projektów potencjał został wykorzystany poprzez realizację działań zaplanowanych w LSR realizowanej w nowej perspektywie finansowej na lata 2014-2020, będącej w dużej mierze kontynuacją dotychczasowej działalności Stowarzyszenia.

Należy zwrócić uwagę, że środki pozyskane z funduszy innych niż EFRR-OW, w głównej mierze służyły wsparciu organizacji pozarządowych i grup defaworyzowanych.

Bardzo cenną zarówno dla lokalnej grupy działań jak również dla mieszkańców obszaru stała się prowadzona przez Stowarzyszenie „LGD7-Kraina Nocy i Dni” bezpłatna wypodryczalna sprężyna rehabilitacyjnego, która działa od kwietnia 2012 r. Ochrona i promocja zdrowia oraz działania na rzecz osób niepełnosprawnych – to jeden z celów statutowych Stowarzyszenia. Cel ten realizowany jest właśnie poprzez bezpłatne wypodryczanie sprężyny rehabilitacyjnego osobom, które mają trudności w samodzielnym poruszaniu się, czy rehabilitacji, a których sprawność fizyczna wymaga stosowania specjalistycznego sprzętu. Stowarzyszenie chce pomóc w ograniczeniu skutków niepełnosprawności poprzez umożliwienie im szybszego powrotu do

aktywności fizycznej, społecznej i zawodowej. W ramach nawiązanej nieformalnie współpracy z Axel Ulrich Sanitätssthaus oraz Glawe Sanitätssthaus LGD7 corocznie pozyskuje kolejny sprzęt, który zasila zasoby prowadzonej wypracowanej sytuacji. W nowej perspektywnej finansowej Stowarzyszenie zamierza również wspierać osoby w niekorzystnej sytuacji a w szczególności osoby niepełnosprawne poprzez m.in. dalsze prowadzenie bezpłatnej wypracowanej sprzętu rehabilitacyjnego oraz realizację projektów mających na celu włączenie społeczne grup w niekorzystnej sytuacji.

W dobiegającym końcu okresie programowania, „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” również aktywnie pozyskiwało środki spoza budżetu LSR. Wśród ważniejszych inicjatyw należy wymienić:

- Projekt pn. „Błękitno – zielone przystanki w Krainie Nocy i Dni” z UMWW, którego celem było obsadzenie roślinami 43 przystanków w 8 gminach powiatu kalskiego.
- Projekt pn. „Kraina Nocy i Dni dla Seniora” finansowany przez MRIPS, w ramach Programu wieloletniego na rzecz Osób - Projekt pn. „Kraina Nocy i Dni dla Seniora” finansowany przez MRIPS, w ramach Programu wieloletniego na rzecz Osób Starzych „Aktywni”. Celem było przeprowadzenie wielu aktywności na rzecz seniorów (warsztaty, szkolenia, rekreacja, kultura).
- Projekt pn. „Edukacja dla seniora w Krainie Nocy i Dni” finansowany przez MRIPS, w ramach Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starzych na lata 2021-2020. Celem było przeprowadzenie na rzecz seniorów cyklu zajęć z zakresu edukacji zdrowotnej, komputerowej, informatycznej, kulturalnej.
- Projekt pn. „Oznakowanie Szlaku Kościołów Drewnianych Ziemi Kalskiej szansą dla rozwoju turystyki w Krainie Nocy i Dni” finansowane przez Województwo Wielkopolskie. Celem było oznakowanie Szlaku Kościołów Drewnianych Ziemi Kalskiej w kierunku szlaku oraz znaczenia historycznych obiektów.
- o istnieniu szlaku oraz znaczenia historycznych obiektów.

Doświadczenia Stowarzyszenia „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” uzyskane przy realizacji wszystkich w/w działań zaowocowały doświadczenia i wykwalifikowaną kadrą zarządzającą działaniem LGD7. Powołane do funkcjonowania Biuro prowadzi sprawy Stowarzyszenia między innymi poprzez inspirowanie i podejmowanie działań na rzecz Stowarzyszenia oraz obsługę spraw administracyjnych, finansowych i organizacyjnych oraz służy realizacji celów i zadań Stowarzyszenia.

Fundusze dostępne w ramach *funkcjonowania lokalnej grupy* działania pozwoliły przede wszystkim na zatrudnienie kadry, które zajęły się wdrażaniem LSR: pracownikami biura i członkami Zarządu oraz finansowanie wszystkich kosztów niezbędnych do funkcjonowania biura LGD7 przez okres realizacji LSR.

Z tych środków finansowano również działania promocyjne oraz aktywizujące mieszkanców obszaru objętego LSR. Wśród nichnych wydarzeń organizowanych przez „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” na szczególną wagę zasługują cykliczne impreza plenerowa pn. „FESTIVAL TRADYCYJNYCH SMAKÓW W KRAINIE NOCY I DNI” oraz prowadzone podczas jej trwania konkursy kulinarne. Celem wydarzenia jest przede wszystkim kulturowe, upowszechnianie starzych zawodów i rzemiosła, prezentacja bogactwa kulinarnego obszaru objętego LSR, jak również odnalezienie i zachowanie tradycyjnych specjalizacji. Goście festiwalu mogą odwiedzać stoiska kulinarne, stoiska rękodzielnicze artystyczne oraz uczestniczyć w pokazie kulinarnym połączonego z degustacją powstałych produktów tradycyjnych. Kolejne imprezy które na stałe wpisują się w kalendarz wydarzeń to „Niedziele u Niechciców” - cykliczna impreza plenerowa organizowana na terenie parku przy Dworoku Marii Dąbrowskiej w Russowie oraz obchody Dnia Kobiet w Opatówku, Dożynki Gminne czy Świąteczne Spotkania z Tradycją. Na podkreślenie zasługują również działania historyczne mające na celu „ocalenie od zapomnienia” żołnierzy wywalczyków się z terenu działania LGD7 polegających na frontach II wojny światowej.

Stowarzyszenie było również inicjatorem i organizatorem wyjazdów studyjnych i szkoleniowych dla członków Rady, Zarządu oraz lokalnych liderów z obszaru działania. Realizowano również bezpłatne szkolenia dla lokalnych liderów, aktywizujące społeczność lokalną z zakresu dostępnych źródeł finansowania oraz zasad wypielniania wniosków aplikacyjnych, księgowości w organizacjach pozarządowych oraz szkolenie na temat budowy produktu sieciowego, które zaowocowało m.in. utworzeniem przez gospodarstwa agroturystyczne działające na obszarze objętym LSR produktu sieciowego pn. „Na Skraju Imperium. Historyczna podróż w Krainie Nocy i Dni”.

Należy jednocześnie zauważyć, że członkowie Zarządu aktywnie działają w sektorze społecznym na terenie gmin, które reprezentują. Angażują się w inicjatywy, które służą integracji społeczności lokalnej. Ich zaangażowanie jest tym bardziej cenne, ponieważ posiadają doświadczenie w działalności społecznej oraz wiedzę, stanowią dobry przykład do naśladowania i tym samym motywują mieszkańców do podejmowania oddolnych inicjatyw. Przykładem takiej działalności jest m.in. realizowanie przez nich 8 projektów gminnych finansowanych przez MRIPS.

Również gminy członkowskie LGD7 mogą pochwalić się bogatym doświadczeniem w zakresie realizacji operacji służących integracji mieszkańców oraz poprawy jakości ich życia. Zrealizowały szereg działań finansowanych w ramach m.in. Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, Europejskiego Funduszu Społecznego, Rządowego Funduszu Rozwoju Drog, Regionalnego Funduszu Operacyjnego, Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych czy Polskiego Ładu.

W wyniku ich realizacji zostały wybudowane i zmodernizowane świetlice wiejskie, zbudowano sieci wodociągów, zbudowano i zmodernizowano drogi gminne, powstały sale gimnastyczne i boiska sportowe, zbudowano szkoły podstawowe i gimnazja, a także wyposażono pracownie komputerowe.

Warto dodać, że osoby, które były odpowiedzialne za realizację projektów gminnych i Zarządu) co jest ogromnym wsparciem i pomocą w skutecznej realizacji LSR.

Przez niemałe 17 lat funkcjonowania, LGD wykształciła w ramach swoich struktur kadry, które są przygotowane do zarządzania i wdrażania LSR.

W latach 2016 – 2021 usługi doradcze w zakresie spotkań indywidualnych otrzymało ogółem 266 podmiotów (210 to osoby fizyczne i 56 to instytucje). Ponadto, stowarzyszenie zorganizowało dla organów i pracowników biura 16 szkoleń (2-3 szkolenia rocznie). Szkolenia kierowane do wewnątrz organizacji pozwały pracowników biura, członków Rady i członków Zarządu sprawnej wykonywać swoje zadania oraz budowały kompetencje w zakresie prac biurowych, jak w zakresie prowadzonych szkoleń i doradztwa na rzecz potencjalnych wnioskodawców. Szkolenia dotyczyły głównie założeń PROW 2014-2020, legislacji krajowej i UE, celów, wskaźników i przedsięwzięć w ramach LSR, kryteriów wyboru oraz procedur oceny i wyboru operacji w ramach PROW 2014-2020. Jednocześnie dotyczyły ewaluacji wdrażania LSR oraz obsługi aplikacji służącej do elektronicznej oceny wniosków składanych przez podmioty inne niż LGD.

Wszyscy pracownicy uczestniczyli w działaniach związanych z wdrażaniem LSR i zajmowali się realizacją charakterystycznych powziętych projektów, wykonywali prace związane z przeprowadzaniem naborów wniosków oraz doradztwem dla beneficjentów i posiadają też bogate doświadczenie w realizacji działań aktywizacyjnych. Doświadczenia kadry, składająca się z zatrudnionych etatowych pracowników biura LGD stanowił będzie trzon zespołu osób zaangażowanych w prace związane z wdrażaniem LSR w ramach PROW na lata 2023-2027. Koordynacją działań związanych z działaniem organizacji na obszarze objętym LSR oraz w poszczególnych gminach zajmowali się członkowie Zarządu. Osoby zatrudnione w „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” posiadają doświadczenie i niezbędną wiedzę do wdrażania i aktualizacji LSR uzyskaną na przestrzeni realizacji LSR w wyniku m.in. uczestnictwa w szkoleniach i wyjazdach studyjnych organizowanych przez „LGD7 – KRAINA NOCY I DNI” oraz uczestnictwa w szkoleniach organizowanych przez organizację zewnętrzną, co dodatkowo potwierdza uzyskane certyfikaty i zaświadczenia.

Dodatkowym potwierdzeniem wiedzy i przygotowania merytorycznego pracowników biura LGD do wdrażania LSR w nowym okresie programowania jest raport z ewaluacji zewnętrzonej przeprowadzonej w 2022 r. Zdecydowana większość badanych osób pozytywnie oceniła pracę i funkcjonowanie biura w kategoriach takich jak: „łatwo umówić się na spotkanie z pracownikiem biura”, „odpowiedzi na wiele pytań można uzyskać telefonując do biura LGD”, „strona internetowa zawiera aktualne informacje”, „godziny pracy biura są dogodne dla klientów”. Poza tym, osoby biorące udział w badaniu bardzo wysoko oceniły inne aspekty związane z pracą biura LGD takie jak m.in. uprzejmość pracowników, rzetelność udzielanych informacji, posiadanie wiedzy adekwatnej do wykonywanej pracy.

Swoje doświadczenie i zdobytą wiedzę pracownicy wykorzystali podczas prowadzenia spotkań konsultacyjnych z mieszkancami obszaru LGD, które organizowane były zarówno w ramach realizacji planu włączenia społeczności lokalnej w trwającej perspektywie jak i spotkań mających na celu jak najlepsze opracowanie LSR na lata 2023-2027.

Ponadto, należy mieć na uwadze, że dotychczasowe finansowanie działań w ramach LSR opierało się głównie na Europejskim Funduszu Rolnym na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW). Zatem, w kontekście nowej perspektywy programowej 2023-2027, uprawnionym jest stwierdzenie, że „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” posiada pełną zdolność do wykorzystania potencjału rozwojowego obszaru objętego LSR oraz potencjału zasobów ludzkich. Nadal jednym z głównych celów będzie wzmożenie przedsięwzięć, zwiększenie aktywności społecznej oraz realizacja projektów mających na celu redukując wykluczenie społeczne osób w niekorzystnej sytuacji, seniorów oraz aktywizację i integrację młodych ludzi. Pomimo nowych wyzwań, takich jak pandemia COVID-19 i konsekwentne gospodarstwo w Ukrainie, nasze działania będą kontynuacją wcześniejszych inicjatyw, odpowiadając na potrzeby mieszkańców i wpisując się w kierunki rozwoju naszego obszaru.

Należy mieć jednocześnie świadomość, że inicjatywa LEADER nie jest w stanie rozwiązać wszystkich problemów, ale może przyczynić się do znaczącej poprawy jakości życia lokalnej społeczności w kluczowych obszarach. Wybór tych obszarów wynikał z analizy potrzeb i potencjału, uwzględniając również ograniczenia dotyczące zakresu wsparcia określonego w ramach Fb dla WPR na lata 2023-2027.

Rozwój lokalny jest szczególnie formą interwencji publicznej. Skuteczne jego wdrożenie jest pochodną kompletności procesu przygotowań do wdrażania oraz trafności i aktualności przyjętych założeń (w szczególności celów i przedsięwzięć). Kluczowym elementem zapewnianym wysoką jakością tego procesu jest skuteczny system monitoringu i ewaluacji, dostosowany do specyficznych potrzeb obszaru objętego LSR. Dlatego też posiadane przez LGD doświadczenie stanowi niezwykle wartościową umocnioną sprawę przelicząc do wdrażania LSR w nowej perspektywie 2023-2027, z uwzględnieniem dodatkowych źródeł finansowania w postaci EFRR i EFS+. Dzięki wypracowanym mechanizmom i posiadanej wiedzy, proces adaptacji zostanie ograniczony do minimum, tj. do zapoznania się z wytycznymi, przeprowadzenia kampanii informacyjnej oraz przygotowania wnioskodawców do aplikowania o wsparcie. To istotny czynnik, który niewątpliwie wpłynie na tempo wdrażania, szczególnie w kontekście skrócenia okresu realizacji LSR o dwa lata.

Należy podkreślić, że wszystkie wyżej wymienione działania nie zainicjowały, ani tym bardziej nie znalazłyby odbiorców, gdyby nie siła budowanego od niemałe 17 lat partnerstwa.

To właśnie otwartość na potrzeby lokalnej społeczności, pomoc w realizowaniu oddolnych inicjatyw, promocja realizowanych działań, skuteczność realizacji planu komunikacji oraz wzmocnienie kapitału społecznego sprawia, że w raporcie zewnętrznym ewaluacji, który został opracowany w oparciu o zróżnicowanie zarówno źródeł danych i metod badawczych, można przeczytać, że mieszkający obszar objętego LSR nie tylko potrzebują zidentyfikować „LGD7 – Kraina Nocy i Dni”, ale również wiedzą, że infrastruktura, z której korzystają została sfinansowana ze środków unijnych. Równie pozytywnie wypowiadają się na temat pracy biura i budowania relacji z beneficjentami, poziomu kultury osobistej, zasobu posiadanej wiedzy w zakresie prowadzonych spotkań i sposobu komunikowania się ze społecznością lokalną.

Dodatkowym, niekwestionowanym potwierdzeniem skuteczności funkcjonowania instytucjonalnego „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” były pozytywne wyniki wielokrotnych kontroli prowadzonych przez pracowników Departamentu PROW Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu.

Podsumowując, na podstawie Stowarzyszenia „LGD7 – Kraina Nocy i Dni”, jaki został wykorzystany do przygotowania strategii, a który również będzie stanowił fundament wdrażania, LSR na lata 2023-2027 składają się następujące elementy:

1. Zespół inicjatywy w tym profesjonalnie i merytorycznie przygotowane kadry oraz potencjał osobowy w postaci jednostek organizacyjnych grupy mieszkających naszego terenu (członkowie Rady, członkowie zwiastni Stowarzyszenia, grupa liderów biorąca udział w szkoleniach organizowanych w ramach „Szkoły Liderów Lokalnego” prowadzonej przez KOSW przy Wielkopolskim Urzędzie Marszałkowskim oraz w organizowanych corocznie warsztatach z rękodzieła, beneficjenci projektów realizowanych w minionym okresie programowania).
2. Współpraca / aktywizacja / komunikacja w postaci:
 - realizowanych projektów współpracy w ramach LSR;
 - realizacji szeregu działań aktywizujących i integrujących lokalną społeczność w szczególności osoby zagrożone wykluczeniem społecznym;
 - bogatego doświadczenia w pozyskiwaniu funduszy z innych źródeł, dla realizacji projektów komplementarnych z przedsięwzięciami LSR;
 - wypracowanych, skutecznych mechanizmów komunikacji z mieszkańcami obszaru LSR;
 - wzmocnienia partnerstwa „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” poprzez nawiązywanie współpracy i pozyskiwanie partnerów strategicznych, wśród których należy wskazać: Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Społdzielni Socjalnych w Poznaniu, Powiat Kaliski;
 - w zakresie działalności związanej z wykorzystaniem energii odnawialnej, Akademia Kaliska w Kaliszu – w zakresie ochrony środowiska, Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych „Orli Staw” oraz Związek Komunalny Gmin „Czyste Miasto, Czysta Gmina” - w zakresie ochrony środowiska oraz gospodarki odpadami; Prezydent Miasta Kalisza – w zakresie koordynacji m.in. działań promocyjnych skierowanych do mieszkańców Miasta Kalisza oraz Animatorzy projektu „Na granicy imperiów”, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu Wydział Pedagogiczno-Artystyczny w Kaliszu, Muzeum Historii Przemysłu w Opatówku w zakresie edukacji kulturalnej, historycznej i promocyjnej działań „LGD7 – Kraina Nocy i Dni”. Stowarzyszenie nasze współpracuje także z Aglomeracją Kalisko-Ostrowską w zakresie programowania działań na terenie LGD, w tym działań objętych strategią rozwoju ponadlokalnego na biezącą perspektywę.

Budowanie partnerstwa nie jest jednak procesem zakończonym. Fakt istnienia od niemalże siedemnastu lat „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” w środowisku lokalnym motywuje kolejne osoby, kolejne młode organizacje i podmioty gospodarce do aktywniejszego włączenia się w działania na rzecz najbliższego otoczenia. Również LGD wykorzystuje różnorodne sposoby aby dotrzeć do nowych, potencjalnych partnerów. Z uwagi na fakt, iż obecność Stowarzyszenia na stałe wpisała się w świadomość lokalnej społeczności, sami mieszkańcy i instytucje z terenu działania LGD stwarzają możliwości i przestrzeń do wspólnych spotkań i rozmów.

W minionym okresie programowania przedstawiciele „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” aktywnie uczestniczyli w wydarzeniach organizowanych na terenie gmin członkowskich takich jak dożynki, festyny czy sesje Rad Gmin, podczas których mieli możliwość nawiązania współpracy i budowania relacji z mieszkańcami i przedsięwzięciami obszaru działania.

Abby jeszcze skuteczniej zachęcić mieszczków obszaru do włączania się w działania stowarzyszenia, w nowym okresie programowania zostaną stworzone procedury zgłaszania inicjatyw oraz możliwości ich realizacji. „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” – jest również otwarte na nowych członków co potwierdzają zapisy Statutu, które oprócz tego, że wprost zachęcają do wstępowania w szeregi LGD seniorów i młode osoby do 25 roku życia, to również dają możliwość zwolania Walnego Zebrań przez wąską grupę członków. Ponadto, dotychczasowe doświadczenie jednoznacznie pokazuje, że tylko współdziałanie różnorodnych środowisk i sektorów jest w stanie najpełniej, w pierwszej kolejności, poznać a następnie, dzięki skutecznemu planowaniu, odpowiedzieć na potrzeby wyrażane przez lokalną społeczność.

„LGD7 – Kraïna Nocy i Dni” jest partnerstwem trójsektorowym, w skład którego wchodzi przedstawiciele lokalnych grup interesów społeczno-gospodarczych reprezentujących grupy interesu sektorów: publicznych, społecznego i gospodarczego (co najmniej po 1 przedstawicielu danej grupy interesów z każdej gminy).

Wdrożona otwarta forma przyjmowania nowych członków, potwierdza inkluzyjny charakter organizacji, pozwala przystąpić każdej osobie, która spełni kryteria określone statutem. „LGD7 – Kraïna Nocy i Dni” jest otwarta na przyjmowanie nowych członków, co oznacza, że każdy, kto spełni wymagania określone w Statucie, może zostać członkiem LGD. Szczególnie zachęty są stosowane do ludzi młodych, seniorów oraz osób w niekorzystnej sytuacji. Działalność w strukturach LGD może mieć pozytywny efekt w zakresie włączenia społecznego tych środowisk oraz wzmocnienia więzi z danym regionem, co w przypadku ludzi młodych może mieć również znaczenie w kontekście migracji.

„LGD7 – Kraïna Nocy i Dni” na dzień sporządzenia niniejszej strategii liczy 84 członków. Władza publiczna reprezentowana jest przez przyznalność dziewięciu gmin członkowskich, pracowników urzędów gmin, radnych Rad Gmin oraz pracowników przedstawicielstw komunalnych. Lokalni partnerzy społeczni są reprezentowani poprzez członków organizacji pozarządowych. Natomiast partnerzy gospodarczy posiadają w strukturach Stowarzyszenia swoich przedstawicieli w postaci przedsiębiorców prowadzących działalność zarówno w formie jednoosobowej działalności gospodarczej, spółek jak i spółdzielni społecznych. Na uwagę zasługuje liczny udział reprezentantów mieszkanców obszaru działania LGD. Barażo często są to lokalni liderzy, którzy dzięki swojej charyzmie i oddaniu idei działania społecznikowskiego pociągają za sobą lokalne społeczności. To dzięki nim organizowanych jest wiele wydarzeń integracyjnych zarówno na skalę obszaru objętego LSR, gminy ale też na skalę społeczeństwa, ponieważ to właśnie na tym na najniższym poziomie buduje się aktywne społeczeństwo.

Obecnie każda z gmin członkowskich posiada reprezentantów wszystkich w/w grup interesu. W skład „LGD7 – Kraïna Nocy i Dni” wchodzi dziewięciu partnerów publicznych, którymi są gminy członkowskie: Bliżanów, Cerków-Kolonia, Godziesze Wielkie, Kozłówek, Opatówek, Żelazków, Lisków, Mycielin oraz Gmina i Miasto Stawiszyn.

Dynamikę w strukturze partnerstwa obrazuje tendencja sukcesywnego zwiększania się liczby członków na przestrzeni funkcjonowania „LGD7 – Kraïna Nocy i Dni” oraz następujący proces ciągłego dostosowania składu członków do specyfiki lokalnej społeczności. Dzięki tym procesom w gronie członków znalazły się m.in. działające na całym obszarze objętym LSR organizacje pozarządowe reprezentujące sektor społeczny, m.in. Ochotnicze Straże Pożarne (OSP w Krzemionce, OSP w Cerkowie, OSP Zbiersk, OSP w Słuszkowie, OSP w Kozłinku, OSP w Żelazkowie, OSP w Chłimcach, OSP w Bliżanowie) – najprężniej działające organizacje w środowisku wiejskim, skupiające znaczną liczbę mieszkańców lokalnej społeczności oraz lokalne stowarzyszenia: Stowarzyszenie Przyjaciół Gminy Bliżanów, Stowarzyszenie Działamy Razem, Stowarzyszenie Aktywni Dla Mafgowa, Fundacja Bura Rachunkowego FIK, Towarzystwo Sportowe „Liskowia”, Zakład Aktywności Zawodowej „Svobodá” oraz Spółdzielnia Społeczna „Nasza Firma”. Udział tych partnerów w pracach LGD7 jest szczególnie istotny, bowiem pozwala w większym stopniu zwrócić uwagę na problemy oraz oczekiwania organizacji pozarządowych funkcjonujących w gminach członkowskich - potencjalnych beneficjentów Stowarzyszenia „LGD7 – Kraïna Nocy i Dni”. Udział sektora społecznego w Stowarzyszeniu jest bardzo istotny również ze względu na powiązanie tych organizacji z osobami w niekorzystnym położeniu w tym seniorów i osób młodych, zidentyfikowanych na obszarze objętym LSR podczas konsultacji społecznych prowadzonych w ramach prac nad LSR.

W wyniku dokonanej diagnozy obszaru możliwe było wyznaczenie dodatkowej grupy interesu, tj. grupy interesów kobiet. Zarówno dane demograficzne, jak również zidentyfikowane w trakcie budowy LSR potrzeby i problemy, potwierdziły zasadność wydzielenia dodatkowej grupy interesów na poziomie Rady oraz Zarządu. Sytuacja ta znalazła swoje odzwierciedlenie w postaci akcesu przystąpienia do LGD dużego, reprezentującego m.in. Kola Gospodyń Wiejskich, Stowarzyszenie „Jaki w Rodzinie” z Gminy Godziesze Wielkie.

Struktura funkcjonowania „LGD7 – Kraïna Nocy i Dni” jest tak skonstruowana aby zapewnić jak najczęstsze korzystanie z możliwości kolegialnego podejmowania decyzji, stosować przyjazne dla odbiorcy formy komunikacji oraz stworzyć system zachęt do zgłaszania nowych pomysłów oraz inicjatyw dotyczących zarówno samego funkcjonowania „LGD7 – Kraïna Nocy i Dni” i wdrażania LSR. Dodatkowo, zapisy Statutu gwarantują możliwość zebrania Walnego Zebrania Członków na wniosek 20% członków.

Inkluzyjny charakter Stowarzyszenia „LGD7 – Kraïna Nocy i Dni” potwierdzają również zapisy Statutu, które gwarantują kadencyjność organów Stowarzyszenia, tj. Rady, Zarządu i Komisji Rewizyjnej (§ 1 ust 1). Kadencja wszystkich organów trwa 3 lata.

Kadencyjność organów jest ważnym elementem budowy partnerstwa. Przede wszystkim zapewnia rotację władzy i umożliwia zmianę osób odpowiedzialnych za podejmowanie decyzji lub zarządzanie. Sprzyja to demokratycznemu funkcjonowaniu organizacji oraz umożliwia zaangażowanie większej liczby członków w proces podejmowania decyzji. Kadencyjność organów zapewnia napływ nowych pomysłów, gdyż nowi członkowie organów, wchodząc na swoje stanowiska, mogą przynieść ze sobą różnorodne perspektywy i doświadczenia, co sprzyja innowacyjności i zwiększa umijętność adaptacji do zmieniających się warunków.

Ponadto, w celu zaangażowania Członków „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” oraz beneficjentów kierowanego wsparcia do aktywnego uczestnictwa, wprowadzono szereg ułatwień i zachęt do zgłaszania inicjatyw dotyczących funkcjonowania LGD i wdrażania LSR. Było to pozytywnie odbierane na etapie budowy LSR na lata 2023-2027, dlatego w kolejnych latach dalej będą stosowane w tym zakresie różne metody komunikacji, wykorzystujące między innymi tradycyjną korespondencję, e-maili, konsultacje w Biurze LGD oraz anonimowe ankiety.

Ponadto, „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” zapewniła możliwość uczestnictwa w różnych zespółach roboczych, powoływanych przez Wzajemne Zebrań Członków lub Zarząd LGD, które – jak pokazały prace nad budową LSR – są nieodzowne w działalności partnerswa trójsektorowego, jakim jest „LGD7 – Kraina Nocy i Dni”.

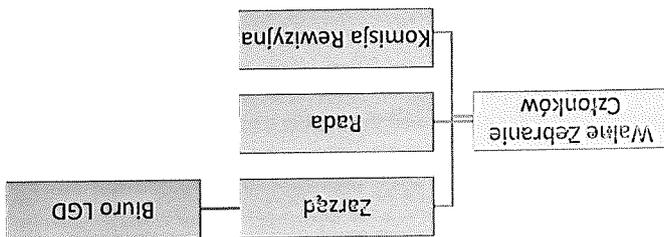
Informacje na ten temat znajdują się na stronie internetowej „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” jak również będziemy przypominać o takiej możliwości m.in. podczas spotkań i wydarzeń organizowanych w ramach Planu komunikacji oraz w ramach badań w zakresie monitoringu i ewaluacji.

Transparenność działań „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” przejawia się również w przyjętym obiegu dokumentacji. W Biurze LGD korespondencja przychodząca jest rejestrowana i jeśli dany wniosek czy sprawa nie wymaga szczegółowej analizy, czy konsultacji z Zarządem lub Radą, odpowiedź udzielana jest maksymalnie w terminie dwóch tygodni. Jeśli sprawa wymaga dodatkowej analizy, takiej jak opinia prawna lub opinia innej instytucji, wnioskodawca otrzymuje informację o konieczności przeprowadzenia dalszych analiz i ustalany jest nowy termin udzielenia wyjaśnień.

Zgłaszane inicjatywy są również uwzględniane w bieżącym monitoringu (następnie w corocznych raportach monitoringowych lub corocznych raportach z ewaluacji on-going) zaś ciekawe, innowacyjne propozycje przedstawiane są Zarządowi, który analizuje możliwość wdrożenia proponowanych zmian.

Niemożliwe jest zbudowanie trwałego zaufania do jakiegokolwiek instytucji, w tym „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” bez wprowadzenia i stosowania transparentnych i powszechnie dostępnych zasad informowania o wynikach weryfikacji zgłoszonych inicjatyw, wraz z uzasadnieniem tych wyników.

Wykres nr 1 struktura „LGD7 – Kraina Nocy i Dni”

Zródło: Opracowanie własne

Na obszarze LSR zdiagnozowano grupy docelowe wymagające szczególnego wsparcia, wśród których znalazły się osoby młode, seniorzy i osoby w niekorzystnej sytuacji, LGD7 określiło szczegółowo metody komunikacji z tymi osobami oraz dedykowane im rodzaje wsparcia realizowane w ramach działań aktywizacyjnych (szkolenia z zakresu pozyskiwania środków w ramach PROW 2023-2027 oraz założeń LSR, szkolenia z zakresu podejmowania działalności gospodarczej oraz warsztaty). Ponadto, w ramach zaplanowanych naborów wniosków (premiowanie działań realizowanych przez reprezentantów tych grup) LGD będzie stosować także różnorodny zestaw metod komunikacyjnych w celu dotarcia z informacją do jak najszerszego grona takich osób. Działalność informacyjna będzie prowadzona m.in. poprzez wirtualny punkt konsultacyjny, zamieszczanie informacji na temat dostępnych rodzajów wsparcia na stronie internetowej LGD, za pośrednictwem serwisu społecznościowego Facebook, za pomocą ogłoszeń umieszczanych w lokalnej prasie i radu.

Zadanie współpracy ze środowiskiem osób ludzi młodych, seniorów oraz osób w niekorzystnej sytuacji i narazonych na wykluczenie społeczne, przypisano również powołanej w 2010 r. Radzie ds. Ekonomii Społecznej, która będzie zajmować się przygotowaniem otoczenia społeczno-gospodarczego do rozwoju ekonomii społecznej w gminach objętych LSR. W ramach współpracy z Aglomeracją Kalisko-Ostrowską przygotowano fuzji projektowe do projektu Akademia Seniora Stowarzyszenia będące członkami „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” posiadają doświadczenie w pozyskiwaniu środków dla przedstawicieli tych grup docelowych w ramach konkursów gminnych lub organizowanych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.

Wśród członków stowarzyszenia znajdują się także przedstawiciele grup najbardziej narazonych na wykluczenie z życia społecznego, które zostały określone na etapie diagnozy obszaru. Mieszkańcy biorący udział w spotkaniach i badaniach ankietowych wskazali, że wsparcie powinno być ukierunkowane na seniorów (osoby, które ukończyły 60 rok życia) i ludzi młodych (do 25 roku życia) oraz na potrzeby osób w niekorzystnej sytuacji, tj.: osób z niepełnosprawnościami, kobiet, migrantów, rodzin w niskotowarowych lub osób poszukujących zatrudnienia np. mieszkańców osiedli po-PCR.

W ramach realizacji LSR, „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” planuje działania mające na celu zachęcenie ludzi młodych oraz seniorów do wstępowania w struktury oraz podejmowanie działań na rzecz zgłaszania przez nich inicjatyw społecznych, aktywizacji gospodarczej jak również opracowywania koncepcji Smart Village na rzecz miejscowości, w której mieszkają.

4. Organ decyzyjny

„LGD7 – Kraina Nocy i Dni” w swoich strukturach posiada wyjątkowo jeden organ uprawniony do dokonywania wyboru operacji. Funkcję organu decyzyjnego pełni Rada LGD, do której wyłącznej kompetencji należy wybór operacji w rozumieniu art. 2 pkt 4 ww. rozporządzenia 2021/1060, które mają być realizowane w ramach LSR oraz ustalenie kwoty wsparcia. Dodatkowo, organ ten uprawniony jest także do przyjmowania i wprowadzania zmian do procedury wyboru i oceny operacji składanych przez wnioskodawców w ramach wdrażania LSR na lata 2023-2027, procedury ustalania i zmiany kryteriów wyboru operacji oraz do procedury wyboru i oceny Grantobiorców w ramach projektów grantowych wraz z procedurą ustalania i zmiany tych kryteriów, opiniowania projektów i zmian LSR opracowanych przez Zarząd oraz innych spraw wnioskowanych przez Zarząd, a także do wnioskowania do Zarządu i Walnego Zebrań Członków w sprawach dotyczących bieżącej działalności stowarzyszenia i realizacji LSR, w tym dotyczących wprowadzenia zmian w Regulaminie Rady.

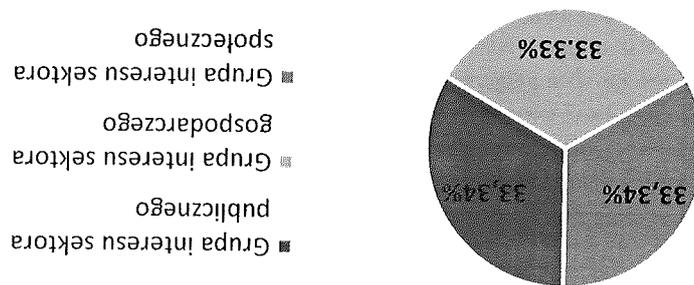
W skład organu decyzyjnego – Rady Stowarzyszenia „LGD7- Kraina Nocy i Dni” wchodzi 9 członków; przedstawiciele władz publicznych, lokalnych partnerów społecznych i gospodarzy. Są to pracownicy urzędów miast i gmin, członkowie lokalnych organizacji pozarządowych oraz osoby prowadzące działalność gospodarczą.

Skład ten jest reprezentatywny dla lokalnej społeczności i zapewnia taką reprezentację, że żadna grupa interesu nie dominuje w podejmowaniu decyzji przez organ decyzyjny. Przez grupę interesu należy rozumieć grupę jednostek połączonych więzami wspólnych interesów lub korzyści publicznych, gospodarzych albo społecznych. Dla zapewnienia transparentności funkcjonowania Rady zostały wyznaczone co najmniej 3 grupy interesów tj. grupę interesu sektora publicznego, grupę interesu sektora gospodarczego, grupę interesu sektora społecznego oraz grupę interesu kobiet

Zapisy Statutu „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” (§ 17pkt 1) gwarantują wybór Członków Rady przez Walne Zebranie Członków spośród jego uczestników na 3 letnią kadencję. Rada liczy obecnie 9 Członków w tym wybitna się przewodniczącego i Wiceprzewodniczącego (§ 24 pkt 2 Statutu). Członkowie Rady nie mogą być Członkami Zarządu, Członkami Komisji Rewizyjnej ani pozostawać z Członkami Zarządu, Członkami Komisji Rewizyjnej ani pozostawać z Członkami Zarządu, Członkami Komisji Rewizyjnej w stosunku pokrewieństwa, powinowactwa lub podległości z tytułu zatrudnienia. Zaden z Członków Rady nie jest zatrudniony w biurze LGD ani nie jest Członkiem innego organu.

Obecny skład Rady pozwala na ograniczenie reprezentowania grupy interesu sektora społeczno-gospodarczego przez osoby związane z grupą interesu sektora publicznego. Osoby trzecie nie są upoważniane do udziału w podejmowaniu decyzji, a członkowie organu decyzyjnego pełnią swoje funkcje osobście.

Wykres 2 struktura Rady „LGD7 – Kraina Nocy i Dni”

Źródło: Opracowanie własne

W składzie Rady, zgodnie ze Statutem, znajdują się członkowie którzy posiadają doświadczenie w zakresie realizacji projektów z zakresu rozwoju obszarów wiejskich wspólnie finansowanych ze środków publicznych lub uczestniczyli w szkoleniach z tego zakresu.

W celu właściwego przyporządkowania Członków Rady do odpowiednich grup interesu sektora, stosowano metodę kolejnych wykluczeń. Oznacza to, że jeśli istniały dowody potwierdzające, że członek reprezentuje grupę interesu sektora publicznego, nie był traktowany jako przedstawiciel innych grup. Jeśli jednak nie było przesłanek w przyznaniu do grupy interesu sektora publicznego, członek reprezentował grupę interesu sektora gospodarczego. Jeśli brak było przesłanek pozwalających na zaliczenie Członka do poprzednich grup interesów - uznawano, iż reprezentuje grupę interesu sektora społecznego.

Przyporządkowanie Członków do odpowiednich grup interesów odbywało się poprzez weryfikację deklaracji przez nich składanych dotyczących aktywności na obszarze LSR. Chcąc uniknąć składania fałszywych oświadczeń we wnioskach dotyczących wyboru LSR, „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” przeprowadzała weryfikację złożonych deklaracji. Przyznalność do

6. Dokumenty regulujące funkcjonowanie LGD

Działanie wszytskich organów „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” regulują Statut oraz odpowiednie regulaminy.

grupy interesów była ustalana poprzez weryfikację rzeczywistego statusu Członka na podstawie odpowiedniego dokumentu potwierdzającego przynależność do danej grupy interesu. Dzięki temu została wyeliminowana jakikolwiek wątpliwość. W celu zapewnienia wyboru operacji bez dominacji jakiegokolwiek grupy interesu w organie decyzyjnym i unikania konfliktu interesu, biuro LGD będzie prowadziło rejestr interesów. Ponadto przed głosowaniem nad wyborem projektu, każdy z członków Rady podpisuje deklarację bezstronności i poufności dotyczącą każdego projektu. Dokument ten umożliwia identyfikację charakteru powiązań członków organu decyzyjnego z wnioskodawcami lub poszczególnymi projektami oraz zapewnienie zachowanie odpowiedniego paritetu każdorazowo na etapie głosowania. Oznacza to, iż podczas głosowania członkowie Rady, którzy nie są bezstronni w podjęciu decyzji o wsparciu podmiotu ubiegającego się o dofinansowanie operacji, zostają wykluczeni z oceny rozpatrywanego wniosku. Fakt ten zostanie również odnotowany w protokole z posiedzenia Rady.

W celu zapewnienia sprawnego funkcjonowania Rady, a dzięki temu sprawnej oceny operacji, które mają być realizowane w ramach LSR zaplanowano szereg szkoleń mających na celu podniesienie kompetencji członków Rady oraz praktycznych umiejętności związanych z wypracowaniem kart oceny operacji pod względem zgodności z Planem Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej, EFRR i EFS+ oraz według lokalnych kryteriów obowiązujących dla poszczególnych funduszy.

Mając na uwadze fakt, iż na członkach Rady spoczywa bardzo duża odpowiedzialność związana z oceną i wyborem operacji nad prawidłowym przebiegiem procesu oceny i wyboru, poprawności dokumentacji, zgodności formalnej i czuwać będzie biuro LGD, zaś na każdym posiedzeniu w zapisach protokołu odnotowywane będą obliczenia dotyczące wyników głosowań i kontroli kworum.

Osobny wykaz Członków Rady (organu decyzyjnego) wraz z nazwą reprezentowanej gminy oraz wskazaniem przynależności do zdiagnozowanych na obszarze LSR grup interesu stanowi załącznik do wniosku o wybór LSR.

5. Proces decyzyjny

Proces decyzyjny w „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” oparty jest na zasadach pogłębionego partnerstwa oraz kolegialnego podejmowania decyzji. Przebiega on zgodnie z zapisami Statutu oraz pozostałymi dokumentami wewnętrznymi, w szczególności z Regulaminami oraz procedurami tworzonymi na podstawie obowiązujących przepisów i Wytycznych. Wybór operacji w ramach komponentu Wdrażania LSR oraz działań EFRR i EFS+ wdrażanych za pośrednictwem RLKS, jest dokonywany z zastosowaniem procedury zapewniającej bezstronność Członków Rady, przy uwzględnieniu obowiązujących kryteriów wyboru operacji oraz zapewnieniu składu Rady zgodnego z wymaganiami określonymi w art. 31 ust. 2 lit. b ww. rozporządzenia 2021/1060 lub wymogu, zgodnie z którym pojedyncza grupa interesu nie kontroluje decyzji w sprawie wyboru operacji, określonego w art. 33 ust. 3 lit. b ww. rozporządzenia 2021/1060.

Wybór operacji, które mają być realizowane w ramach operacowanej LSR dokonywany jest w formie uchwały Rady, podjętej zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej połowy członków uprawnionych do głosowania.

Skład tego organu jest reprezentatywny dla lokalnej społeczności i zapewnia taką reprezentację, że żadna z grup interesu nie dominuje w podejmowaniu decyzji.

„LGD7 – Kraina Nocy i Dni” stosuje skuteczne mechanizmy gwarantujące bezstronność i rzetelność podczas oceny i wyboru operacji do finansowania. Przejawia się to między innymi w skrupulatnej weryfikacji przynależności danego członka Rady do jednej z grup interesu zdiagnozowanych na obszarze objętym LSR, obowiązkowi wypelnienia deklaracji bezstronności dla każdego projektu oraz dodatkowym praktykowanym zasadom mówiącym o tym, iż przed przystąpieniem do głosowania Rady pyta wszytskich obecnych na zebraniu, czy ktokolwiek wie o okolicznościach mogących wywołać wątpliwość, co do bezstronności członków Rady biorących udział w głosowaniu. Jest to swoisty system podwójnego zabezpieczenia, który dodatkowo znacząco zwiększa bezstronność działania tego organu i jednocześnie znacząco zwiększa do partnerstwa i angażowania społeczności lokalnej w działania na rzecz rozwoju obszarów wiejskich.

Ponadto, w celu skutecznej realizacji zadań przez Radę oraz dostosowaniu ocenę wniosków do współczesnych realiów, opracowano system oceny, który umożliwia jak największą liczbę osób wzięcie udziału w posiedzeniach (tj. forma zdalna posiedzenia).

„LGD7 – Kraina Nocy i Dni” dzięki zapisowi w statucie mówiącemu o tym, że członkowie Rady posiadają doświadczenie w zakresie realizacji projektów z zakresu rozwoju obszarów wiejskich wdrożeniom oceniony przez zespół ludzi uczestniczący w szkoleniach z tego zakresu gwarantuje beneficjentom, że każdy wniosek zostanie oceniony przez zespół ludzi aktywnego wyboru operacji, zaplanowano szereg szkoleń mających na celu podniesienie kompetencji Członków Rady oraz praktycznych umiejętności związanych z stosowaniem procedur i obowiązków Wytycznych, tematyka tych szkoleń będzie również obejmować znajomość PS dla WPR na lata 2023-2027, EFRR i EFS+ oraz stosowania lokalnych kryteriów wyboru.

W Statucie zawarty jest minimalny zakres uregulowań zgodny z ustawą prawo o stowarzyszeniach oraz ustawa o rozwoju lokalnym. Dokument ten wskazuje organ nadzoru Stowarzyszenia, którym jest Marszałek Województwa, cele Stowarzyszenia, zasady uchwalania zmian w statucie, rozszerzania obszaru objętego LSR. Ponadto zawiera wytyczne dotyczące członków, ich prawa i obowiązki oraz zasady nabywania i utraty członkostwa, jak również zasady wybierania i odwoływania oraz kompetencje poszczególnych organów wraz z zasadami nabywania i utraty członkostwa w nich.

Dokument reguluje też takie podstawowe kwestie jak m.in.: zasady wyboru Przewodniczącego i Sekretarza Zbierania, sposób powiadomienia o obradach WZC, szczegółowe zasady przebiegu posiedzeń, zasady dotyczące głosowania i podejmowania uchwał, uprawnienia i zadania Przewodniczącego Walnego Zbierania Członków, zasady zwolnienia Nadwyciecznego Walnego Zbierania oraz zasady protokołowania posiedzeń WZC.

Statut, zawiera również zapisy dotyczące zwiększenia aktywności seniorów, tj. osób po 60 roku życia, zasad zwolnienia obrad na wniosek wąskiej grupy członków, główne kompetencje w tym określenie głównych kierunków działań i rozwoju Stowarzyszenia oraz przyjmowanie i treści LSR, lokalnych kryteriów wyboru, co jednocześnie oznacza maksymalne zaangażowanie członków stowarzyszenia w proces podejmowania kluczowych decyzji w zakresie celów i kierunków działań i skutecznej komunikacji oraz korzystania z możliwości kolegiatnego podejmowania decyzji (możliwość powoływania zespołów) oraz gotowość na poszerzenie partnerstwa (otwartość na nowych członków) oraz kadencyjność organów „LGD7 – Kraina Nocy i Dni”. Statut gwarantuje ponadto otwartość na szeroko pojętą współpracę w tym również możliwość zwolnienia Walnego Zgromadzenia na wniosek dość wąskiej grupy członków „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” (20%) oraz ograniczenia zakresu czynności, co do których Zarząd podejmuje decyzje bez konsultacji/uzgodnienia z pozostałymi członkami „LGD7 – Kraina Nocy i Dni”.

Regulamin Rady określa z kolei organizację wewnętrznej i tryb pracy Rady, zawiera szczegółowy opis sposobu zwolnienia posiedzeń Rady, kompetencje członków Rady, zasady powoływania i odwoływania członków Rady, zasady wyboru na przewodniczącego Rady, szczegółowe zasady przebiegu obrad Rady, zasady głosowania przy wyborze operacji, które mają być realizowane w ramach LSR, rozwiązania dotyczące wyłączenia członka organu z ceny operacji oraz zasady protokołowania posiedzeń Rady. Regulamin Rady zawiera także zasady wyboru operacji i uregulowania dotyczące bezstronności członków Rady i możliwości wyłączenia z głosowania podczas ceny operacji które mają być realizowane w ramach LSR.

Regulamin Komisji Rewizyjnej określa jej szczegółowe kompetencje, skład oraz zasady wyboru członków, Przewodniczącego i Sekretarza Komisji jak również sposób podejmowania uchwał i protokołowania.

Regulamin Zarządu określa szczegółowe zasady wyboru członków Zarządu, kompetencje tego organu jak również szczegółowy opis zadań Zarządu, zasady zwolnienia i protokołowania posiedzeń Zarządu oraz zasady podejmowania uchwał. Kontynuując zasadę pogłębionego partnerstwa oraz kolegiatnego podejmowania decyzji, Zarząd LGD ma ograniczony zakres czynności, co do których podejmuje decyzje bez konsultacji/uzgodnienia z pozostałymi członkami LGD. Wyraża się to chociażby w tym, że o treści i celach rozwoju zapisanych w najważniejszych dokumentach strategicznych Stowarzyszenia, tj. LSR, decyduje Walne Zbieranie Członków. Zarząd został upoważniony do dokonywania zmian LSR lub innych dokumentach zarezerwowanych do kompetencji WZC, tylko jeśli są one wynikiem zmiany obowiązujących przepisów, wytycznych lub założeń zewnętrznych organów kontrolnych. Ponadto, w przypadku takiej Uchwały przez WZC Zarząd jest zobowiązany do poinformowania o zakresie dokonywanych zmian.

Ostatnim ważnym dokumentem jest Regulamin Biura, który w głównej mierze reguluje zasady zatrudniania i wynagradzania pracowników oraz godziny pracy biura.

Kluczowe dokumenty regulujące funkcjonowanie „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” są podane do wiadomości publicznej i znajdują się na stronie internetowej Stowarzyszenia. Zmiany w poszczególnych dokumentach i ich aktualizacje są prowadzone poprzez uchwały ustanawiane podczas głosowania odpowiednio przez Walne Zbieranie Członków lub Zarząd Stowarzyszenia.

Każda aktualizacja LSR oraz lokalnych kryteriów wyboru, jest konsultowana z lokalną społecznością poprzez zamieszczenie projektów tych dokumentów na stronie internetowej. Procedury zamiany wyżej wymienionych regulaminów są zawarte w tychże dokumentach.

7. Standardy funkcjonowania partnerstwa

„LGD7 – Kraina Nocy i Dni”, tak jak każda organizacja, aby realizować cele statutowe i sprawnie funkcjonować nie tylko w relacjach z instytucjami nadrzędnymi takimi jak Urząd Marszałkowski czy Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi ale przede wszystkim w lokalnym środowisku, musi posiadać określone standardy funkcjonowania. W przypadku „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” wypracowanie pewnych standardów funkcjonowania, oprócz ułatwienia bieżącej pracy ma dodatkowe znaczenie – budowanie realnego partnerstwa trójsektorowego, opartego na siedmiu podstawowych zasadach idei LEADER.

Na przestrzeni dwóch perspektyw finansowych UE, „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” wypracowała standardy, które doceniają zarówno wnioskodawcy jak i lokalna społeczność. Wyniki ewaluacji ex-post LSR 2014-2020 wyraźnie pokazują, że „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” jest postrzegana jako partner godny zaufania, którego działania są ważne i dostarczają w lokalnym środowisku.

podstawowych Unii Europejskiej; zasady równości kobiet i mężczyzn; zasady równości szans i niedyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną, w tym zasady dostępności dla osób z niepełnosprawnościami; zgodności działań z celem wspierania zrównoważonego rozwoju określonego w art. 11 TFUE oraz z uwzględnieniem celów ONZ dotyczących zrównoważonego rozwoju, a także porozumienia paryskiego i zasady nie czyni poważnych szkód; informacji dot. konsultacji projektowanego LSR z mieszkańcami

ROZDZIAŁ II CHARAKTERYSTYKA OBSZARU I LUDNOŚCI OBJĘTEJ WDRĄŻANIEM LSR

Obszar działania LCD skupia sześć gmin wiejskich: Blizanów, Godziesze Wielkie, Zelazków, Liszków, Mysłajin i trzy gminy miejsko-wiejskie – Gminę Kozminek, Gminę Opatówek oraz Gminę i Miasto Stawiszyn. Stanowią one spójny przestrzennie obszar – sąsiadują ze sobą i z miastem Kalisz.

Rysunek nr 1 Mapa obszaru „LGD7 – Kraina Nocy i Dni”

Zródło: opracowanie własne

Gminy objęte LSR stanowią większą część powierzchni powiatu kaliskiego (ziemskiego), który usytuowany jest w środkowej Polsce na terenie południowo-wschodniej części województwa wielkopolskiego. Jedną z gmin tworzących LGD nie spełnia dominującej roli wobec terenu całego powiatu. Brak jest także większego ośrodka miejsko-wiejskiego, który taką rolę mógłby pełnić.

TABELA nr 1. Charakterystyka ogólna poszczególnych gmin

Gminy	Powierzchnia gminy w km ²	Udział ludności w powierz. całkowitej	Liczba ludności
Blizanów	158	14,50	10075
Godziesze Wielkie	101	14,30	9930
Ceków-Kolonia	88	6,88	4779
Opatówek	88	10,04	7393
Zelazków	104	15,47	10748
Liszków	114	13,86	9632
Mysłajin	75,83	7,59	5274
Stawiszyn	105,95	9,83	4748
	78,20	9,98	6908

Zródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GIS Bank Danych Lokalnych wg stanu na dzień 31.12.2020

społeczne jak uczestnictwo w praktykach religijnych, poglądy konserwatywne oraz wysoki udział w tradycyjnych (ludowych) uroczystościach, aktywności OSP, orkiestr dętych przy OSP oraz kół Gospodyń Wiejskich, czy klubów sportowych. Siłą spójności tradycji i tożsamości lokalnej jest dziedzictwo kulturowe terenu LGD7 podzielone na dwie różniące koncepcje:

- nawiązująca do tradycji Szlaku Bursztynowego, która podupadła na znaczeniu w chwili, gdy kalisz (uznawany niegdyś za kluczowe miejsce na Szlaku) zrezygnował ze swoich aspiracji historycznych, przesuając je w stronę wizji „Własta w Polsce najstarszego”;
- modernistyczna, której symbolami są bliższe współczesności obiekty gęsto rozsiadane po obszarze objętym LSR.

Ziemia kaliska na terenie, której funkcjonują „LGD7 - Kraina Nocy i Dni” ma piękny i godną rewaloryzacji materiałną przeszłość. Nie licząc skutków historycznych sporów o przebieg Szlaku Bursztynowego, to właśnie tutaj przeczłó wywarła silne piętno. Wzdłuż Prosy i Swędrni ciągnął się w okresie wczesnego średniowiecza pas grodów, których ślady odkryli archeolodzy, a brak śladów gwałtownych zniszczeń dał podstawy do koncepcji, iż to właśnie tutaj zasiedli władcy pogańców polskiej państwowości podporządkowujący sobie inne regiony Słowiańszczyzny w drodze podbojów.

To tutaj w XII i XIII wieku narodziło się silne osadnictwo z Cekowem i Bizanowem oraz szeregiem wsi nadprowańskich (darowanych przez księcia Odonica klasztorowi cysterskiemu w Ołoboku), Godziesze Wielkie i Maie, Opatówek, Żelazków oraz miasto Stawiszyn wraz z sąsiednim Mycielinem (z I połowy XII wieku). Niezwykle ciekawą historię ma także Liszków, który po powstaniu w XIII wieku, doczekał się po 600 latach wspaniałego rozkwitu pod okiem księcia Bliżińskiego prekursora nowożytności na wsi i wzoru dla projektów powstających w najbliższych częściach Wielkopolski i Owczesnej Europy. Łącznikiem pomiędzy wsią a projektem okazał się w życiu społecznym obszar LGD7 i nowoczesną gospodarzą jest jej tradycyjna część - rolnictwo i wies.

Spójność obszaru „LGD7 - Kraina Nocy i Dni” dotyczy w szczególności efektywnego, wyspecjalizowanego rolnictwa i wysokiej kultury rolnej. Obszar LGD7 posiada długą tradycję rolniczą i identyfikowany jest w kraju, jako dobrze rozwinięty obszar upraw ogrodniczo-warzywnych oraz hodowli trzody chlewnej i bydła. Charakter i jakość rolnictwa obszaru LGD7 stanowi podstawę lokalnej gospodarki wraz z przetwórstwem i przechowywalnictwem płodów. Sprzyjają im nieźle warunki infrastruktury wodno-łokalizacyjnej (średnie zwodociągowe) (średnie zwodociągowe) (około 80%, a skanalizowanie - około 20% gospodarstw), mankamentem jest natomiast niski (ok. 8%) poziom gazyfikacji odbiorców.

„LGD7 - Kraina Nocy i Dni” działając na ściśle określonym granicami Gmin terenie (stanowiącym doskonale związany administracyjny Gmin uwzględniający uwarunkowania przyrodnicze, historyczne, gospodarcze i demograficzne tego obszaru) zdaje się na to, iż o ich znaczeniu decydują zjawiska geograficzne i społeczne przypisane do szerszego otoczenia subregionalnego, jego zasobności, odległości od metropolii i potencjału gospodarczego. Pod tym względem otoczenie terenu działania LGD7 w postaci subregionu kalisko-ostrowskiego jest silnie zróżnicowane i zależność ta przenosi się na jego wyznaczniki w postaci niepełnego wykorzystania potencjału wynikającego z posiadanych zasobów ludzkich oraz położenia geograficznego.

„LGD7 - Kraina Nocy i Dni” funkcjonuje w obrębie Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej. Wszystkie Gminy wchodzące w skład z Ostrowem Wielkopolskim) tego Związku. Spośród Gmin wchodzących w skład „LGD7 - Kraina Nocy i Dni” wskaźniki ilościowe stanu podmiotów gospodarczych i ich dynamiki w latach 2015 - 2020 układają się dość stabilnie, osiągając najwyższe parametry w grupie Gmin: Opatówek, Żelazków, Bizanów, Godziesze Wielkie, Stawiszyn i niższy w Mycielinie.

Obszar „LGD7 - Kraina Nocy i Dni” w 2020 r. zamieszkiwało 69 476 osób. Mimo wzrostu liczby ludności na obszarze objętym LSR w stosunku do 2015 r., w większości gmin ludności ubyło. Depopulacja ominęła jedynie Gminy Bizanów, Godziesze Wielkie i Żelazków. Największy spadek ludności w ciągu ostatnich 6 lat obserwujemy w gminie Liszków - o 6%, mniejsze w gminach Mycielini i Stawiszyn - o 3%. W pozostałych gminach spadek następuje na poziomie 1-2 procent.

Najliczniejszą gminą jest gmina Opatówek, w którym mieszka 10 739 osób. Najmniejszą, pod względem ludności, gminą jest Ceków-Kolonia - 4770 mieszkańców.

Tabela nr 2 Liczność obszaru objętego LSR w latach 2015-2021

Nazwa gminy	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Bizanów	9818	9856	9905	9892	9940	10 075	10 135
Ceków-Kolonia	4817	4782	4786	4780	4746	4 779	4 781
Godziesze Wielkie	9269	9337	9441	9524	95916	9 930	10 028
Kozminek	7553	7547	7557	7538	7547	7 393	7377
Liszków	5282	5287	5279	5260	5213	5 274	5207
Mycielini	4933	4929	4905	4872	4873	4 745	4705
Opatówek	10850	10833	10856	10815	10808	10 748	10704
Stawiszyn	7204	4929	7229	7195	7133	6 900	6817

Nazwa Gminy	liczba	WSKAZNIK	WSKAZNIK
Blizanów	6 388	102	0,30
Ceków-Kolonia	2 966	45	0,06
Godziesze Wielkie	6 329	93	-0,10
Kozminek	4 720	85	0,84
Lisków	3 217	52	0,36
Łódź	1,62		

Tabela nr 5 Liczba bezrobotnych na obszarze LSR w 2020 r. w odniesieniu do liczby ludności w wieku produkcyjnym.

Bezrobocie to zjawisko społeczne polegające na tym, że część ludzi zdolnych do pracy i deklarujących chęć jej podjęcia, nie znajduje faktycznego zatrudnienia z różnych powodów.

Na obszarze objętym LSR liczbą zarejestrowanych bezrobotnych ogółem (GUS stan na 31.12.2020r.) wyniosła 727 osób. Według danych Powiatowego Urzędu Pracy najliczniejszą grupę stanowią osoby bez doświadczenia zawodowego. Udział liczby bezrobotnych zarejestrowanych na obszarze LSR w liczbie ludności w wieku produkcyjnym na obszarze objętym LSR według stanu na koniec 2020 r. wynosił średnio 1,66% i był zbliżony we wszystkich gminach członkowskich LGD. Najwyższy udział bezrobotnych dotyczył gminy Stawiszyn (2,49%). W pozostałych gminach udział nie przekroczył 2%.

Wskaźnik liczby osób bezrobotnych w stosunku do osób w wieku produkcyjnym na obszarze objętym LSR w 2020 r. wyniósł 0,48.

Nazwa Gminy	Zameldowania	Wymeldowania	Liczba mieszkańców	Wskaźnik
Blizanów	112	114	10 075	4,03
Ceków-Kolonia	51	47	4 779	3,87
Godziesze Wielkie	134	65	9 930	2,89
Kozminek	51	54	7 393	4,06
Lisków	32	41	5 274	4,27
Mycelin	34	48	4 745	4,47
Opatówek	99	83	10 748	3,76
Stawiszyn	52	87	6 500	4,81
Zelazków	68	105	9 632	4,61
RAZEM	633	644	69 476	4,03

Zródło danych: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Tabela nr 4 Migracje na obszarze LSR w 2020 r.

Migracje wewnętrzne to ruchy wewnątrz kraju, najczęściej z gmin wiejskich do aglomeracji, natomiast migracje zewnętrzne to zarejestrowane przekroczenie granicy kraju. **Migracje na obszarze objętym LSR**, tj. różnica między zameldowaniami, a wymeldowaniami na obszarze LGD wyniosła w 2020 r. - 11 osób. Większość gmin charakteryzowała ujemne saldo migracji (6 gmin), co oznacza, że więcej osób opuściło te gminy, niż do nich przyjechało. Najwyższe saldo ujemne obserwujemy w gminie miejskiej Zelazków (- 37osób), saldem dodatnim może pochwalić się jedynie gmina Godziesze Wielkie (69 osób). Opatówek (16 osób) oraz Ceków-Kolonia(4 osoby).

Wskaźnik migracji na obszarze LSR za 2020 rok wyniósł 4,03.

Diagnoza obszaru pokazała, że szczególnie niebezpieczny jest problem depopulacji obszaru objętego LSR związany z migracjami ekonomicznymi ludności. Poziom skali emigracji zarobkowej, w tym wyjazdów za pracą do większych ośrodków miejskich lub za granicę, w szczególności ludzi młodych (aż 4,7% ankietowanych uważa to za największy problem obszaru), a także lepiej wykształconych, co może wpłynąć na niekorzystne zmiany na obszarze.

Znaczącym problemem jest także niedostateczna oferta kierowana do ludzi młodych. W trakcie konsultacji społecznych wielokrotnie zwracano uwagę na potrzebę ich aktywizacji, z uwagi na to, że bardzo mocno odczuli ograniczeń wprowadzanych w celu spowolnienia rozprzestrzeniania się pandemii COVID-19. Zamknięcie szkół oraz izolacja od rówieśników niekorzystnie wpłynęła na zdrowie psychiczne młodzieży, pogorszyło się ich samopoczucie i satysfakcja z życia.

Nazwa Gminy	Zameldowania	Wymeldowania	Liczba mieszkańców	Wskaźnik
Zelazków	9 632	3 818	3,51	39,64
RAZEM	69 476	27 836	3,79	40,07

Zródło danych: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Źródło danych: opracowanie własne na podstawie danych GUS.			
Myciein	2 982	53	0,78
Opatówek	6 754	106	0,22
Stawiszyn	4 331	97	1,65
Zaleszów	6 118	94	0,12
HAZEM	43 805	727	0,48
			1,66

Środowiskowa pomoc społeczna na obszarze LSR

Analiza objęła również ocenę obszaru LSR pod kątem ubóstwa, czyli niemożności osiągnięcia minimalnego standardu życiowego. Sytuacja na rynku pracy i poziom bezrobocia były głównymi przyczynami problemów społecznych, w tym ubóstwa, wykluczenia społecznego lub migracji.

W 2020 r. na obszarze objętym LSR liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej spadła, co było pozytywnym czynnikiem. Może być to pochodną niskiej stopy bezrobocia i stosunkowo stabilnej sytuacji na rynku pracy, mimo dużej niepewności związanej z następstwami pandemii COVID-19 oraz wojny w Ukrainie. Ważnym elementem była również możliwość skorzystania z wielu programów socjalnych skierowanych do najuboższych rodzin (500+, 300+ i innych). Współuczynnik udziału liczby osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w liczbie mieszkańców za 2020 rok wyniósł 3,03.

Tabela nr 6 Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w liczbie mieszkańców obszaru LSR w 2020 r.

	Liczba mieszkańców	liczba osób korzystających z pomocy społecznej	WSKAZNIK
Bizanów	10 075,00	348,00	3,39
Ceków-Kolonia	4 779,00	125,00	2,56
Godziszewo Wielkie	9 930,00	359,00	3,51
Kozminek	7 393,00	179,00	2,28
Kolonia	5 274,00	174,00	3,27
Myciein	4 745,00	144,00	3,03
Opatówek	10 748,00	313,00	2,91
Stawiszyn	6 900,00	221,00	3,19
Zaleszów	9 632,00	239,00	2,37
Zaleszów	69 476,00	2 102,00	3,03

Źródło danych: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Obszary zagrożone trwałą marginalizacją, wg delimitacji zaproponowanej w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR), obejmują łącznie 728 gmin o powierzchni 104,8 tys. km², które zamieszkuje 6,1 mln mieszkańców. Żadna z gmin objętych obszarem LSR nie znajduje się na liście gmin zagrożonych trwałą marginalizacją.

◊ Tym, czy dany region rozwija się dobrze, świadczy między innymi liczba nowo zarejestrowanych podmiotów. Wzrasta liczba mikro i małych przedsiębiorstw na objętym LSR, co stanowi szansę na poprawę sytuacji w zakresie oferty usług dla budżet. W ramach badań ankietowych ponad 29 osób wskazało obszar rozwoju przedsiębiorczości jako kluczowy pod względem potrzeb, zwłaszcza kontekście negatywnych zmian jakie zachodzą w gospodarce w ostatnich latach. Dzięki funduszom przeznaczonym na Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju, w których 50% budżetu przeznaczamy na rozwój przedsiębiorczości, nastąpi zdiagnozowanie negatywnych skutków obecnego kryzysu gospodarczego.

Wskaźnik przedsiębiorczości na obszarze LSR za 2020 rok wynosił 2,68.

Wykres nr 7 Udział przedsiębiorstw zatrudniających poniżej 50 pracowników w liczbie mieszkańców ogółem w 2020 r.

Nazwa Gminy	Liczba mieszkańców	0 - 9	10 - 49	Łączna liczba przedsiębiorstw poniżej 50 pracowników	WSKAZNIK
Bizanów	10 075,00	918,00	22,00	940,00	2,68
Ceków-Kolonia	4 779,00	437,00	14,00	451,00	2,65
Godziszewo Wielkie	9 930,00	838,00	25,00	863,00	2,88
Kozminek	7 393,00	646,00	18,00	664,00	2,78

Zródło: Opracowanie własne na podstawie wyników partycypacji

Lp.	Nazwa metody	Etap I	Etap II	Etap III	Etap IV	Etap V
1.	badania ankietowe	X	X	X		
2.	karta pomysłu	X	X			
3.	dyżury w biurze LGD, rozszerzone o konsultacje konkretnych zapisów i propozycji w LSR przeprowadzane w konkretnych terminach	X	X	X	X	X
4.	wywiady fokusowe / wywiady indywidualne / spotkania zespołów roboczych ds. LSR	X	X	X	X	X
5.	spotkania otwarte	X	X			
6.	warsztat strategiczny	X	X	X		
7.	system zachęt do włączenia się w proces budowy/konsultacji LSR	X	X	X	X	X

Tabela nr 8 Metody partycypacji zastosowane na poszczególnych etapach prac nad przygotowaniem LSR obejmujące również konsultacje wypracowanych propozycji

- Etap I Diagnoza i analiza SWOT
- Etap II Określenie / konsultacje celów i wskaźników oraz Planu działania
- Etap III Opracowanie / konsultacje zasad wyboru operacji i lokalnych kryteriów
- Etap IV Opracowanie / konsultacje zasad monitorowania i ewaluacji
- Etap V Opracowanie / konsultacje planu komunikacji

Wyróżniono zatem:

Partycypacja to udział obywateli w tworzeniu, decydowaniu i wdrażaniu wypracowanych wspólnie rozwiązań. Stowarzyszenie „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” posiada niemalże siedemnaście lat doświadczenia w aktywizacji i angażowaniu społeczności lokalnej. Wieleletnia współpraca na wielu poziomach z przedstawicielami różnych grup interesu sektorów tj. publicznego, gospodarczego i społecznego pozwoliła również na wypracowanie skutecznych metod komunikacji dostosowanych do poszczególnych grup odbiorców.

ROZDZIAŁ III PARTYCYPACYJNY CHARAKTER LSR

LGD7 „Kraina Nocy i Dni” obejmująca w swoim działaniu dziedzić Gmin z terenu Powiatu Kaliskiego: Gmina Blizanów, Gmina Ceków-Kolonia, Gmina Godziesze Wielkie, Gmina Kozminek, Gmina Opatówek, Gmina Liszków, Gmina Mycielin, Gmina Żelazków oraz Miasto i Gminę Stawiszyn (co stanowi około 80% powierzchni i ludności Powiatu) jest zwróconiana pod względem biologicznym, powierzchni ziemi i krajobrazu. Występuje tutaj duża liczba chronionych gatunków roślin leśnych, jękowskich i wodnych a także chronione okazy fauny, z najcenniejszym wśród nich ptactwem wodno-błotnym i gatunkami charakterystycznymi dla otwartych łąk i pastwisk. Na terenie działania LGD jest także jeden Obszar „Natura 2000” (Dolina Śwędry) i dwa Obszary Chronionego Krajobrazu (Dolina Śwędry i Prosy) oraz pewna ilość użytków ekologicznych. Na obszarze 3 gmin, tj. Blizanów, Stawiszyn i Mycielin występuje również Puszcza Pyzdrska, która jest jedynym z największych skupisk wsi ołędzskich w Polsce. W krajobrazie występują pozostałości dawnego budownictwa wiejskiego, w tym domy z rudy darniowej tzw. „domy z żelaza”, domy z gliny i drewna. Lokalna Strategia Rozwoju dla LGD 7 „Kraina Nocy i Dni” nie ujmuje ani nie wyznacza ram dla działań mogących osobno lub w połączeniu z innymi wpłynąć znacząco na cele ochrony środowiska w tym Natura 2000 i obszarów chronionych. Realizacja zaplanowanych w LSR działań podniesie ich jakość, poprawiając estetykę i funkcjonalność obiektów na obszarze przekształconym już rzeką człowieka, a działania edukacyjne oraz animacyjne, przyniosą efekt w postaci skorygowanej świadomości ekonomicznej, kulturowej i ekologicznej.

Formy ochrony przyrody

Zródło danych: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

	Liszków	Mycielin	Opatówek	Stawiszyn	Żelazków	RAZEM
	5 274,00	4 745,00	10 748,00	6 900,00	9 632,00	69 476,00
	359,00	327,00	1 167,00	598,00	1 001,00	6 291,00
	15,00	9,00	44,00	10,00	30,00	187,00
	374,00	336,00	1 211,00	608,00	1 031,00	6 478,00
	3,53	3,53	2,22	2,84	2,34	2,68

Dzięki temu zebrano istotne dane, wskazujące na preferowane inicjatywy w ramach LSR, które będą cieszyć się największym zainteresowaniem beneficjentów.

Zgłoszone karty pomysłu przyczyniły się do uzyskania cennych informacji, zwłaszcza dotyczących zakresu wsparcia, poziomów finansowania oraz obszarów, które wzbudziły największe zainteresowanie potencjalnych beneficjentów. Te dane okazały się niezwykle pomocne podczas tworzenia budżetu LSR, umożliwiając trafniejsze planowanie środków.

Analogicznie, jak w przypadku ankiet, karty pomysłu były dostępne w różnych miejscach i formach (online i papierowo), aby zapewnić szeroki dostęp dla uczestników. Można było pobrać poprzez stronę internetową, bezpośrednio w biurze LGD, w punktach konsultacyjnych w gminach oraz podczas wywiadów i spotkań roboczych. Dodatkowo, były rozsyłane drogą mailową, udostępniane za pośrednictwem mediów społecznościowych oraz dostarczane w formie papierowej na różnego rodzaju wydarczenia związane z obszarem objętym LSR. Członkowie „LGD7 – Kaina Nocy i Dni” również przekazywali karty pomysłu i ankiety swoim znajomym, członkom rodziny i innym zainteresowanym osobom. Wypełnione karty pomysłu można było przesłać elektronicznie, pocztą elektroniczną, złożyć osobiście w biurze LGD lub przekazać koordynatorom w punkcie konsultacji w gminie lub przedstawicielom „LGD7 – Kaina Nocy i Dni” podczas spotkań.

Łącznie złożono 15 kart pomysłu. Wszystkie formularze zostały zaewidencjonowane i sporządzono stosowne zestawienie, które było bardzo pomocne w pracach nad poszczególnymi rozdziałami LSR.

Zgłoszone karty pomysłu okazały się cenną pomocą dla sporządzenia diagnozy i analizy SWOT obszaru LSR, opracowania celów i wskaźników LSR i tym samym planu działania jak również fundamentalnego dokumentu w zakresie angażowania lokalnej społeczności – Planu komunikacji.

W tym okresie programowania **dziny w biurze LGD, rozszerzone o konsultacje konkretnych zapisów i propozycji w LSR przeprowadzane w konkretnych terminach.**

Jak pokazały wyniki ewaluacji ex-post LSR 2014-2020, bezpośredni kontakt z pracownikami biura ma kluczowe znaczenie zarówno dla budowania relacji z partnerami z obszaru jak i dla późniejszej rozpoznawalności i budowy zaufania społecznego. Podczas spotkań z pracownikami biura, każdy zainteresowany mógł zdobyć informacje na temat działania „LGD7 – Kaina Nocy i Dni”, możliwości uzyskania wsparcia finansowego (lub też jako uczestnik różnych działań) ale także dostępnych możliwości zaangażowania w opracowanie LSR. Osobista rozmowa miała również znaczenie w wyjaśnieniu idei LEADER oraz dlaczego opinie każdej osoby mają tak duże znaczenie dla rozwoju całego obszaru. Na spotkaniu w biurze LGD istniała również możliwość wypełnienia ankiety lub karty pomysłu. Każda osoba, która uczestniczyła w takim dzynurze została zaproszona do kontynuowania udziału w kolejnych etapach prac nad LSR, aktywnego zaangażowania się w działalność struktur „LGD7 – Kaina Nocy i Dni”, jak również zgłaszania pomysłów i inicjatyw mogących mieć wpływ na funkcjonowanie „LGD7 – Kaina Nocy i Dni” i wdrażanie LSR. Informacje na temat dzynurów były dostępne na stronie internetowej „LGD7 – Kaina Nocy i Dni” oraz na stronach gmin należących do tej organizacji.

Do skorzystania z konsultacji w biurze zostali zaproszeni wszyscy interesariusze zainteresowani działalnością „LGD7 – Kaina Nocy i Dni”, zaangażowaniem w prace nad budową LRS oraz pozyskaniem dofinansowania z budżetu LSR tym osoby młode, seniorzy, osoby w niekorzystnej sytuacji tj.: osoby z niepełnosprawnościami i ich opiekunowie, kobiety, migranci, relnicy z małych gospodarstw lub osoby poszukujące zatrudnienia np. mieszkający w publicznych oraz mieszkalny (w tym osoby planujące podjęcie działalności gospodarczej).

Łącznie z możliwości bezpośredniego kontaktu z pracownikami biura skorzystało 6 osób. Ze spotkań zostały sporządzone krótkie notatki przedstawiające istotę spotkań.

Informacje pozyskane w trakcie dzynurów stanowią cenny wkład w opracowanie diagnozy i analizy SWOT obszaru LSR, sformułowania celów i wskaźników LSR a co za tym idzie Planu działania jak również sformułowania kryteriów wyboru operacji i sformułowania lokalnych kryteriów wyboru operacji oraz Planu komunikacji.

Kolejnymi metodami wiązania społeczności lokalnej w prace nad LSR **wywiady fokusowe / wywiady indywidualne / spotkania zespołów roboczych ds. LSR.** Metody te pozwoliły na aktywne zaangażowanie osób merytorycznie przygotowujących w konkretnych tematach dotyczących LSR. Podczas tych dyskusji skupiano się na kluczowych kwestiach związanych z LSR. Natomiast rozmowy indywidualne uzupełniały wywiady fokusowe, umożliwiając indywidualne wyrażenie opinii i uwag przez uczestników. Spotkania zespołów roboczych miały na celu opracowanie skutecznych rozwiązań lub adekwatnych zapisów, które można było włączyć do LSR, bazując na zebranych danych, informacjach i ustaleniach.

Swobodna atmosfera podczas spotkań pozwoliła na zebranie bogatego materiału stanowiącego wkład w opracowanie diagnozy i analizy SWOT obszaru LSR, sformułowania celów i wskaźników LSR a co za tym idzie Planu działania jak również zasad wyboru operacji i sformułowania lokalnych kryteriów wyboru operacji, ponadto zasad monitorowania i ewaluacji oraz Planu komunikacji.

Z kolei spotkania robocze stanowią swego rodzaju podsumowanie każdego z etapów budowy LSR i pozwoliły na przygotowanie roboczych wersji poszczególnych rozdziałów LSR.

brak ukieunkowania na konkretne potrzeby, specyficzne dla danego terenu. Nie wszędzie bowiem może występować problem gospodarstw niskotowarowych, nie wszędzie również będzie możliwe nawiązanie współpracy i wspólne działania w celu realizacji zamierzonych inwestycji.

Wskazano na potrzebę przygotowania takiego dokumentu strategicznego, który będzie mniej obszerny, zrozumiały dla wszystkich odbiorców i jednocześnie możliwy do wdrożenia.

Zwrócono uwagę na potrzebę ściślejszej współpracy wszystkich zainteresowanych, tj. publicznych, prywatnych oraz społecznych, co pozwoli na osiągnięcie wartości dodanej w postaci realizacji projektów dokładnie dopasowanych do miejscowych potrzeb. Dzięki temu nie będzie to przypadkowy zbiór lokalnych projektów, ale trzeźwa mapa – stanowiąca zrozumiałą i uzasadnioną logikę interwencji. Poza tym Plan finansowy, czy zapisy dotyczące zarządzania, monitorowania i ewaluacji, będą zrozumiałe dla każdego odbiorcy.

W LSR zostaną wskazane konkretne zamierzenia składające się na dane przedsięwzięcie (przedsięwzięcie stanowi zbiór konkretnych działań (czasem nawet operacji), które pozwalają na osiągnięcie określonego dla przedsięwzięcia celu wyrażonego konkretnymi wskaźnikami).

Tabela nr9 Szczegółowy harmonogram spotkań.

Lp.	Gmina/miejscowość	Data.	Liczba uczestników	Grupa docelowa
1	Opatówek/Opatówek	18.05.2022 r.	10 osób	Os. młode (do 25 r.z.), seniorzy (pow. 60 r.z.), os. w niekorzyst. syl., przedsiębiorcy, JSFP, mieszkańcy, org. pozarządowe
2	Godziszewo Wielkie/ Godziszewo Wielkie	18.05.2022 r.	11 osób	Jw.
3	Zelazków/Zelazków	19.05.2022 r.	15 osób	w..
4	Blizanów/Janów Pierwszy	19.05.2022 r.	14 osób	Jw.
5	Ceków-Kolonia/Ceków	07.06.2022 r.	13 osób	Jw.
6	Stawiszyn/Zbiersk	07.06.2022 r.	22 osoby	Jw.
7	Mycielin/Słuszków	08.06.2022 r.	13 osób	Jw.
8	Lisków/Lisków	08.06.2022 r.	25 osób	Jw.
9	Kozminek/Kozminek	22.06.2022 r.	33 osoby	Jw.

Zródło: Opracowanie własne

Jedną z kluczowych metod partycypacji, niezbędnych do prawidłowego opracowania LSR był warsztat strategiczny z udziałem przedstawicieli organu decyzyjnego oraz aktywnych członków „LGD7 – Kraina Nocy i Dni”. Warsztat odbył się w dniu 10.03.2023 i wzięło w nim udział 11 osób.

Głównym celem warsztatu strategicznego było znalezienie ostatecznych rozwiązań, które zapewniłyby odpowiednie przygotowanie LSR, aby skutecznie odpowiadać na obecne wyzwania obszaru i realizować zgłoszone potrzeby i inicjatywy oraz spełnić wymagania stawiane w dokumentacji konkursowej. Szczególną wagę zwrócono na specyficzną obszar, potrzeby, potencjał, oczekiwania i dostępne źródła finansowania.

Podczas warsztatu dokonano szczegółowej analizy wszystkich zagadnień omawianych na wcześniejszych etapach i przedstawionych propozycji. Przeanalizowano każdy element, który wpłynął na strukturę LSR, brzmienie załączników czy spełnienie warunków formalnych i kryteriów wyboru LSR określonych w dokumentacji konkursowej. Materiał używany w ramach warsztatu strategicznego stanowił cenny wkład w opracowanie diagnozy i analizy SWOT obszaru, sformułowanie celów, wskaźników oraz odpowiedniego planu działania, jak również zasad wyboru operacji i lokalnych kryteriów wyboru operacji oraz planu komunikacji uwzględniającego potrzeby i oczekiwania wyrażane przez poszczególne grupy docelowe.

Podczas wywiadów spotkań zespołów roboczych poruszano różnorodne strategiczne obszary związane z LSR takie jak:

Tematyka wywiadów, spotkań grup roboczych odnosiła się do następujących zagadnień:

- 1) **współpraca z partnerami spoza obszaru LSR** (projekty partnerskie z udziałem podmiotów zagranicznych i krajowych w zakresie wymiany doświadczeń),
- 2) **oczekiwane standardy w działaniu partnerstwa** (partnerstwo wewnętrzne, relacje między członkami LGD7 na etapie wywiadów, otwartość na szeroko pojętą współpracę, możliwość zwolnienia WZC na wniosek doświadczeń grupy Członków, kolegialnego podejmowania decyzji (np. praca w zespołach), inkluzyjność (otwartość na nowych Członków, kadencyjność wdrażania LSR są oparte na pogłębionym partnerstwie i skutecznej komunikacji, częste korzystanie z możliwości)

otwartość na inicjatywy Członków LGD, stosowania przyjaznych dla odbiorcy form komunikacji (nie tylko formalnych, 26

- stosowanie załącz do zgłaszania nowych pomysłów/inicjatyw dot. funkcjonowania LGD7 i wdrażania LSR, zasada informowania o wyniku weryfikacji propozycji/inicjatyw zgłoszonej przez Członka stowarzyszenia z uzasadnieniem tego wyniku)
- 3) **partnerstwo na obszarze poprzez operacje w partnerstwie** (wspólne działania i rozwiązywanie dla problemów obszaru LSR, korzyści ze współpracy oraz projekty partnerskie) (wymiana doświadczeń, wspólne działania i rozwiązywanie dla problemów obszaru LSR, korzyści ze współpracy, zachęcanie do współpracy i zgłaszania nowych pomysłów, poszukiwanie i kojarzenie partnerów w ramach operacji realizowanych w partnerstwie poprzez nabór fizykalny, formularz kontaktowy na poziomie interwencji, szkolenia, spotkania, aktywizujące, kojarzenie partnerów, udostępnienie wzorów umów partnerskich),
- 4) **innowacyjność** (definicja innowacyjności, stopniowana ocena innowacyjności, kontekst lokalny, wypracowanie zasadniczo dla nowej definicji, wskazanie przedsięwzięć / zakresów wsparcia, w których powinna być badana innowacyjność, animowanie do wdrażania innowacji – stosowanie załącz do realizacji projektów innowacyjnych w ramach lokalnych kryteriów, poprzez stworzenie bazy innowacji, zawierającej informacje na temat zasad oceny innowacyjności w projektach, a także przykłady dobrych praktyk z kraju poświęcone realizacji operacji innowacyjnych w ramach LSR – zapisy dot. tego elementu ujęte w Planie komunikacji opracowanym przez LGD.
- 5) **wpracowanie rozwiązań mających na celu integrację i aktywizację osób młodych** (wiążenie poprzez Członkowsko w Zarządzie, Radzie, identyfikacja potrzeb na rzecz lokalnego środowiska młodzieżowego, w tym integrujących, animujących i kompleksentarności lub synergii, wypracowanie wskaźników produktu, działania w Planie komunikacji) *Także na etapie przygotowania LSR*
- 6) **wpracowanie rozwiązań mających na celu włączenie społeczne, cyfrowe i inne seniorów** (wiążenie poprzez Członkowsko w Zarządzie, Radzie, identyfikacja potrzeb na rzecz seniorów, w tym działań w zakresie włączenia społecznego, cyfrowego i kompleksentarności lub synergii, wypracowanie wskaźników produktu, działania w Planie komunikacji) *Także na etapie przygotowania LSR*
- 7) **dobór metod aktywizujących (metod wdrażania LSR)** – operacja klasyczna, operacja w partnerstwie, projekt partnerski, projekt grantowy, projekt grantowy na przygotowanie koncepcji SV oraz operacja własna, **dobór zakresów wsparcia** (określenie ewentualnych limitów, poziomów dofinansowania dla projektów / beneficjentów / grantobiorców, wypracowanie rozwiązań do Planu finansowego w odniesieniu do stwierdzonych potrzeb, zakresów wsparcia, źródła finansowania, możliwości wsparcia lub harmonizacja zakresów tematyki następujących po sobie naborów wniosków).
- 8) **wpracowanie rozwiązań pod przyjazne i efektywne metody komunikacji** (przekazanie informacji w taki sposób, aby odbiorca zrozumiał intencje nadawcy i charakterystykę się odpowiednim stosunkiem nakładów do korzyści) oraz adekwatny przekaz w formie i treści, która dotrze do grupy docelowej i zakładany cel zostanie osiągnięty) sposób animacji, komunikacji i informowania lokalnej społeczności o działaniach na rzecz grup osób w niekorzystnej sytuacji;
- 9) **wspieranie grup osób w niekorzystnej sytuacji** (definicja, czy powstanie grupa interesu, identyfikacja potrzeb osób w niekorzystnej sytuacji) (wyniki ankiety, wywiadów, kart pomysłów), identyfikacja oferty istniejącej na obszarze, wzmocnienie efektu kompleksentarności lub synergii, wypracowanie wskaźników produktu, działania w Planie komunikacji) *Także na etapie przygotowania LSR*
- 10) **wartość dodana Podjęcia LEADER w realizacji LSR** (korzyści planowane do osiągnięcia poprzez realizację LSR poprzez edukacyjne, gosp. opikunhce, rozwój współpracy poprzez tworzenie lub rozwijanie KŁZ)
- 11) **wartość dodana LEADER, wpływ na rozwój społeczny, w tym wzrost potencjału Członków lokalnych społeczności**, Podjęcie LEADER, wpływ na rozwój społeczny, w tym wzrost potencjału Członków lokalnych społeczności).
- 12) **dywersyfikacja źródeł finansowania LSR** (analiza dostępnych źródeł finansowania).
- 13) **wpracowanie rozwiązań do lokalnych kryteriów wyboru i aktualizacji procedury zmiany kryteriów** (obowiązkowe kryteria wyboru operacji, inne kryteria aktualizacji lokalnych kryteriów wyboru, mierzałość, zrozumiałość, zgodność z harmonogram naboru wniosków (zgodnego z obowiązującymi wytycznymi oraz zlozonymi kartami projektów) itd.)
- Należy podkreślić, iż przez cały czas trwania procesu budowy LSR stosowano całą gamę **systemu zachęć do włączenia się** w proces budowy lub konsultacji LSR. Na wagę zasługującą następujące strategie:
- Stworzenie dobrego i atrakcyjnego formatu i formy przekazu, aby informacje były zrozumiałe dla wszystkich odbiorców, zrealizowanie z trudnego języka branżowego, który może być niejasny dla odbiorców
 - Aktywne promowanie udziału w opracowaniu LSR poprzez szerokie rozpowszechnianie informacji i zachęty na stronach internetowych, tablicach ogłoszeń oraz w mediach społecznościowych.

- Zachęta do zdobycia wiedzy na temat zasad wdrażania projektów w nowej perspektywie poprzez udział ekspertów, którzy mogą dostarczyć niezbędne informacje i wyjaśnienia
- Komunikacja przyjazna i dostosowana do indywidualnych potrzeb i możliwości odbiorców, aby zapewnić skuteczną komunikację
- Pełne otwarcie się na propozycje i uwzględnianie opinii respondentów, zapewnienie wszechstronnych i kompleksowych informacji w odpowiedzi na zgłaszane wątpliwości.

Syntetyczny opis poszczególnych etapów budowy LSR

Na każdym etapie zastosowano adekwatne metody wiążące spójność lokalnej, które schematycznie przedstawione w tabeli nr 8 „Metody partycypacji (...)”:

Etap I Diagnostyka i analiza SWOT

Na każdym etapie zastosowano wszystkie możliwe partycypacyjne metody konsultacji, adekwatnie do etapu i potrzeb. Każda z poniżej opisanych metod była w podobny sposób wykorzystywana na kolejnych etapach konsultacji (jeśli została przewidziana).

Etap II Określenie / konsultacje celów i wskaźników oraz Planu działania

Na tym etapie zastosowano najwięcej metod partycypacji lokalnej spójności, ponieważ od prawidłowego określenia celów i wskaźników oraz opracowania realnego Planu działania zależy skuteczność wdrażania LSR. Wypracowana Matryca celów była podstawowym elementem konsultacji, który zapewnił skompletowanie informacji do wielkości rozdziałów LSR. Podjęto próbę zapewnienia zgodności propozycji z obowiązującymi przepisami (w szczególności z ustawą o RLKS), Wylicznymi i Wdrażaniem lokalnych strategii rozwoju oraz komponent Zarządzanie lokalnymi strategiami rozwoju. W czasie przygotowania LSR ww. szczegółowe Wyliczanie znajdowały się na etapie pre-konsultacji, dlatego propozycje zostały oparte o wypracowane z innymi LGD wspólne rozwiązania w ramach sieci LGD oraz indywidualnych kontaktów. Dodatkowo wykorzystano doświadczenia LGD7 z obecnej perspektywy programowej UE 2014-2020.

Etap III Opracowanie / konsultacje zasad wyboru operacji i lokalnych kryteriów

Zarówno zasady wyboru operacji jak i brzmienie lokalnych kryteriów muszą być precyzyjnie określone i być czytelne dla wszystkich beneficjentów oraz tym bardziej nie mogą budzić wątpliwości na poziomie interpretacji. Muszą również zapewnić zgodność z obowiązującymi przepisami (w szczególności z ustawą o RLKS), Wylicznymi i Wdrażaniem lokalnych strategii rozwoju dla interwencji I.13.1 LEADER/Rozwój Lokalny Kierowany przez Spójność (RLKS) – komponent Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju oraz komponent Zarządzanie lokalnymi strategiami rozwoju. W czasie przygotowania LSR ww. szczegółowe Wyliczanie znajdowały się na etapie pre-konsultacji, dlatego propozycje zostały oparte o wypracowane z innymi LGD wspólne rozwiązania w ramach sieci LGD oraz indywidualnych kontaktów. W związku z powyższym również na tym etapie zastosowano również szeroki wachlarz metod partycypacji spójności. Dodatkowo wykorzystano doświadczenia „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” z obecnej perspektywy programowej UE 2014-2020.

Etap IV Opracowanie / konsultacje zasad monitorowania i ewaluacji

Monitorowanie i ewaluacja LSR odgrywa istotną rolę w skutecznym procesie jej implementacji, ponieważ dostarczają informacji dotyczących postępów realizacji działań, zwłaszcza w kontekście osiągnięcia założonych celów LSR i wskaźników produktu i rezultatu. Stanowią również ważne narzędzia kontroli i oceny, umożliwiające identyfikację i korektę ewentualnych nieprawidłowości w procesie wdrażania LSR oraz funkcjonowaniu „LGD7 – Kraina Nocy i Dni”.

W przypadku wystąpienia zagrożeń w zakresie wskaźników i celów, umożliwiając wprowadzenie planu naprawczego w celu zapewnienia poprawy sytuacji.

Instytucja zarządzająca programem nie wypracowała w tym zakresie szczegółowych Wyliczanych, dlatego propozycje zostały oparte o wypracowane z innymi LGD wspólne rozwiązania w ramach sieci LGD oraz indywidualnych kontaktów. Dodatkowo wykorzystano doświadczenia LGD z obecnej perspektywy programowej UE 2014-2020.

Etap V Opracowanie / konsultacje planu komunikacji

Głównym celem Planu komunikacji z lokalną społecznością jest stworzenie warunków i możliwości, które umożliwią aktywne i ciągłe zaangażowanie lokalnej społeczności w bieżący proces wdrażania LSR, nie tylko na etapie opracowania dokumentu. Działania komunikacyjne muszą być dostosowane do wszystkich grup docelowych, zwłaszcza tych istotnych z perspektywy realizacji LSR i muszą zapewnić stosowanie przyjaznych metod komunikacji. Ten etap budowy LSR pozwolił na pozyskanie informacji dotyczących najdogodniejszych i najbardziej skutecznych form komunikacji.

Plan komunikacji zawiera niezbędne elementy wynikające z obowiązujących wyliczanych w tym m.in.:

- propozycje działań, które zapewnią skuteczne zaangażowanie lokalnej społeczności
- przedstawienie głównych celów i motywacji,
- identyfikację grup docelowych,
- planowane środki przekazu,
- konkretne działania komunikacyjne,

Jak już zostało szczegółowo omówione i wykazane w niniejszej LSR, funkcjonowanie „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” zarówno na każdym etapie realizacji działań statutowych jak i wdrażania LSR jest oparte na pogłębionym partnerstwie i skutecznej ale przyjaznej komunikacji.

Wdrażanie LSR

W tym miejscu należy jasno podkreślić, że aktualizacja LSR zawsze będzie przeprowadzana zgodnie z precyzyjnie określonymi i publicznie dostępnymi procedurami, zapewniając szerokie zaangażowanie lokalnej społeczności, w tym zidentyfikowanych na obszarze LSR grup interesu sektorów oraz mieszkańców, a w szczególności młodych osób, seniorów i osób w niekorzystnej sytuacji. Ponadto, proces aktualizacji LSR będzie ściśle powiązany z procesem informowania o postępkach wdrażania LSR. Nawet w przypadku braku inicjatyw zewnętrznych, analiza potrzeby zmiany LSR będzie przeprowadzana co najmniej raz na dwa lata.

Fundacja, należy mieć na uwadze, że wszystkie działania związane z wdrażaniem LSR są jawne i podlegają zatwierdzeniu przez Zarząd Województwa. Biuro LGD przeprowadza weryfikację formalną dokumentacji, a następnie Zarząd lub dedykowana grupa robocza ds. LSR przeprowadza wstępną analizę merytoryczną zgłoszonych propozycji.

W przypadku zmian wynikających z pkt. a) – b) konieczne będzie skorzystanie z co najmniej jednej metody konsultacji. W przypadku zmian dotyczących zakresów wskazanych w pkt. c) – g) zastosowane zostaną różnorodne metody partycypacji, opisane w niniejszym Rozdziale, aby zapewnić udział wszystkich interesariuszy, zwłaszcza młodych osób, seniorów i osób w trudnej sytuacji, podobnie jak na etapie przygotowania LSR.

Podsumowując, można wskazać kilka czynników, które wymagają aktualizacji LSR:

- wyniki monitoringu lub ewaluacji, które wskazują konieczność dostosowania LSR,
- aktualizacja Wtycznych horyzontalnych lub szczegółowych, wpływających na LSR,
- inicjatywy, wnioski lub zastrzeżenia zgłaszane przez społeczność za pośrednictwem formularzy lub kart pomysłów
- dotyczących na stronie internetowej i w biurze „LGD7 – Kraina Nocy i Dni”,
- konieczność dostosowania LSR do zmieniających się warunków, takich jak czynniki zakłócające, zmiany sytuacji gospodarczej lub ograniczenia wynikające z pandemią,
- inicjatywy grupy członków „LGD7 – Kraina Nocy i Dni”, Walnego Zebrania Członków lub innych organów oraz mieszkańców, które wymagają dostosowania LSR do nowych potrzeb lub problemów na obszarze,
- zmiany w obszarze LSR, celach, przedsięwzięciach, wskaźnikach, budżecie lub innych elementach LSR, które mają istotny wpływ na osiągnięcie założeń,
- inne zmiany istotnie wpływające na możliwość realizacji celów, wskaźników i kamieni milowych LSR.

LSR, jest dokumentem planistycznym obejmującym kilkulatnie perspektywy czasowe i analogicznie jak inne plany rozwoju musi być regularnie aktualizowany, aby najpełniej odpowiadać aktualne wyzwania obszaru, który jest objęty LSR.

Monitorowanie LSR

Należy zauważyć, że konieczność zmian może wynikać również z dostosowania LSR do nowych przepisów, Wtycznych lub społecznych i ostrożnie zatwierdzone przez Walne Zebranie Członków lub Zarząd.

dotyczących ochrony danych osobowych. Jeśli zmiany zostaną zaakceptowane, będą one poddane dalszym konsultacjom i z poszanowaniem przepisów i wdrożeniu. W tym celu zapewnienia przejrzystości działań LGD, wyniki weryfikacji zgłoszonych oraz w ankietach ewaluacyjnych). Dodatkowo, w celu zapewnienia przejrzystości działań LGD, wyniki weryfikacji zgłoszonych LSR (informacje dotyczące możliwości zgaszenia takich uwag są dostępne w materiałach informacyjnych, na stronie internetowej) i inicjatyw dotyczących zarówno funkcjonowania „LGD7 – Kraina Nocy i Dni”, jak i wdrażania dotychczasowego zgaszenia propozycji i inicjatyw dotyczących zarówno funkcjonowania „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” wproadziło zachęty

Należy w tym miejscu podkreślić, że również w tym celu Stowarzyszenie „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” wproadziło zachęty

LSR, jest dokumentem planistycznym obejmującym kilkulatnie perspektywy czasowe i analogicznie jak inne plany rozwoju musi być regularnie aktualizowany, aby najpełniej odpowiadać aktualne wyzwania obszaru, który jest objęty LSR.

Plan komunikacji stanowi załącznik do wniosku dotyczącego wyboru LSR.

- planowany budżet, z uwzględnieniem głównych kategorii wydatków, przy jednoczesnej minimalizacji kosztów związanych z drukowanymi materiałami promocyjnymi i reklamowymi;
- w zakresie PS dla WPR na lata 2023-2027 oraz FEW na lata 2021-2027.
- obowiązki komunikacyjne beneficjentów, wynikające z odpowiednich przepisów, oraz wyznaczone wizualizacji
- zasady ewentualnej aktualizacji Planu komunikacji,
- sposób oceny skuteczności działań komunikacyjnych
- wskaźniki rezultatów i oczekiwane efekty działań komunikacyjnych,
- „LGD7 – Kraina Nocy i Dni”,
- przykłady działań jakie zostaną podjęte w przypadku problemów z realizacją LSR lub braku wsparcia społecznego dla działań

Wyraza się to przede wszystkim w stosowaniu różnorodnych form komunikacji (nie tylko formalitycznych), kolegialnym sposobie podejmowania decyzji (m.in. poprzez zastosowanie formuły zespołów roboczych) oraz możliwości zwolnienia WZC przez wąską grupę członków „LCD7 – Kraïna Nocy i Dni” oraz ograniczenie tym samym zakresu czynności, co do których zarządził podjęcie decyzji bez konsultacji lub uzgodnienia z pozostałymi członkami „LCD7 – Kraïna Nocy i Dni” np. zatwierdzenie zmian w LSR. „LCD7 – Kraïna Nocy i Dni”, bazując na bogatych doświadczeniach wcześniejszych lat, zaplanowała szereg działań związanych z animacją społeczności na rzecz projektów innowacyjnych, szczególnie w obszarach związanych z podejmowaniem i rozwijaniem działalności gospodarczej.

Przy czym innowacyjność zarówno na poziomie LSR jak i zaangażników, zgodnie z obowiązującymi wytycznymi, jest rozumiana jako zmiana mająca na celu wdrożenie nowego na obszarze objętym LSR lub znacząco udoskonalonego produktu, usługi, procesu, organizacji lub nowego sposobu wykorzystania lub zmodernizowania istniejących lokalnych zasobów produkcyjnych, historycznych, kulturowych czy społecznych. Innowacyjność pomysłu, rozwiązania czy usługi zawsze należy odnosić do kontekstu lokalnego i w tym wymiarze oceniał jej stopień i poziom.

Zauważając, że obecnie darzona „LCD7 – Kraïna Nocy i Dni” jest również zastępowana przez inne, przeżytejsze i przede wszystkim dwustronnej komunikacji. W nowym okresie programowania zasady te również zostaną podtrzymane oraz rozszerzone.

Sposób komunikacji został tak zaplanowany aby przekaz był zrozumiały dla każdego odbiorcy. W przypadku seniorów, które w pewnym zakresie mogą być wykluczone cyfrowo i komunikacyjne, dostępna będzie papierowa formuła, która również zostanie dostarczona do miejsc publicznych znajdujących się w najbliższej odległości od miejsca zamieszkania. Osoby te będą mogły wyrazić swoją opinię podczas konsultacji telefonicznej czy biurze LGD. Z kolei w przypadku osób młodych najdogodniejszą formą wyrażenia opinii będzie strona internetowa czy portal społecznościowy.

„LCD7 – Kraïna Nocy i Dni” jest otwarta na wdrożenie nowych form komunikacji jeżeli pojawi się taka potrzeba. Wówczas propozycja, jeżeli zostanie uznana za zasadną, zostanie poddana procesowi konsultacji.

Mając na uwadze doświadczenia z poprzedniego okresu programowania oraz wyniki ewaluacji ex-post LSR 2014-2020, nadal podstawowymi źródłami informacji będą: biuro LGD, działy ekspertów, szkolenia, warsztaty, konsultacje, doradztwo, strona internetowa, strony internetowe członków „LCD7 – Kraïna Nocy i Dni”, spotkania online, portal społecznościowy, informacje zamieszczane na lokalnych tablicach ogłoszeń i inne, dostosowane do rodzaju przekazywanych informacji oraz oczekiwani odbiorców.

Na stronie internetowej „LCD7 – Kraïna Nocy i Dni” zostaną zamieszczone podstawowe dokumenty dotyczące funkcjonowania, takie jak statut, regulaminy, informacje dotyczące godzin pracy biura, harmonogramy naborów wniosków, zasady podejmowania, a także dokumenty związane z LSR, takie jak procedury wyboru, lokalne kryteria wyboru, dokumenty aplikacyjne, dokumenty konkursowe, wyniki naborów wniosków, Plan komunikacji, Plan szkoleń, wzory ankiet monitorujących, sprawozdania z realizacji LSR, wyniki badań ewaluacyjnych, monitorujących itp. Dodatkowo, w celu zachęcenia do szukania i stosowania rozwiązań innowacyjnych, przed każdym naborem planowane są spotkania innowacyjne i warsztatowe, na których omawiane będą kluczowe zagadnienia, przykłady działań i korzyści z innowacji.

Informacje w zakresie działalności, realizacji Planu komunikacji czy realizowanych naborów wniosków będą dostępne także w biurze LGD oraz na lokalnych tablicach ogłoszeń. Na profilu społecznościowym, który staje się coraz popularniejszym narzędziem komunikacji, oprócz informacji w zakresie bieżącego funkcjonowania „LCD7 – Kraïna Nocy i Dni”, będą organizowane konkursy i działania aktywizacyjne, służące budowaniu relacji z partnerami i beneficjentami. Komentarze na platformach społecznościowych stanowią cenne źródło informacji o potrzebach lokalnej społeczności.

Pracownicy biura LGD nadal będą świadczyć bezpłatne doradztwo, zgodnie z Regulaminem / powszechnie dostępnymi zasadami doradztwa. Było ono wysoko oceniane przez beneficjentów w poprzedniej perspektywie i dawało wymierne efekty w postaci lepszej jakości dokumentacji aplikacyjnej, dlatego od początku wdrażania LSR będzie możliwe korzystanie z tej formy pomocy.

Ponadto, przez wiele lat funkcjonowania i współpracy z różnymi grupami interesu sektorów w tym osobami młodymi, seniorami oraz osobami w niekorzystnej sytuacji posiada bogatą bazę kontaktów, która będzie doskonałym narzędziem informacyjno-promocyjnym na etapie wdrażania LSR.

Dodatkowo, LCD7 będzie utrzymywać relacje z mieszkaniami, partnerami i beneficjentami poprzez udział w imprezach plenerowych. Stoisko stowarzyszenia na tego typu wydarzeniach, w poprzednim okresie programowania cieszyły się dużą popularnością i nadal będą źródłem informacji na temat działalności i planowanych naborów.

Animowanie do wdrażania innowacji

1. organizacja warsztatów z zasad przygotowania i realizacji projektów, obejmująca tematykę zastosowania kryterium innowacyjności (znalazło to odzwierciedlenie w Planie komunikacji).

2. zamieszczenie na stronie internetowej dodatkowego katalogu on-line dobrych praktyk ze wskazaniem innowacyjnych lub imitujących (promocja dobrych praktyk, innowacyjnych rozwiązań, które mają realny wpływ na rozwój obszaru i powiązanych zachęta dla potencjalnych beneficjentów do tworzenia nowych produktów, usług, procesów lub zmian w organizacji).

3. premiowanie operacji innowacyjnych poprzez przyznawanie dodatkowych punktów w kryteriach.

4. promować działania innowacyjnych na stoiskach LGD organizowanych podczas lokalnych wydarzeń,

Aktywizacja ludzi młodych, seniorów i osób w niekorzystnej sytuacji

Działania dedykowane ludzium młodym czy seniorom dokonano analizy dostępności oferty dla tej grupy osób na obszarze objętym LSR. Działania kulturalne i sportowe, warsztaty i szkolenia, wydatowania integracyjne. Uzupełnieniem będą działania zaplanowane w Planie komunikacji dotyczące lokalnego środowiska młodzieżowego, w tym integrujące i animujące, a także działania na rzecz seniorów w zakresie włączenia społecznego, cyfrowego itp. Elementem istotnym będą również inicjatywy dotyczące osób w niekorzystnej sytuacji realizowane w ramach przedsięwzięcia P.1.3; P.1.4. W ich zakresie planuje się takie operacje obejmujące m.in. inicjatywy edukacyjne mające na celu podniesienie świadomości społecznej mieszkańców w zakresie ekologii, ochrony środowiska a także szeroko pojętej edukacji i integracji. Projekty edukacyjne dla mieszkańców obszarów, wyjazdy studyjne mające na celu zarówno wymianę doświadczeń, jak również poznanie dobrych praktyk. Podniesienie wiedzy społeczności lokalnej w zakresie zrównoważonego wykorzystania zasobów naturalnych. Ponadto możliwa będzie realizacja operacji infrastrukturalnych przez podmioty świadczące usługi na rzecz grup osób wymagających włączenia w ramach swoich zadań ustawowych albo statutowych oraz przez jednostki z sektora finansów publicznych.

LGD zamierza również w sposób racjonalny i adekwatny animować, komunikować się i informować lokalną społeczność o możliwości udziału seniorów, ludzi młodych oraz na rzecz grup osób w niekorzystnej sytuacji a adekwatnie do potrzeb i możliwości komunikacyjnych. Analiza wyników ankiety pozwoli stwierdzić, że mieszkańcy oczekują różnorodnych źródeł informacji. Zdecydowanie najwięcej wskazań uzyskały media społecznościowe oraz strony internetowe LGD. Istotnym źródłem są również informacje zamieszczane na stronach internetowych gmin członkowskich. Ważne okazały się również spotkania informacyjno-konsultacyjne. Dlatego LGD będzie wykorzystywać wiele kanałów informacyjnych, tak aby móc dotrzeć do jak największej grupy odbiorców.

Ponadto LGD będzie premiowała w kryteriach operacje dedykowane dla mieszkańców obszarów wiejskich, wykluczonych społecznie ze względu na przynależność do grup zagrożonych jako grupy w niekorzystnej sytuacji.

ROZDZIAŁ IV ANALIZA POTRZEB I POTENCJAŁU LSR

Ocena możliwości rozwoju obszarów „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” została dokonana na kilku poziomach partycytacji społecznej z udziałem przedstawicieli wszystkich sektorów, na których oparte jest działanie „LGD7 – Kraina Nocy i Dni”;

społecznego, publicznego, i gospodarczego.

Zgodnie z wytycznymi zawartymi w PS dla WPR na lata 2023-2027, LSR powinna wykazywać większy poziom specjalizacji i ukierunkowanie na osiągnięcie tylko najważniejszych, maksymalnie 3 celów. Dlatego kierunki zrównoważonego rozwoju obszarów LSR zostały wskazane precyzyjnie w odpowiedzi na zdiagnozowane problemy oraz analizę potrzeb i potencjału obszarów. Jedynie w taki sposób można było zaplanować skuteczne działania i racjonalnie wykorzystać dostępny budżet EFRROW oraz EFS+ i EFRR.

Zgodnie, ze szczegółowo omówionym w rozdziale III niniejszej LSR, harmonogramem budowy strategii, na każdym etapie

prac, mieszkańcy byli zapraszani do wypowiedzenia się na temat słabych i mocnych stron obszaru objętego LSR, jak również szans i zagrożeń dla jego rozwoju. Badano jakie obszary wsparcia wymagają pilnej interwencji i mogą zostać zaspokojone w ramach LSR, jak również analizowano problemy i potrzeby, na które jest w stanie odpowiedzieć LGD.

Interwencja LEADER ma charakter lokalny i zorientowany na obszary wiejskie. Pozwala również na wykorzystanie wielu instrumentów, przy czym uczestnicy uzaleźnili wybór mechanizmów wsparcia od możliwości ich wdrożenia. Analiza trendów społeczno-gospodarczych na obszarze objętym LSR w latach 2017-2021 była kluczowa dla określenia potrzeb rozwojowych obszarów. Ten okres był istotny ze względu na zmiany, jakie miały miejsce, w tym przede wszystkim pandemia COVID-19 a także konsekwencje i wyzwania rozwojowe, z którymi się wiązał ten trudny czas. Z kolei uwzględnienie danych z 2021 r. jest istotne, ponieważ od tego roku obserwowano stopniowe ożywienie światowej gospodarki i odbieranie strat związanych z lockdownem. Takie podejście daje pełny obraz obszaru objętego LSR.

W podsumowaniu analizy potrzeb i potencjału „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” oraz LSR przedstawiono matrycę, która uwzględnia główne problemy obszarów z których wynikają potrzeby rozwoju. Matryca uwzględnia również dostępne zasoby, które mogą zostać wykorzystane do pokonania trudności i sprostanienia wyzwań. Wskazuje również obszary, na które LSR może mieć wpływ, oraz grupy docelowe, które będą objęte naborem wniosków.

1. Analiza SWOT

Przed przystąpieniem do dyskusji na temat konkretnych kwestii, których rozwiązanie mogłoby nastąpić w ramach działania LEADER, skupiono się na identyfikacji mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń w rozwoju obszarów LSR. Na podstawie wyników diagnozy obszarów (pochodzących z analizy danych z analizy SWOT określającą mocne i słabe strony obszarów warsztatów) sporządzono dla obszarów „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” analizę SWOT określającą mocne i słabe strony obszarów

(jego cechy wewnętrzone, zależne od mieszkańców) oraz **szanse i zagrożenia jego otoczenia** (cechy zewnętrzne, na które mieszkańcy nie mają wpływu, ale które mają związek lub mogą mieć w przyszłości znaczenie dla sytuacji w jakiej znajduje się obszar objęty LSR).

Celem analizy SWOT jest opracowanie **STRON obszar** będących danymi wyjściowymi do konstruowania problemu, jaki planuje się rozwiązać poprzez przyjęte cele. **MOCNE STRONY** oraz **SZANSE** będą w znacząco efektywne osiągnięcia proponowanych celów natomiast **ZAGROŻENIA** są ryzykiem do niepowodzenia osiągnięcia zadawalnej wartości wskaźnika minimalizacji zdiagnozowanych problemów.

Zarówno na etapie diagnozy, jak i opracowania analizy SWOT dostarczone zostały mocne strony związane z położeniem geograficznym, komunikacyjnym, walorami przyrodniczymi, kulturowymi i gospodarczymi. Co znalazło odzwierciedlenie w przyjętych celach i przedsięwzięciach, w których założono realizację: inwestycji związanych z infrastrukturą publiczną, projektów grantowych ukierunkowanych na wzrost zaangażowania społeczności w dobro wspólne i promocyję obszaru LSR, promocję gospodarczą regionu czy rozwój rynku produktów i usług lokalnych.

Tabela nr 10 Analiza SWOT

MOCNE STRONY (S)		SŁABE STRONY (W)	
1	Zdrowe, naturalne rolnictwo, (ograniczona liczba gosp. przemysłowych)	1	Słaba współpraca mieszkańców i organizacji pozarządowych
2	Silnie rozwinięte warzywnictwo i sadownictwo	2	Mala ilość zakładów drobnego przetrwstwa
3	Korzystne położenie – bliskość Kalisza, aglomeracji, trasa na Łódź, Wrocław, Poznań, Warszawę	3	Niewielkie zróżnicowanie działalności organizacji w zakresie działalności użytku publicznego
4	Walory krajobrazowo-przyrodnicze (duża leśność)	4	Niewystarczająca ilość terenów pod inwestycje
5	Integrowanie działań dotyczących świadomości ekologicznej	5	Niska świadomość ekologiczna części mieszkańców obszaru.
6	Doświadczenie gmin i NGO's w realizacji projektów UE	6	Niewystarczająca promocja obszaru i jego walorów, w tym promocja wewnątrzna oraz niewystarczająca promocja produktów lokalnych z terenu LSR
7	Rozwijająca się agroturystyka	7	Niewystarczająca infrastruktura rekreacyjna
8	Wysoka aktywność społeczna oparta na tradycyjnych formach	8	Niewystarczająca infrastruktura społeczna dla młodzieży poza szkołami
9	Lokalni producenci zdrowej żywności, znani na obszarze LSR i produkty rolne (np. miód, olej, przetwórstwo kapusty i in.) - potencjał promocji obszaru LSR	9	Niewielka oferta atrakcji w czasie wolnym dla młodzieży
10	Relatywnie dobra infrastruktura (wodociągowa, teletechniczna i elektryczna oraz drogi)	10	Nieopłacalność produkcji rolnej w sektorach tradycyjnych i rozdrobnienie gospodarstw rolnych
11	Poprawiająca się estetyka miejscowości w których żyją mieszkańcy	11	Mala liczba gospodarstw agroturystycznych
12	Duża ilość podmiotów gospodarczych	12	Brak perspektywy dla osób młodych
13	Tradycje lokalne i związane z nimi imprezy i wydarzenia	13	Niewielkie wsparcie merytoryczne i szkoleniowe dla zasoby mogące stać się produktami turystycznymi (zabytki przyrodnicze i historyczne, atrakcje turystyczne)
14	Zasoby mogące stać się produktami turystycznymi	14	Postępująca degradacja zabytków
15	Dobre rozwinięta sieć szkół i przedszkoli	15	Słaba infrastruktura turystyczna ograniczająca możliwości rozwoju
16	Współpraca organizacji społecznych, w tym UP i ZAZ, w rozwiązywaniu problemów osób defaworyzowanych	16	Ubożenie społeczeństwa
17	Kontakty zagraniczne gmin	17	Niewielka dostępność środków finansowych do rozwoju firm
18		18	Niewystarczająca ilość atrakcyjnych miejsc pracy.
19		19	Niewielka ilość ofert pracy dla: młodych kobiet, wychowujących dzieci, kobiet, osób 50+, niepełnosprawnych, brak perspektyw dla ludzi młodych.

Starzenie się społeczeństwa to powszechny trend na skalę globalną, dotykający ludzi na całym świecie. Podczas konsultacji i rozmów bezpośrednich z pracownikami biura LGD ujął się wiele problemów, z którymi borykają się seniorzy. Wskazywano również na słaby dostęp do wypoczynku sprężu wspomagającego, pielęgnacyjnego i rehabilitacyjnego. Osoby starsze zwracają również uwagę na niewystarczający dostęp do dedykowanych zajęć dla swojej grupy wiekowej czy istnienia miejsc, w których mogliby aktywnie i ciekawie spędzać czas takich jak np. domy dzielnego pobytu czy kluby seniora oraz na ograniczony dostęp do infrastruktury publicznej, w tym rekreacyjnej i kulturalnej. Dla tej grupy wiekowej wymagana była organizacja wydarzeń integracyjnych i aktywizacyjnych, zarówno zorganizowanych przez odpowiednie instytucje, jak i inicjowanych przez same środowiska senioralne.

Rozwój obszarów od zaangażowania i więzi mieszkańców, co ma bezpośredni wpływ na migrację do miast. Przeprowadzone badania wykazały, że osoby młode (w wieku do 25 lat) wśród najważniejszych problemów wskazywały brak atrakcyjnych miejsc pracy a co za tym idzie brak możliwości rozwoju zawodowego, ograniczony dostęp do infrastruktury publicznej oraz ubogą ofertę aktywnego spędzania czasu, rekreacji i kultury. Ponadto, wskazywano na niedopasowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy oraz konieczność podnoszenia kwalifikacji i kompetencji w ośrodkach miejskich, co jest nie tylko czasochłonne ale i kosztowne.

2. Grupy docelowe szczególnie istotne z punktu widzenia LSR

W świetle najważniejszych potrzeb rozwojowych na obszarze objętym LSR, takich jak tworzenie nowych miejsc pracy, aktywizacja, integracja i więź społeczne młodzieży i osób starszych, poprawa dostępu do infrastruktury i usług dla mieszkańców, wzmocnienie kapitału ludzkiego, poszukiwanie innowacyjnych rozwiązań dla rozwoju wsi. Stowarzyszenie „LGD7 – Kraina Noc i Dni” wyróżniło następujące grupy docelowe:

Szczegółowe skorelowanie analizy SWOT z diagnozą obszaru, celami, przedsięwzięciami i wskaźnikami zobrazowane zostało w poszczególnych rozdziałach LSR.

ZaŹródło: opracowanie własne na podstawie subiektywnych ocen uczestników spotkań

SZANSE (S)		ZAGROŻENIA (T)	
1	Rozwój i poprawa stanu technicznego dróg krajowych i wojewódzkich	1	Emigracja zarobkowa
2	Bliskość aglomeracji kałusko-ostrowskiej - rynek usług, edukacji	2	Niski przyrost naturalny i starzejące się społeczeństwo
3	Rynek zbytu lokalnego rolnictwa w otoczeniu naszego regionu, w tym ośrodku miejskie	3	Zmiany kulturowe - konsumpcjonizm, indywidualizm
4	Fundusze zewnętrzne, w tym nowe możliwości zatrudniania osób defaworyzowanych na lokalnym rynku pracy	4	Zanikanie więzi międzypokoleniowych i międzyludzkich
5	Gotowość mieszkańców do rozwoju lokalnej przedsiębiorczości	5	Wysoka biurokracja oraz mało stabilne przepisy prawa
6	Moda na „wiejskość i folklor”	6	Zwiększające się „tempo” życia
7	Duże zainteresowanie wykorzystywaniem alternatywnych źródeł energii oraz światowe (konferencje klimatyczne) wytyczne dotyczące ochrony środowiska i klimatu	7	Utrata charakteru wiejskiego pod wpływem bliskości aglomeracji miejskich, rozwoju sieci komunikacyjnych i innych zmian ponadlokalnych
8	Otwartość społeczeństwa na poprawę warunków bytowych	8	Rozwarcie więzi społeczne i ubożenie wsi
9	Kontakty gmin członkowskich LGD w krajach UE	9	Wzrastający problem uzależnień
10	Potencjał inwestycyjny zewnętrznym	10	Tendencje wzrostu kosztów pracy i surowców
11	Wzrost potencjału społeczeństwa w wyniku migracji ludności miast (dezurbanizacja)	11	Niekorzystne zmiany klimatyczne, powodujące zagrożenia powodziowe i pożarowe
12	Ośrodki edukacyjne w otoczeniu naszego regionu	12	Wysoka konkurencyjność innych regionów o wypracowanych markach
13	Zwiększająca się popularność szlaków turystycznych (burztynowy, cysterski, Szlak Dębów i Paproci, Szlak Natury 2000)	13	Obniżanie się tożsamości lokalnej w wyniku dezurbanizacji

Przedsiębiorcy
Mimo obiektywnych trudności w prowadzeniu działalności gospodarczej (tj. inflacja, wojna w Ukrainie) to właśnie przedsiębiorcy i osoby zainteresowane zakadaniem własnej firmy stanowią najliczniejszą grupę, która zamierza ubiegać się o wsparcie finansowe w ramach budżetu LSR. Należy podkreślić, że to głównie male i średnie przedsiębiorstwa tworzą większość nowych miejsc pracy, przyczyniając się jednocześnie do ograniczenia migracji młodych ludzi do miast oraz to właśnie ta grupa jest w stanie skutecznie wypchnąć lukę w zakresie usług dla lokalnej społeczności.

Organizacje pozarządowe
Organizacje społeczne, z uwagi na fakt, iż skupiają najaktywniejszych liderów lokalnych, mają ogromny potencjał i pomysł na działania na rzecz lokalnych społeczności, jednak często brakuje im stabilnego finansowania, co utrudnia realizację szeregu inicjatyw. Organizacje pozarządowe, dzięki realizowanym działaniom są w stanie zaangażować i zintegrować osoby w różnych grupach wiekowych, co ma bardzo istotne znaczenie dla realizacji inicjatyw LSR. Należy pamiętać, że to właśnie społeczne inicjatywy, przyciągają osoby z pasją, które pragną wykorzystać i rozwijać swoje umiejętności na rzecz rozwoju swojej „małej ojczyzny”, z którą się utożsamiają. Niestety, jednym z największych wyzwań jest niedostateczne wyposażenie organizacji oraz ograniczone możliwości pozyskania finansowania dla planowanych projektów dlatego też ten sektor wymaga pilnego wsparcia w ramach LSR.

Mieszkańcy obszaru LSR
W niemalże każdym przypadku podejmowanych działań czy to społecznych czy z zakresu przedsiębiorczości, to właśnie mieszkańcy są ich ostatecznym beneficjentem. Dlatego mając na uwadze zgłaszane potrzeby i problemy w szczególności w zakresie wzmocnienia szeroko pojętego kapitału społecznego, podniesienia świadomości w dziedzinie profilaktyki zdrowotnej, ale też klimatu i ochrony środowiska, jak również podnoszenia indywidualnych kompetencji, integracji oraz zwiększenia dostępu do usług, mieszkańcy zostali wyróżnieni jako oddzielna grupa docelowa.

Jednostki sektora finansów publicznych
Konsekwencją trwającego od czasu pandemii Covid-19 spowolnienia gospodarczego, wzrostu inflacji i malejących dochodów mieszkańców, jest zmniejszający się dochód tych jednostek. Jednocześnie, rosną oczekiwania społeczności wobec tworzenia usług o charakterze niekomercyjnym, mających na celu poprawę jakości życia w tym zapewnienie możliwości spędzania wolnego czasu. Z tego powodu zdecydowano o wyróżnieniu JSFP jako oddzielnej grupy docelowej.

Osoby w niekorzystnej sytuacji
Mimo postępu społecznej świadomości i istnienia dedykowanych programów wsparcia, osoby z niepełnosprawnościami wciąż doświadczają wykluczenia społecznego. Borykają się z trudnościami w integracji społecznej, znalezieniu pracy oraz dostępie do publicznej infrastruktury, która często pozostaje niedostępna z powodu barier architektonicznych. Również ich opiekunowie, z uwagi na niemożliwość zaangazowania w pracę często pozostają bezczynni, nie są zarejestrowani w Urzędach

Kobiety
Odegrują one kluczową rolę w organizacjach pozarządowych, angażując się w organizację różnorodnych wydarzeń i podejmując formalne sprawy. Warto również zauważyć, że większość kobiet równocześnie zajmuje się wychowywaniem dzieci, prowadzeniem gospodarstwa domowego i zaangażowaniem w pracę w gospodarstwie rolnym, które w dużej części przydadków nie przynosi oczekiwanych zysków. Ponadto, z uwagi na obowiązki bardzo często nie mogą podjąć pracy zawodowej. Ze względu na to wielkie obciążenie, wymagają szczególnego wsparcia.

Rolnicy niskotowarowi
Rolnictwo na obszarze LSR ma często postać niewielkich, rodzinnych gospodarstw, działających pokolenia na pokolenie. Niestety, malejąca opłacalność produkcji rolnej stwarza liczne wyzwania finansowe dla właścicieli. Ponadto, brak dostępu do fachowej wiedzy i doradztwa utrudnia znalezienie skutecznych rozwiązań, które pozwoliłyby zwiększyć dochody bez konieczności rezygnacji z prowadzenia gospodarstwa. Dodatkowo, mimo ogólnego spadku produkcji, jak pokazują dane statystyczne GUS, często członkowie gospodarstw rolnych, choć nieformalnie zatrudnieni, nie są zarejestrowani w Urzędach Pracy jako osoby bezrobotne, stanowiąc tym samym znaczną grupę, która znajduje się w sferze tzw. ukrytego bezrobocia.

Na chwilę obecną, jak wskazują obserwacje w poszczególnych gminach migrantów skupiają się na rozwijaniu własnych problemów, nie angażując się w lokalne sprawy miejsca, w którym mieszkają. W ramach RLKS, jeżeli na etapie wdrażania zostaną zfinansowane takie inicjatywy i w wyniku przeprowadzonych konsultacji społecznych zostaną zaakceptowane „LGD 7 – Kraina Nocy i Dni” podjęcie działań mające na celu integrację mieszkańców obszaru objętego LSR oraz osób, które z różnych powodów zdecydowały się zamieszkać w tym konkretnym regionie.

Kolejna grupa osób w niekorzystnej sytuacji, pomimo obserwowanego spadku wskaźników w tym zakresie są osoby **poszukujące zatrudnienia**. Zmniejszenie liczby osób bezrobotnych może z jednej strony być kojarzone z rozwojem obszaru ale z drugiej jedną z przyczyn są migracje młodych osób do dużych ośrodków miejskich. Obszar LSR, jeżeli ma się rozwijać i być konkurencyjny nie może pozwolić sobie na odpływ tak cennego kapitału dlatego też działania z zakresu przedsiębiorczości

Nazwa gminy	2017	2018	2019	2020	2021
Blizanów	3,7	1,6	1,5	1,3	1,7
Ceków-Kolonia	3,5	1,5	1,3	1,1	1,6
Godziesze Wielkie	3,9	1,8	1,5	1,5	1,5

Tablica nr 14 udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym

Potwierdzają to również dwa inne wskaźniki badające rynek pracy tj. „udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym -%”

Zródło: GUS, Bank Danych Lokalnych (dostęp: 30.09.2022)

Nazwa gminy	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Blizanów	100	91	83	102	97
Godziesze Wielkie	104	92	87	93	97
Ceków-Kolonia	45	39	31	45	53
Kozminek	87	55	61	85	70
Opatówek	104	78	68	106	93
Zelazków	107	77	81	94	83
Lisków	53	45	48	52	56
Myciehin	54	38	42	53	53
Stawiszyn	111	92	75	97	84
Srednia dla obszaru LSR	85	67	64	81	76

Tablica nr 13 Bezrobotni zarejestrowani ogółem

W 2021 r. terenstowarzyszenia „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” zamieszkiwało 686 osób bez pracy, w tym 276 bezrobotnych mężczyzn i 410 bezrobotnych kobiet. Do największego spadku bezrobocia doszło w gminie Stawiszyn (24,32%). Najwięcej osób bez pracy zamieszkuje gminy Blizanów i Godziesze Wielkie, 97 mieszkańców w każdej z nich. Najmniej bezrobotnych mieszka w gminach Ceków-Kolonia i Myciehin, 53 mieszkańców w każdej z nich. Tendencja spadku bezrobocia w gminach należących do LGD7 jest wyższa niż wartość ta dla całego województwa wielkopolskiego.

6. Rynek pracy

Pomimo wzrostu liczby podmiotów gospodarki narodowej, w opinii uczestników badania ewaluacyjnego możliwość zatrudnienia poza rolnictwem była jednym z najniższych ocenionych aspektów pod kątem potencjału rozwojowego obszaru. Opinie te nie dotyczyły możliwości pozyskania dotacji ale formalno-prawnych aspektów związanych z prowadzeniem firmy m.in. biurokracji i zmieniających się przepisów i rosnących kosztów związanych z prowadzeniem działalności. Duże zainteresowanie beneficjentów w latach 2014-2020 dotacją na otwarcie / rozwój działalności gospodarce) jak również ożywione dyskusje na etapie konstruowania nowej strategii jednoznacznie potwierdzają, że LGDpowinno wspierać przedsiębiorczość. Należy mieć również na uwadze, że lata 2020-2021 były trudne dla przedsiębiorców z uwagi na stan pandemii i restrykcyjne ograniczenia z tym związane, jednakże jak widać w danych statystycznych potencjał wśród mieszkańców na terenie objętym LSR jest rosnący.

Zródło: GUS, Bank Danych Lokalnych

Nazwa gminy	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Blizanów	858	885	904	947	988
Godziesze Wielkie	748	763	803	867	947
Ceków-Kolonia	388	408	438	453	482
Kozminek	581	612	635	668	694
Opatówek	1162	1165	1201	1222	1275
Zelazków	894	951	981	1037	1107
Lisków	351	366	360	377	388
Myciehin	266	293	321	336	363
Stawiszyn	544	550	576	612	634

Tablica nr 12 Podmioty gospodarki narodowej ogółem

Nazwa gminy	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Blizanów	474	429	391	345	257
Ceków-Kolonia	385	329	300	263	184
Godziszewo Wielkie	608	438	397	363	288
Kozminek	428	328	288	242	203
Lisków	564	411	260	329	210
Myciecin	529	445	350	303	366
Opatównek	477	389	334	291	263

Tabela nr 16 Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności

Na obszarze objętym LSR w 2021 r. mieszkało 2273 beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej na 10 tysięcy ludności, niemal o połowę mniej niż w 2017 r. Spadek liczby osób otrzymujących pomoc ze strony ośrodków pomocy społecznej dotyczy wszystkich gmin należących do „LGD7 – Kraina Nocy i Dni”. Najwięcej beneficjentów w ciągu 5 lat ubyto w gminie Lisków – o 62,77%, najmniej spadek zanotowano w gminie Myciecin – o 30,81%. Stosunkowo najmniej potrzebujących zamieszkuje gminę Myciecin: 366 osób na 10 tysięcy mieszkańców, najmniej natomiast gminę Ceków-Kolonia: 184 na 10 tysięcy osób.

spadek liczby osób korzystających z pomocy społecznej, co obrazuje poniższa tabela.

Wzrost liczby podmiotów gospodarczych i tworzenie nowych miejsc pracy ma również bezpośrednie przełożenie na ogólny społecznych znajdujących się w niekorzystnej sytuacji oraz osób młodych i seniorów.

Planuje się również promowanie przedsiębiorców za tworzenie miejsc pracy dla osób ze zdiagnozowanych w LSR grup użytko wsparcie na rozwój swoich działalności tworząc jednocześnie nowe miejsca pracy.

Działania, ponieważ to z budżetu tej organizacji sfinansowanych zostało utworzenie ponad 40 nowych podmiotów zaś 8 firm Ponadto, uprawnionym jest stwierdzenie, że do spadku bezrobocia niewątpliwie przyczyniła się działalność Lokalnej Grupy Działania.

Wykorzystując potencjał obszaru (m.in. atrakcje turystyczne, środowisko naturalne, dużą liczbę produktów lokalnych) „LGD7 – Kraina Nocy i Dni”, wzorem poprzedniego okresu programowania, będzie promować działania związane z rozwojem przedsiębiorczości (podjęcie działalności gospodarczej i rozwijanie działalności gospodarczej). Będą wykorzystywane do tego możliwości planu komunikacji tj. spotkania informacyjne, szkolenia dla beneficjentów, podczas których będą pokazywane dobre praktyki z ostatnich kilku lat, jak i korzyści z dofinansowania pozyskanego za pośrednictwem Lokalnej Grupy Działania.

Zródło: GUS, Bank Danych Lokalnych

Nazwa gminy	2017	2018	2019	2020	2021
Blizanów	218,2	256,2	270,3	258,7	276,8
Ceków-Kolonia	143,5	180,9	298,6	247,8	211,0
Godziszewo Wielkie	138,7	146,4	145,0	148,2	157,6
Kozminek	121,6	148,7	153,9	146,6	171,1
Lisków	268,3	275,6	256,8	228,8	243,6
Myciecin	101,5	99,7	114,2	108,5	106,8
Opatównek	278,2	325,3	298,4	319,1	334,4
Stawiszyn	228,2	216,8	206,3	205,8	213,2
Zelazków	225,4	241,5	266,4	261,3	304,8

Tabela nr 15 Pracujący w wieku 1000 ludności w wieku produkcyjnym

zestawieniu

oraz „pracujący na 1000 ludności w wieku produkcyjnym- osoba” tabelarycznie ujęty dla obszaru objętego LSR w poniższym

Zródło: GUS, Bank Danych Lokalnych

Nazwa gminy	2017	2018	2019	2020	2021
Kozminek	4,3	1,8	1,2	1,3	1,6
Lisków	1,7	1,4	1,5	1,7	1,9
Myciecin	1,8	1,3	1,4	1,9	1,9
Opatównek	1,6	1,2	1,0	1,7	1,5
Stawiszyn	2,5	2,1	1,7	2,4	2,1
Zelazków	1,8	1,3	1,4	1,6	1,4

Nazwa gminy	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Blizanów	14,3	14,8	15,1	15,5	15,9
Godziesze Wielkie	14,1	14,2	14,5	14,8	14,9
Ceków-Kolonia	16,1	16,5	16,9	17,1	17,9
Kozminek	14,7	15,3	15,5	16,1	16
Opatówek	16,5	17	17,4	17,6	17,9
Zelazków	15	15	15,4	15,9	16,3
Lisków	17,7	18,3	18,2	18,5	18,9
Myciehin	16,2	16,4	17,1	17,4	17,6

Tabela nr 18 Wskaźnik obciążenia demograficznego

8. Problemy społeczne

Głównymi problemami społecznymi zdiagnozowanymi na obszarze działania „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” jest starzenie się społeczeństwa. Wskaźnik obciążenia demograficznego to stosunek dzieci i osób starszych do reszty społeczeństwa. Średnim wskaźnikiem dla wszystkich gmin należących do „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” w 2021 r. było 17,0%. We wszystkich gminach wskaźnik ten z roku na rok wzrasta, najbardziej w gminie Ceków-Kolonia, od 2015 r. o 4 punkty procentowe, najmniej w gminie Godziesze Wielkie, jedynie o procent. Największą grupę emeryci i emerytki stanowią w gminie Lisków, niemal co piąty mieszkaniec ma tam więcej, niż 65 lat. „Najmłodszą” w tej grupie gminą jest Godziesze Wielkie, 15% mieszkańców jest tam poza wiekiem produkcyjnym.

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych

Nazwa gminy	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Blizanów	47	47	47	48	48
Godziesze Wielkie	25	26	28	28	30
Ceków-Kolonia	36	40	40	40	42
Kozminek	36	34	33	32	35
Opatówek	39	38	37	37	39
Zelazków	28	30	30	30	32
Lisków	44	40	40	41	41
Myciehin	41	41	45	45	46
Stawiszyn	24	24	24	24	26
Średnia dla obszaru LSR	36	36	36	36	38

Tabela nr 17 Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców

7. Działalność sektora społecznego

Poziom zaangażowania mieszkańców w sprawy społeczne pozwała określić liczba fundacji i stowarzyszeń działających w gminie. Średnia liczba takich organizacji dla terenów Stowarzyszenia „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” jest niższa niż dla całego województwa wielkopolskiego i wynosi 38 przedsiębiorstw na 10 tysięcy mieszkańców, podczas gdy wartość ta dla województwa wynosi 42 podmioty na 10 tysięcy mieszkańców. Gminami, które przewyższają wynik wojewódzki są Blizanów (48 organizacji) i Myciehin (46 organizacji). Stosunkowo najmniej organizacji działa w gminie Stawiszyn: 26 fundacji i stowarzyszeń na 10 tysięcy osób. Gminy nie różnią się znacząco między sobą w kwestii wzrostu liczby organizacji społecznych na przestrzeni lat.

Mając na uwadze duże zaangażowanie przedstawicieli sektora społecznego w działalność LGD niski wzrost liczby organizacji pozarządowych na terenie działania Stowarzyszenia ogółem, może oznaczać, że istniejące organizacje doskonale wypełniają swoją misję i cele jakie sobie postawiły i kolejne osoby, które mają pomysły na rozwój społeczności zasilają szeregi istniejących podmiotów zamiast tworzyć kolejne.

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych

Nazwa gminy	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Stawiszyn	469	423	354	318	299
Zelazków	473	418	383	248	203

Należy podkreślić, iż wyniki przeprowadzonych badań pokazują że najwyższe oceny wśród mieszkańców otrzymał aspekt związany z zasobami naturalnymi i turystyką. Jednocześnie dowodzi to faktu, iż mieszkańcy są świadomi potencjału obszaru

Należy podkreślić, iż wyniki przeprowadzonych badań pokazują że najwyższe oceny wśród mieszkańców otrzymał aspekt związany z zasobami naturalnymi i turystyką. Jednocześnie dowodzi to faktu, iż mieszkańcy są świadomi potencjału obszaru

Na całym obszarze objętym LSR istnieją odpowiednie warunki do rozwoju rolnictwa ekologicznego i agroturystyki, ponieważ ma on wizerunek przestępnie czystej i przyjaznej człowiekowi. Także zasoby środowiskowe obszaru objętego LSR stanowią spójny, cenny przyrodniczo teren, bogaty i ciekawy krajobrazowo, z dolinami rzek i zbiornikami wodnych. To teren równinny, wykorzystania, np. w turystyce czy edukacji, są kompleksy dworskie z pięknymi zasobami parkowymi, kompleksy leśne, liczne pomniki przyrody i obszary chronione, dające duże możliwości czynnego wypoczynku i rekreacji. „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” nie posiada obszarów o zdegradowanym środowisku.

11. Obszary atrakcyjne turystycznie

Pomimo podjętych kroków na przestrzeni ostatnich lat, nadal występuje konieczność kontynuacji działań z zakresu dziedzictwa kulturowego, aby jeszcze bardziej odzwierciedlić walory Ziemi Kaliskiej, objętej działaniem „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” udostępniając je turystom krótkoterminowym z terenu Kalisza, Turku i Konina (nieodległych od naszego obszaru) i jego walorów poznawczych. Warunkiem dla tych działań będzie poprawa bazy turystycznej i kulturalnej (miejsca postojowe, izby pamięci, informacje wizualne) tak dla automobilistów, jak i rowerzystów oraz kajakarzy, dla których udostępniono w ramach projektu współpracy infrastrukturalnej rekreacyjną przy szlaku wodnym na rzecę Prošnie oraz jej dorzeczu, aby dać możliwość poznania środowiska biologicznego i atrakcyjnymi miejscami na terenie Gminy Godziesze Wielkie i Bliżanów, pozostałych gmin obszaru objętego LSR, a także gmin sąsiadujących „LGD7 – Kraina Nocy i Dni”: Góluchow oraz Czermi.

Korzystną sytuację w tym zakresie tworzy współpraca LGD z Aglomeracją Kalisko-Ostrowską i za jej pośrednictwem, Aglomeracją Koniską, Slesinem i Uniejowem.

Wzyskanie ciekawe obiekty dziedzictwa kulturalnego oraz instytucje życia kulturalnego na obszarze objętym LSR zostały opisane

(wraz z legendami i podaniami ludowymi) w wydany przez „LGD7 – KRAINA NOCY I DNI” w 2013 r. „Przewodnik

„Szlak kolejki wąskotorowej na terenie Gmin Stawiszyn, Zelazków i Opatówek.

- Szlak nowocześniejsi wsi obejmujący szkołę i dom dziecka w Liskowie.

- Szlak parków i pałaców w Opatówku, Kozminku, Piątku Wielkim, Petrykach, Mycielinie.

- Szlak parków i pałaców w Opatówku, Kozminku, Piątku Wielkim, Petrykach, Mycielinie.

- Szlak przemysłu XIX w. w Opatówku, rógatka miejską i kaplicę grobową gen.

jarantowie, Brudzewie, Kozminku i Piątku Wielkim oraz oczwysie Dworek Martii Dąbrowskiej w Russowie.

- Szlak dworów szlacheckich w Pawłóku, Kamieniu, Rozdziałach, Zelazkowie, Warszówce, Piotrowie, Jastrzębnikach, Łaszakowie,

Stawiszynie, Koscielcu i Dzierzbinie.

- Szlak kościołów monumentalnych w Kozminku, Gaci Kaliskiej, Pamiecinie, Strzałkowie, Rajsku, Opatówku, Chelmach,

kościelnej, Zborowie, Borkowie Starym i Piątku Wielkim.

- Szlak kościołów drewnianych z przepięknymi obiektami w Godzieszach Wielkich, Bliżanowie, Kosmowie i Lipie, Płokin

Dziedzictwo kulturalne podzielić można na kilka naturalnych szlaków:

Kraina Nocy i Dni” opisane w rozdziale II

Niewątpliwie ciekawą spójności tradycji i tożsamości lokalnej jest dziedzictwo kulturowe terenu Stawiszyna „LGD7 –

10. Dziedzictwo kulturowe/zabytki

W tym zakresie w ramach programów i projektów współfinansowanych ze środków EFS+, EFR, FS i FST.

zasadę równości szans i niedyskryminacji oraz zasadę równości kobiet i mężczyzn, a także zapewnienie spójnego podejścia

umiejscowionych na lata 2021-2027” opracowane w celu zapewnienia zgodności wdrażania programów z zasadami horyzontalnymi:

! niedyskryminacji. Wzorem w tym zakresie są „Wtyczne dotyczące realizacji zasad równościowych w ramach funduszy

przynawanych dotacji zwraca uwagę na zachowanie standardu minimum w zakresie realizacji zasad równości szans

Lokalna Grupa Działania zarówno w swoich działaniach jak i działaniach podejmowanych przez beneficjentów

9. Podjęcie LCD do kwestii przestrzegania zasady równości szans i niedyskryminacji

Zródło: GUS, Bank Danych Lokalnych

Średnia dla obszaru LSR	15,5	15,9	16,3	16,7	17,0
Stawiszyn	15,7	16,2	16,9	17,4	17,8

14. Produkty lokalne, tradycyjne i regionalne
Obszar Kaliska służy z rozwiniętego warzywnictwa i sadownictwa. Najbardziej rozpoznawalnym produktem jest „pomidor kaliski”.

Uprawa ziemi, często w gospodarstwach dziedzicznych od pokoleń ma dla rolników wymiar nie tylko ekonomiczny ale przede wszystkim sentymentalny i tradycyjny. Szanując przywiązanie rolnika do ziemi, ale też chcąc wspomóc opłacalność gospodarstw, Lokalna Grupa Działania będąc swoistym liderem innowacji w lokalnym środowisku będzie prowadzić działania zachęcające rolników, szczególnie z małych gospodarstw do szukania rozwiązań, które pozwolą na zachowanie tradycyjnej formy gospodarstwa przy jednoczesnym nadaniu mu nowej funkcji; mowa tutaj o tworzeniu gospodarstw agroturystycznych, zagród edukacyjnych czy gospodarstw opiekuńczych.

Zródło: GUS, Bank Danych Lokalnych

Nazwa gminy	pszenica	żyto	jęczmień	owies	pszenżyto	kukurudz na ziarno	ziemniaki	warzywa gruntowe
Bliżanów	594	214	149	108	297	481	141	221
Ceków-Kolonia	188	262	52	118	209	175	69	27
Godziszewo Wielkie	197	530	177	193	426	208	86	17
Kozminek	228	390	105	114	297	209	84	45
Łasków	148	362	44	117	275	132	60	33
Myceleń	194	261	65	104	193	180	64	123
Opatówek	224	293	172	164	379	148	152	94
Stawiszyn	255	125	76	44	113	247	71	229
Zelazków	477	140	184	66	283	481	109	789
Razem	2 505	2 577	1 024	1 028	2 472	2 261	836	

Tabela nr 22 Gospodarstwa rolne z powierzoną zasiewów / gospodarstwo

Na obszarze objętym LSR dominującą uprawą jest żyto, w dalszej kolejności pszenica, następnie pszenżyto oraz kukurydza na ziarno.

Zródło: GUS, Bank Danych Lokalnych

Nazwa gminy	ogółem	mężczyźni	kobiety
Bliżanów	2835	1492	1343
Ceków-Kolonia	1141	711	430
Godziszewo Wielkie	1829	1117	712
Kozminek	1884	1084	800
Łasków	1 496	865	631
Myceleń	1123	632	491
Opatówek	2514	1370	1144
Stawiszyn	1178	628	550
Zelazków	2309	1315	994
Razem	16 309	9 214	7 095

Tabela nr 21 Pracujący w gospodarstwach rolnych (członkowie rodziny i pracujący najemni stali) wg płci w osobach

W gospodarstwach rolnych, wg. danych GUS w 2020 r. zatrudnionych było ponad 16 tys. osób przy czym znaczna większość stanowił mężczyźni

Zródło: GUS, Bank Danych Lokalnych

% udział	100	2,33	43,07	30,45	12,77	11,37
Opatówek	982	33	458	254	116	121
Stawiszyn	535	7	249	156	61	62
Zelazków	1002	47	388	283	160	124
Razem	7 415	173	3 194	2 258	947	843

15. Edukacja

Dostęp do edukacji na obszarze objętym LSR należy ocenić jako optymalny mając na uwadze problem starzejącego się społeczeństwa, jak pokazują dane GIS, licza obiektów na przestrzeni ostatnich kilku lat nie uległa gwałtownemu zmniejszeniu, poza szkołami ponadgimnazjalnymi. Na terenie Lokalnej Grupy Działania funkcjonuje łącznie 6 szkół ponadgimnazjalnych, 39 szkół podstawowych oraz 35 punktów, których świadczone jest wychowanie przedszkolne (są to zarówno przedszkola, oddziały jak również punkty przedszkolne)

16. Zrównowazenie środowiskowe

Dbając o poprawę jakości życia na obszarze działania „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” w tym rozwój przedsiębiorczości, nie można pominąć istotnych kwestii związanych z ochroną środowiska oraz przeciwdziałaniem zmianom klimatycznym. Zrównowazenie środowiskowe jest rozumiane jako efektywne gospodarowanie zasobami naturalnymi w działalności produkcyjnej, pozwalające na ich zachowanie na przyszłe potrzeby. Należy jednocześnie pamiętać, że rozwój gospodarczy, tak istotny dla obszaru działania „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” to łańcuch, który ma kilka ogniw, a jednym z nich jest środowisko. Zadane podmioty, ani firmy, ani instytucje publiczne ani organizacje pozarządowe nie mogą nim dysponować tak, jakby była niewyczerpanym źródłem zasobów, nawet jeśli ich celem jest zaspokojenie ludzkich potrzeb poprzez konsumpcję. Zasoby naturalne są ograniczone, a ich nadmierne eksploatacja lub niewłaściwe zarządzanie może skutkować brakiem ważnych źródeł zaopatrzenia w podstawowe elementy w perspektywie średnio- lub długoterminowej; takich jak woda, prąd, ziemia, drzewa itp.

Lokalna Grupa Działania, wzorem poprzedniego okresu programowania, będzie premiować operacje mające pozytywny wpływ na kwestie zrównowazenia środowiskowego. Każdy beneficjent, który otrzyma wsparcie w tym zakresie będzie zobowiązany do przedłożenia informacji z wywiązania się z obowiązków przeprowadzenia działań w zakresie ochrony środowiska i zrównowazonego rozwoju. Każda operacja będzie monitorowana na podstawie osiągniętych wskaźników uwzględniających specyficzne konkretnej operacji.

Jedną z ważniejszych ról w tym zakresie będą odgrywać działania w zakresie koncepcji Smart Village (inteligentnej wsi) które to z założenia muszą m.in. wykazywać korzyść dla lokalnej społeczności w zakresie poprawy pozamowania środowiska i klimatu.

17. Uzasadnienie doboru zakreślenia wsparcia

Przedsięwzięcia w ramach LSR będą realizowane za pomocą konkursów (operacji klasycznych), projektów grantowych, operacji własnych, projektów partnerskich oraz grantów na opracowanie koncepcji Smart Village. Taki dobór metod jest uzasadniony doświadczeniami LGD7 w poprzednich okresach programowania, potrzebami zgłaszanymi przez lokalną społeczność oraz dostępnymi formami wsparcia w ramach PS dla WPR na lata 2023-2027.

18. Uzasadnienie wyboru dostępnych źródeł finansowania LSR, z uwagi na zakres celów i przedsięwzięć planowanych do realizacji a także możliwości dostępnych metod finansowania na terenie województwa wielkopolskiego będzie finansowana zarówno z EFRR i EFS+.

19. Uzasadnienie przyjętego sposobu wdrażania

Przyjęto sposób wdrażania LSR poprzez stosowanie wielozakresowych naborów wniosków. Jak wyliczono w dalszej części niniejszej LSR, przedsięwzięcia są tak skonstruowane, że nie tylko odpowiadają na najpilniejsze potrzeby lokalnej społeczności, w tym osób młodych, seniorów i grup w niekorzystnej sytuacji, ale się wzajemnie uzupełniają dając efekt synergii, niemożliwy do uzyskania w ramach innych programów pomocowych. Oznacza to, że realizacja jednego przedsięwzięcia będzie pozytywnie wpływać na założenia innego, wzmacniając tym samym efekt interwencji LEADER na obszarze LSR.

20. Podsumowanie. Kluczowe problemy obszaru LGD

Na poziomie „LGD7 oraz niniejszej LSR, problemem jest odczuwany przez lokalną społeczność pewien rodzaj uciążliwości (np. utrudniony dostęp, brak dostępu, pogorszenie standardu, itp.) będącej następstwem braku lub ziej/niewystarczającej jakości określonych dóbr lub usług.

Diagnostując konkretne problemy na obszarze objętym LSR brano pod uwagę przede wszystkim wyniki spotkań konsultacyjnych z mieszkańcami ale również ich skalę, obszar występowania oraz możliwość interwencji LEADER. Mając powyższe na uwadze, zidentyfikowano dwa problemy kluczowe:

1. Niski poziom włączenia społecznego, integracji i aktywizacji oraz brak wsparcia dla organizacji pozarządowych w tym ograniczony dostęp do edukacji na obszarach wiejskich.
2. Znikoma dochodowość małych gospodarstw rolnych oraz niewystarczający dostęp do produktów i usług dla ludności w tym uboga oferta spóźnienia czasu wolnego i niewystarczający dostęp do infrastruktury publicznej.

Rozwiązanie problemów (przyjmując pewnym zakresie) nastąpi poprzez realizację konkretnych przedsięwzięć, które wspólnie przyczynią się do osiągnięcia požądanej zmiany na obszarze LSR. Jednakże sformułowanie celów i przedsięwzięć to nie wszystko. Mając na uwadze ograniczony budżet przeznaczony na realizację LSR, Stowarzyszenie „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” powinno bardzo uważnie dokonać wyboru operacji tak, aby przy stosunkowo niewielkim nakładzie finansowym, osiągnąć

maksymalne rezultaty. Temu będą służyć kryteria wyboru operacji, które zostały sformułowane również z udziałem lokalnej społeczności na etapie budowy LSR.

Mając powyższe na uwadze LGD będzie stosować kryteria, które pozwolą m.in. wybrać operacje

<p>Uzasadnienie</p>	<p>Chęć oddolnymi koncepcjami inteligentnej wsi</p>
<p>Wsparcie opracowania koncepcji inteligentnych wsi odnoszących się do obszarów wiejskich i społeczność, które chcą rozwijać nowe możliwości w oparciu o swoje mocne strony i posiadane zasoby. Jest to w przyszłości szansa na rozwój obszaru LSR mając na uwadze rozdrobnienie gospodarstwa i niską dochodowość rolnictwa.</p>	<p>Delegowane dla mieszkańców obszarów wiejskich, wyliczonych społecznie ze względu na wyznaczenie do grup diagnostycznych jako grupy w niekorzystnej sytuacji</p>
<p>Wielopłaszczyznowa analiza wyzwań rozwojowych dokonana na etapie budowy LSR wyraźnie wskazała jakie grupy docelowe wyznaczyć na największego wsparcia, jeżeli chcemy zapewnić zrównoważony rozwój obszaru.</p>	<p>Realizowane przez młode kobiety prowadzące/ współprowadzące gospodarstwo rolne w ramach zakresu rozwoju pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych</p>
<p>Kobiety zostały zdiagnozowane jako jedna z grup docelowych istotnych z punktu widzenia LSR z uwagi na ich ogromny potencjał z jednej strony, zaś z drugiej na niekorzystną sytuację spowodowaną brakiem możliwości rozwojowych z uwagi na pracę w gospodarstwach rolnych, które w dużej części i tak nie przynoszą oczekiwanych korzyści finansowych.</p>	<p>Innowacyjne, gdzie innowacja jest określona na poziomie LSR (z uwzględnieniem stopnia rozwoju danego obszaru),</p>
<p>Jednym z pozytywnych aspektów podejmowanych inicjatyw mających na celu wyrównywanie szans pomiędzy obszarami wiejskimi a miejskimi jest łatwiejszy dostęp do sprawdzonych praktyk, które prezentują innowacyjne rozwiązania. Ostatnie nabory składania wniosków jednoznacznie wskazują, że przedsiębiorcy głównie poszukują innowacyjnych rozwiązań, które mogą zastosować w swoich firmach, zwiększając tym samym ich konkurencyjność na rynku.</p>	<p>- Wykorzystujące lokalny potencjał - Mające na celu kultywowanie lokalnych tradycji!</p>
<p>Globalizacja nie może przestonąć bogactwa lokalnego potencjału (kulturowego, przyrodniczego, kulinarnego itp.). LGD jako organizacja działająca „na rzecz” rozwoju danego obszaru powinna zadbać o to, aby mieszkańcy w pierwszej kolejności odkryli, a następnie wykorzystali z jego zasobów promując tym samym obszar LSR.</p>	<p>- Realizowane przez wnioskodawców, którzy wykorzystali z doradztwa w biurze LGD - Realizowane przez wnioskodawców, którzy braki udział w wydarzeniach / spotkaniach lub innych formach aktywności - Realizowane przez wnioskodawców, którzy uczestniczyli w szkoleniu zorganizowanym przed prowadzonym naborem</p>
<p>Z uwagi na ograniczony budżet LSR oraz skrócony czas wdrażania LGD powinna podejmować działania w celu minimalizacji ryzyka nieosiągnięcia zakładanych wskaźników oraz w dalszej kolejności beneficjentów z realizacji umów albo na etapie weryfikacji przez IZ albo po podpisaniu umowy o przyznaniu pomocy.</p>	<p>Przeznaczające się do utworzenia miejsca pracy</p>
<p>Jest to niezbędne z uwagi na fakt, iż stopa bezrobocia spada bardzo powoli oraz jedną z grup docelowych są ludzie młodzi, którzy nie widzą możliwości rozwoju w swoim miejscu zamieszkania a jak powszechnie wiadomo, jednym z głównych czynników, który może zachęcić młodych ludzi do pozostania są atrakcyjne miejsca pracy.</p>	<p>Realizowane przez wnioskodawców, którzy posiadają doświadczenie lub kwalifikacje w zakresie odpowiednim do zakresu projektu</p>

Wybór wnioskodawców o odpowiednich kwalifikacjach i doświadczeniu w danym obszarze projektu jest kluczowy. Szczególnie w przypadku zakładania nowej działalności gospodarczej, to właśnie gwarantuje wysoką jakość oferty od samego początku, po wejściu na lokalny rynek. Dzięki temu oferta staje się konkurencyjna i ma większe szanse na zaspokojenie potrzeb i oczekiwani klientów a w dalszej kolejności większe szanse na utrzymanie się na rynku.

<p>Dedykowane osobom młodym, seniorom, osobom w niekorzystnej sytuacji</p> <p>Są to grupy docelowe zdiagnozowane na etapie budowy LSR z wykorzystaniem szerokiego wachlarza metod partycypacji lokalnej społeczności.</p>	<p>Uwzględniające promocję LGD</p> <p>Jako organizacji wspierającej rozwój obszarów wiejskich w oparciu o oddolne budowanie partnerstwa. Im więcej osób zaangażuje się w prace na rzecz rozwoju „małej ojczyzny” tym większe szanse, że działania podejmowane przez LGD będą odpowiadać na potrzeby większej liczby zainteresowanych obszarów LSR</p> <p>Na partnerstwie i współpracy opiera się idea LEADER i funkcjonowanie LGD. Doceniając wagę i potencjał partnerstwa LGD będzie premiować projekty, których realizacja zakłada współpracę.</p>	<p>Partnerkie / operacji w partnerstwie</p>	<p>Wykazujące spójności, komplementarności lub synergii z innymi projektami z obszaru LSR</p> <p>Wszełkie planowane przedsięwzięcia w ramach LSR są względem siebie komplementarne, wzajemnie się uzupełniają zatem operacje planowane do realizacji w ramach LSR również powinny spełniać te kryteria.</p>	<p>Dla których wnioskowana kwota pomocy jest niższa niż maksymalna kwota wsparcia</p> <p>ograniczenia budżetowe LSR nie są w stanie zaspościć wszystkich dużych potrzeb rozwojowych obszaru. Dlatego wykorzystanie niższej kwoty pomocy niż maksymalna daje możliwość realizacji większej liczby operacji. Taka strategia otwiera drogę do realizacji pomysłów większej liczby osób, co w rezultacie prowadzi do wyższego efektu i większego wpływu na społeczność lokalną</p>
---	--	---	---	--

Ponizsza tabela prezentuje istotne kwestie występujące na obszarze objętym LSR, które generują potrzeby rozwojowe, a także dostępne zasoby, które mogą zostać wykorzystane do rozwiązania tych trudności i wyzwań. Tabela zawiera również wskazówki odnoszące do obszarów, na które LSR może mieć wpływ, oraz identyfikację grup docelowych, które będą objęte przyszłymi rundami składania wniosków.

<p>Problem ludzowy</p>	<p>Niski poziom wiązania społecznego, integracji i aktywizacji oraz brak wsparcia dla organizacji i pozarządowych w tym ograniczony dostęp do edukacji na obszarach wiejskich.</p>	<p>Zróżnorodność dochodowości małych gospodarstw rolnych oraz niewytwarzający dostęp do produktów i usług dla ludności w tym uboga oferta spędzania czasu wolnego i niewystarczający dostęp do infrastruktury publicznej.</p>	<p>Pracujący</p> <p>Grupy docelowe istotne z punktu widzenia LSR</p> <p>Najważniejsze obszary, na które może mieć wpływ LSR</p> <p>Zasoby/potencjał LSR, który może być wykorzystany</p>
<p>Niewielkie zróżnicowanie działalności pozarządowych i organizacji w tym ograniczony dostęp do edukacji na obszarach wiejskich.</p>	<p>Słaba współpraca mieszkańców i organizacji</p> <p>Niewielkie zróżnicowanie działalności pozarządowych i organizacji</p> <p>Osoby w niekorzystnej sytuacji</p> <p>Ludzie młodzi (do 25 r.z.), Organizacje pozarządowe, Mieszkańcy, JSP</p>	<p>Działalność sektora społecznego</p> <p>Problem społeczny</p> <p>Obszary wiejskie</p> <p>Obszar edukacji</p> <p>Zasoby mogące stać się produktami turystycznymi (zabytki przyrodnicze i historyczne, atrakcje turystyczne zabytki</p>	<p>Działalność sektora społecznego</p> <p>Problem społeczny</p> <p>Obszary atrakcyjne turystycznie</p> <p>Zasady zrównowazenia środowiskowego</p> <p>Dziedzictwo kulturowe/</p>
<p>Niewystarczająca infrastruktura rekreacyjna dla mieszkańców</p> <p>Niewystarczająca infrastruktura społeczna dla młodzieży poza szkołami</p> <p>Mala ilość zakładów drobnego przetwórstwa</p> <p>Niewystarczająca ilość terenów pod inwestycje</p> <p>Niewystarczająca promocja obszaru i jego walorów, w tym promocja wewnątrzna oraz niewystarczająca promocja produktów lokalnych z terenu LSR</p> <p>Nieopłacalność produkcji rolnej w sektorach tradycyjnych</p> <p>! rozdrobnienie gospodarstw rolnych</p> <p>Mala liczba gospodarstw agroturystycznych</p> <p>Brak perspektyw dla osób młodych</p> <p>Niewielka dostępność środków finansowych do rozwoju firm</p> <p>Niewystarczająca ilość atrakcyjnych miejsc pracy,</p> <p>Niewielka ilość ofert pracy dla: młodych kobiet wychowujących dzieci, kobiet, osób 50+, niepełnosprawnych, brak perspektyw dla ludzi młodych.</p>	<p>Seniory (60+)</p> <p>Ludzie młodzi (do 25 r.z.), Mieszkańcy,</p>	<p>Działalność sektora</p> <p>Problem społeczny</p> <p>Obszary atrakcyjne turystycznie</p> <p>Zasady zrównowazenia środowiskowego</p> <p>Obszary wiejskie</p> <p>Walory krajobrazowo-przyrodnicze (duża leśność)</p> <p>Doświadczenie gmin i NGO's w realizacji projektów UE</p> <p>Rozwijająca się agroturystyka</p> <p>Lokalni producenci zdrowej żywności, znani na obszarze LSR i produkty rolne (np. miód, olej, przetwórstwo kapusty i in.) - potencjał promocji obszaru LSR</p>	<p>Działalność sektora</p> <p>Problem społeczny</p> <p>Obszary atrakcyjne turystycznie</p> <p>Zasady zrównowazenia środowiskowego</p> <p>Obszary wiejskie</p> <p>Walory krajobrazowo-przyrodnicze (duża leśność)</p> <p>Doświadczenie gmin i NGO's w realizacji projektów UE</p> <p>Rozwijająca się agroturystyka</p> <p>Lokalni producenci zdrowej żywności, znani na obszarze LSR i produkty rolne (np. miód, olej, przetwórstwo kapusty i in.) - potencjał promocji obszaru LSR</p>

Niniejsza LSR została opracowana na podstawie wytycznych udostępnionych przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, uzupełniają, tworząc efekt synergii, który nie byłby możliwy do uzyskania w przypadku pojedynczych działań. Realizacja LSR w naturalny sposób przyczyni się do rozwoju obszaru objętego LSR i z tego też powodu jest spójna zarówno z strategicznymi dokumentami dotyczącymi tego obszaru, jak i z założeniami programowymi na lata 2023-2027. LSR jest dokumentem, który dotyczy najistotniejszych problemów zdiagnozowanych na najniższym poziomie jednostek administracyjnych tj. sołectw i gmin a mając na uwadze, że dokumenty strategiczne wyższych rzędów, tj. gmin, powiatów, województw czy kraju bazują na diagnozach niższych szczebli skupiając się na problemach i wyzwaniach dotyczących jak największego obszaru, nie ma możliwości aby LSR nie był spójny i komplementarny względem strategii nadrzędnych.

1. Opis korelacji na poziomie przedsięwzięć w LSR

<p>LSR 2023-2027</p>	<p>Cel 1 Aktywna społeczność w Krajinie Nocy i Dni</p>
	<p>Przedsięwzięcie 1.1. Przygotowanie innowacyjnych koncepcji SV;</p>
	<p>Przedsięwzięcie 1.2. Kulturowanie tradycji Krajin Nocy i Dni;</p>
	<p>Przedsięwzięcie 1.3. Zapobieganie wykluczeniom oraz integracja społeczności;</p>
	<p>Przedsięwzięcie 1.4. Działania edukacyjne dla młodzieży i seniorów obszaru LSR.</p>
	<p>Cel 2. Poprawa jakości oferty usługowej i spędzania czasu wolnego</p>
	<p>Przedsięwzięcie 2.1. Podjęcie działań i rozwój działalności gospodarczych usługowych,</p>
	<p>Przedsięwzięcie 2.2. Aktywizacja mieszkańców z wykorzystaniem infrastruktury publicznej;</p>
	<p>Przedsięwzięcie 2.3. Bogata oferta spędzania czasu wolnego;</p>
	<p>Przedsięwzięcie 2.4. Rozwijanie infrastruktury publicznej Krajin Nocy i Dni.</p>
<p>Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030</p>	
<p>Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych</p>	
<p>CS 2.1. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego</p>	
<p>CS 2.2. Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym</p>	
<p>Przedsięwzięcia LSR są względem celów Strategii komplementarne, spójne i synergiczne. W ramach LSR zaplanowano przedsięwzięcia, które pozytywnie wpłyną na rozwój i wzmocnienie szeroko pojętego kapitału ludzkiego i społecznego w ramach przedsięwzięć m.in. poprawa dostępu do małej infrastruktury publicznej (P.2.4.), aktywizacja i włączenie społeczne lokalnej społeczności, w tym seniorów, ludzi młodych lub osób w niekorzystnej sytuacji (P.1.3); P.2.2). Niewątpliwie do rozwoju kapitału społecznego przyczyni się realizacja przedsięwzięcia z zakresu rozwoju współpracy podmiotów w zakresie opracowania koncepcji Smart Village (P.1.1.) oraz w zakresie działań edukacyjnych dla młodzieży i seniorów obszaru LSR (P.1.4.) oraz kulturowania tradycji Krajin Nocy i Dni (P.1.2.). Z kolei w ramach przedsięwzięcia obejmującego rozwój usług dla mieszkańców oraz oferty agroturystycznej (P.2.1.) wsparcie uzyskają istniejące przedsiębiorstwa oraz powstaną nowe podmioty gospodarcze generujące nowe miejsca pracy. Wsparcie uzyskają również rolnicy, którzy będą mogli zwiększyć swoje dochody poprzez utworzenie gospodarstw agroturystycznych, co być może w przyszłości przeloży się na rozwój przedsiębiorczości wspierającej rolnictwo.</p>	
<p>Strategia Na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)</p>	
<p>Cel szczegółowy I Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną</p>	
<p>Przedsięwzięcia LSR są względem celów Strategii komplementarne, spójne i synergiczne. Cele LSR i Strategii Na Rzecz odpowiedzialnego Rozwoju są spójne i wzajemnie się przenikają w zakresie rozwoju przedsiębiorczości i wsparcia tworzenia nowych miejsc pracy (P.2.1.). Z celami strategii są również komplementarne przedsięwzięcia z zakresu poprawy dostępu do małej infrastruktury publicznej (P.2.4.), aktywizacji i włączenia społecznego lokalnej społeczności, w tym seniorów, ludzi młodych lub osób w niekorzystnej sytuacji (P.1.3; P.2.2) działaniach edukacyjnych (P.1.4) czy działaniach na rzecz współpracy poprzez m.in. opracowanie koncepcji inteligentnych wsi (P.1.1.) oraz kulturowanie tradycji Krajin Nocy i Dni (P.1.2.)</p>	
<p>Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa 2030</p>	
<p>Cel szczegółowy II Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska</p>	
<p>Cel szczegółowy III Rozwój przedsiębiorczości, pozarolniczych miejsc pracy i aktywnego społeczeństwa</p>	
<p>Przedsięwzięcia LSR są względem celów Strategii komplementarne, spójne i synergiczne. Cele LSR są spójne i wykazują wysokie stopnie komplementarności z celami Strategii Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa 2030 przede wszystkim w zakresie rozwoju małej infrastruktury publicznej (P.2.4.), rozwoju kapitału społecznego</p>	

<p>poprzez aktywizację i włączenie społeczne lokalnej społeczności, w tym seniorów, ludzi młodych lub osób w niekorzystnej sytuacji (P.1.3; P.2.2), zwiększenia oferty spędzania czasu wolnego (P.2.3) jak również w zakresie rozwoju przedsiębiorczości (P.2.1).</p>	PS dla WPR na lata 2023-2027
CS 8.P.10. Włączenie osób z grup defaworyzowanych lub wykluczonych na obszarach wiejskich	CS 8.P.11. Stymulowanie rozwoju lokalnego przez innowacje, cyfryzację i wykorzystanie potencjału endogenicznego
CS 8.P.12. Zaangażowanie młodych w życie lokalne, w tym w podejmowaniu decyzji, tworzenie sieci społeczności	CS 8.P.13. Rozwój wiedzy/umiejętności: cyfryzacja, oszczędność zasobów, przedsiębiorczość, środowisko, klimat
CS 8.P.4. Poprawa dostępu do infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej	CS 8.P.7. Poprawa dostępu do usług komercyjnych
CS 8.P.8. Rozwój form współpracy na obszarach wiejskich w wymiarze produkcyjnym, usługowym, społecznym	CS 8.P.9. Rozwój przedsiębiorczości poprzez tworzenie i utrzymanie miejsc pracy i dywersyfikację dochodów
Przedsięwzięcia LSR są względem celów PS dla WPR na lata 2023-2027 komplementarne, spójne i synergetyczne.	Realizacja LSR z uwagi na fakt, iż interwencja LEADER jest jednym z fundamentalnych elementów polityki rozwoju obszarów wiejskich w sposób komplementarny pozytywnie wpłynie na osiągnięcie celów PS WPR poprzez realizację przedsięwzięć w zakresie m.in.:
<ul style="list-style-type: none"> • Przygotowanie innowacyjnych koncepcji SV (P.1.1.) • Kulturowanie tradycji Krainy Nocy i Dni (P.1.2.) • Zapobieganie wykluczeniom oraz integracja społeczności (P.1.3.) • Działania edukacyjnych dla młodzieży i seniorów obszaru LSR (P.1.4.) • Podjęcie działań i rozwoju działalności gospodarczych usługowych, w tym gospodarstw agroturystycznych na obszarze LSR (P.2.1.) • Aktywizacja i mieszkanie z wykorzystaniem infrastruktury publicznej (P.2.2.) • Bogatej oferty spędzania czasu wolnego (P.2.3.) • Rozwijania infrastruktury publicznej Krainy Nocy i Dni (P.2.4.) 	<p>Strategia Wielkopolska 2030</p> <p>1.2. Wzrost aktywności zawodowej i utrzymanie wysokiej jakości zatrudnienia</p> <p>- Tworzenie miejsc pracy wysokiej jakości</p> <p>- Aktywizacja niewykorzystanych zasobów pracy</p> <p>2.1. Rozwój Wielkopolski świadomy demograficznie</p> <p>- Rozwój srebnej gospodarki</p> <p>2.2. Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniom</p> <p>- Poprawa dostępu i standardów usług oraz funkcjonowania infrastruktury społecznej</p> <p>2.3. Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu</p> <p>- Kształtowanie i wzmacnianie postaw prospołecznych, równościowych, innowacyjnych, w tym rozwój innowacji społecznych</p> <p>- Wzmacnianie potencjału kulturowego i infrastruktury kultury</p> <p>- Rozwój przemysłu czasu wolnego</p> <p>3.2. Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski</p> <p>- Kształtowanie świadomości i postaw ekologicznych społeczeństwa, wzmacnianie bezpieczeństwa ekologicznego i środowiskowego</p>
Przedsięwzięcia LSR są względem celów Strategii komplementarne, spójne i synergetyczne.	Cele LSR i strategii województwa są spójne i wzajemnie się przenikają w zakresie rozwoju przedsiębiorczości i wsparcia tworzenia nowych miejsc pracy (P.2.1.). Z celami strategii województwa są również komplementarne przedsięwzięcia z zakresu rozwoju małej infrastruktury publicznej (P.2.4.), kulturowania tradycji Krainy Nocy i Dni (P.1.2.) jak również w zakresie aktywizacji i włączenia społecznego lokalnej społeczności, w tym seniorów, ludzi młodych lub osób w niekorzystnej sytuacji (P.1.3; P.2.2.) oraz promocji współpracy poprzez m.in. opracowanie koncepcji inteligentnych wsi (P.1.1.) czy wspieranie działań edukacyjnych dla młodzieży i seniorów obszaru LSR (P.1.4.)
<p>Program regionalny Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027</p> <p>Cel szczegółowy 5 (ii) „Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie”</p> <p>Cel szczegółowy I) Wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci</p> <p>Przedsięwzięcia LSR są względem celów Strategii komplementarne, spójne i synergetyczne.</p>	Przedsięwzięcia LSR są względem celów Strategii komplementarne, spójne i synergetyczne.
<p>Przedsięwzięcia LSR są względem celów Strategii komplementarne, spójne i synergetyczne.</p> <p>Przedsięwzięcia LSR są względem celów Strategii komplementarne, spójne i synergetyczne.</p>	Przedsięwzięcia LSR są względem celów Strategii komplementarne, spójne i synergetyczne.

<p>Cele LSR spójne i wykazują wysoki stopień komplementarności z celami FEW, przede wszystkim w zakresie działań edukacyjnych na rzecz młodzi i seniorów (P.1.4) oraz rozwoju małej infrastruktury publicznej (P.2.4).</p>	<p>Strategia Powiatu Kalskiego</p>
<p>Cel strategiczny I: Wzrost konkurencyjności gospodarki powiatu poprzez nowoczesne rolnictwo, przetwórstwo i dystrybucję w powiazaniu z elastycznym systemem edukacji (łączenie teorii z praktyką)</p>	<p>Cel strategiczny II: Rozwój kultury lokalnej oraz wzrost atrakcyjności turystycznej powiatu</p>
<p>Cel strategiczny IV: Wzrost poziomu bezpieczeństwa publicznego, ekologicznego oraz rozwój i więźnienie społeczne</p>	<p>Przedsięwzięcia LSR są zgodne z celami dokumentów strategicznych powiatów, na terenie których działa LGD przede wszystkim w zakresie rozwoju przedsiębiorczości w tym powstawania gospodarstw agroturystycznych (P.2.1), również w zakresie aktywizacji i więźnienia lokalnej społeczności, w tym seniorów, ludzi młodych lub osób w niekorzystnej sytuacji (P.1.3; P.2.2) oraz integracji społecznej na obszarach wiejskich poprzez stworzenie bogatej oferty spędzania czasu wolnego (P.2.3) oraz promocji współpracy poprzez m.in. opracowanie koncepcji inteligentnych wsi (P.1.1) działań edukacyjnych na rzecz młodzi i seniorów (P.1.4) oraz rozwoju małej infrastruktury publicznej (P.2.4).</p>
<p>Strategie Rozwoju Gmin: Bizanów, Cerków-Kolonia, Godziszewo, Lisów, Mysłowice, Opatówek, Stawiszyn, Żelazków</p>	<p>Przy uwzględnieniu podobnego zakresu celów strategicznych w strategiach gmin członkowskich, w niniejszej części LSR przedstawiono cele dokumentów gminnych, które są powszechne dla większości jednostek</p>
<p>rozwój infrastruktury rekreacyjnej</p>	<p>rozwój infrastruktury kultury i sportu</p>
<p>podbudowanie mieszkalców do aktywności społecznej i obywatelskiej</p>	<p>promocja i doradztwo dla rozwoju usług agroturystycznych na terenie Gminy</p>
<p>rozwój istniejącej infrastruktury sportowej</p>	<p>tworzenie warunków do powstania nowoczesnych, innowacyjnych działalności gospodarczych na terenie gminy,</p>
<p>organizacja wydarzeń i imprez promujących lokalnych producentów</p>	<p>rozwój pozarolniczej działalności gospodarce w gospodarstwach rolnych</p>
<p>utworzenie nowych miejsc pracy</p>	<p>zwiększenie liczby placów zabaw/siłowni zewnętrznych</p>
<p>organizacja zajęć ruchowych</p>	<p>natrąkajmniej oferty kulturalnej dla seniorów</p>
<p>Przedsięwzięcia LSR są zgodne z celami Strategii gmin komplementarne, spójne i synergiczne.</p>	<p>Ze względu na swoją genezę, LSR powstała w ścisłej współpracy z lokalnymi społecznościami gmin członkowskich, które reprezentują różnorodne sektory: publiczny, gospodarczy i społeczny. Właśnie dzięki temu jej cele są doskonale dopasowane do ww. celów i stanowią uzupełnienie planowanych działań prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego. Ponadto, LSR uwzględnia potrzeby i oczekiwania różnych grup mieszkalców, takich jak młodzi ludzie, seniorzy czy osoby znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej.</p> <p>LGD w ramach swoich przedsięwzięć przewidziało zarówno wsparcie na rzecz rozwoju przedsiębiorczości, w tym agroturystyki (P.2.1), małej infrastruktury publicznej (P.2.4). Ponadto, LGD zamierza wspierać aktywizację i więźnienie społeczne lokalnej społeczności, w tym seniorów, ludzi młodych lub osób w niekorzystnej sytuacji (P.1.4; P.2.2) i kulturowanie tradycji Krainy Nocy i Dni (P.1.2), działania edukacyjne na rzecz młodzi i seniorów (P.1.4) oraz współpracy poprzez m.in. opracowanie koncepcji inteligentnych wsi (P.1.1)</p>

2. Komplementarność i synergia przedsięwzięć w LSR

LSR jest dokumentem wewnętrznym, wszystkie przedsięwzięcia z uwagi na fakt, iż zostały opracowane w wyniku dokładnie przeprowadzonej diagnozy, są zgodne z celami komplementarnymi i wzajemnie się uzupełniają tworząc efekt synergii. Taka konstrukcja dokumentu nie tylko wpisuje się w założenia nadanych dokumentów strategicznych, ale pozwala na realizację szerszego zakresu przedsięwzięć przy niższym zaangażowaniu środków z budżetu LSR.

Przedsięwzięcie z zakresu opracowania koncepcji Smart Village (P.1.1) jest komplementarne z przedsięwzięciem z zakresu m.in. zapobiegania wykluczeniom oraz integracji społeczności (P.1.3), jak również podejmowania i rozwoju działalności gospodarczych usługowych, w tym gospodarstw agroturystycznych na obszarze LSR (P.2.1) ponieważ idea Smart Village jest przede wszystkim współpracą (najpierw przy opracowaniu koncepcji takiej wsi) zatem w naturalny sposób integruje mieszkalców wokół "wspólnej sprawy" oraz stanowi doskonały fundament dla rozwoju przedsiębiorczości opartej o lokalne zasoby i jednocześnie wykorzystującej nowoczesne technologie.

pokazują, że jest to najbardziej bezpieczniejsza i najdogodniejsza forma realizacji zadań przez tego typu podmioty. Ponadto, kwota grantu jest na tyle niewielka, że w razie wymaganego wkładu własnego, organizacje te są w stanie go zapewnić.

Jednostki sektora finansów publicznych z uwagi na duże doświadczenie w realizacji projektów finansowanych z UE oraz merytorycznie przygotowane kadry, będą mogły realizować działania zarówno tzw. miękkie jak i z zakresu infrastruktury. Dla tej grupy beneficjentów dostępne będą zarówno konkursy jak i projekty grantowe.

Działania skierowane do osób fizycznych utworzyć działalność gospodarczą oraz do przedsiębiorców, wzorem poprzednich okresów programowania będą realizowane w ramach konkursu. Taka forma jest najwygodniejsza dla tej grupy docelowej, ponieważ pozwala na sprawne rozliczenie dotacji i skoncentrowanie się na prowadzeniu działalności gospodarczej).

W bieżącym okresie programowania nowością na miarę „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” będą projekty grantowe w zakresie opracowania koncepcji Smart Village. W tym przypadku z uwagi na cel i zakres idei inteligentnej wsi, przedsiębiorcy będą dostępne zarówno dla jednostek samorządu terytorialnego, organizacji pozarządowych, osób fizycznych ale również grup informalnych.

Podjęcie LEADER jest niewątpliwie wyjątkową formą wsparcia dedykowaną obszarom wiejskim z uwagi na jej komplementarność i synergię celów i przedsięwzięć planowanych do realizacji w ramach LSR. Mając powyższe na uwadze planuje się realizację wielozakresowych naborów, które jednocześnie będą realizować różne przedsięwzięcia wzajemnie się uzupełniając tak to wykazano zarówno w pkt 2 niniejszego rozdziału oraz w Planie Działania.

Ponadto, „LGD7 – KRAINA NOCY I DNI” dla wzmocnienia osiągniętych efektów, wzorem lat poprzednich zamierza organizować szereg dodatkowych działań zarówno z zakresu integracji, włączenia społecznego czy promocii innowacyjnych operacji. W tym celu będzie współpracować z gminami członkowskimi oraz szukać źródeł finansowania poza LSR. Na przykład, mogą to być zadania publiczne w ramach konkursów organizowanych na podstawie programów współpracy z organizacjami pozarządowymi, które pozwolią dodatkowo wzmocnić osiągnięte rezultaty interwencji LEADER, ze szczególnym uwzględnieniem projektów zintegrowanych obejmujących co najmniej duże gminy. Opis działań, które LGD planuje realizować w tym zakresie ujęto w Rozdziale IX.

4. Dywersyfikacja źródeł finansowania LSR

Realizacja LSR, będzie finansowana zarówno z budżetu PS dla WPR na lata 2023-2027 jak i EFRR i EFS+ na lata 2021-2027. Szczegółowy podział środków przedstawiają tabele budżetowe.

5. Metody aktywizujące

W ramach LSR wykorzystywane zostaną następujące metody aktywizujące:

- operacje klasyczne – EFRROW, EFRR (w tym projekty zintegrowane)
- projekty grantowe (tzw. odwrotny projekt grantowy) – EFRROW oraz EFS+ (w tym projekty zintegrowane)
- operacje własne, jeśli nie będzie możliwości osiągnięcia określonych celów czy wskaźników – EFRROW

- projekt grantowy na przygotowanie koncepcji Smart Village

Taki dobór metod jest uzasadniony doświadczeniami „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” z poprzednich okresów programowania, w szczególności 2014-2020 oraz pozytywnymi efektami wdrażania LSR, co potwierdzają wyniki ewaluacji ex-post. Ponadto, odpowiada on na potrzeby zgłaszane przez lokalną społeczność oraz odzwierciedla formy wsparcia przewidziane w ramach PS dla WPR na lata 2023-2027.

Z kolei operacja własna dedykowana jest LGD, w momencie kiedy w odpowiedzi na ogłoszenie o naborze wniosków nie zgłosi się żaden podmiot i zachodzi ryzyko nie osiągnięcia wskaźników. Należy podkreślić, iż operacja własna, mimo że beneficjentem jest LGD podlega procedurze oceny i wyboru na równych zasadach jak w przypadku pozostających beneficjentów. Mając na uwadze opisaną wyżej ścisłą komplementarność zaplanowanych w ramach LSR przedsięwzięć, planuje się realizację wielozakresowych naborów, które wzajemnie się uzupełniają w jeszcze większym stopniu przyczynią się do osiągnięcia nadrzędnego celu LSR, który można sformułować jako poprawę jakości życia na obszarze LSR

Ponadto, LGD7 dla wzmocnienia osiągniętych efektów, wzorem lat ubiegłych, zamierza realizować szereg dodatkowych działań zarówno z zakresu integracji, włączenia społecznego oraz promocii innowacyjnych operacji. Doskonałym przykładem może być tutaj program Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności „Działaj Lokalnie” realizowany przez Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce, programów prowadzonych przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej oraz partnerów LGD.

6. Integrowanie sektorów, partnerów, zasobów i branż w celu kompleksowej realizacji przedsięwzięć

Podstawowym uzasadnieniem stosowania podejścia LEADER są lepsze wyniki w stosunku do tych osiągniętych przy zastosowaniu tradycyjnych, oddzielnych podjętych w zakresie rozwoju obszarów wiejskich. LEADER wykazuje różnicę pomiędzy centralnymi programami własnymi na poziomie szeroko rozumianej integracji tj. sektorów, partnerów, zasobów

i bierz co umożliwia kompleksową realizację przedsięwzięć, a co za tym idzie, przy relatywnie mniejszych nakładach uzyskujemy lepszy efekt w postaci operacji oddziałującej na większy obszar i większą liczbę mieszkańców. W przypadku LSR ma to również ogromne znaczenie z uwagi na skrócony okres wdrażania LSR oraz ograniczony budżet jaki przypada na konkretny obszar.

Doskonalszym narzędziem są działania zaplanowane w ramach Planu komunikacji, których celem jest podnoszenie kompetencji lokalnej społeczności w kluczowych obszarach mających istotne znaczenie dla rozwoju obszaru objętego LSR m.in. w zakresie poznawania dobrych praktyk (np. wyjazdy studyjne) promowania współpracy oraz innowacji na obszarach wiejskich, z równoczesnym zapewnianiem bezpieczeństwa zintegrowanie. Plan komunikacji zawiera również działania informacyjne i promocyjne, które zostaną wykorzystane do promocji kompleksowych realizacji przedsięwzięć Ponadto, LGD7 wykorzystując dobre praktyki w zakresie partycypacji na etapie budowy LSR, planuje udostępnić możliwość dyżurno/konsultacji z ekspertem, który będzie w stanie rozwiązać wszelkie wątpliwości natury formalno-prawnej. Również bazując na partnerskich relacjach z gminami celonkowskimi, LGD7 będzie mogła zasięgnąć opinii prawnej w skomplikowanych przypadkach operacji, które swoim zasięgiem obejmują np. obszar kilku gmin lub łączą zasady kilku przedsięwzięć.

Dodatковым narzędziem w promocji działań kompleksowych są kryteria wyboru, które premują operacje ukierunkowane na innowacje, a innowacją na poziomie obszaru LSR mogą być operacje zintegrowane.

ROZDZIAŁ VI CELE I WSKAZNIKI

Przedstawione w rozdziale cele oraz przedsięwzięcia zostały przygotowane na podstawie konsultacji społecznych, których celem było wypracowanie założeń nowej LSR dla obszaru LGD7 – Kraina Nocy i Dni. Na bazie zebranych danych została także opracowana diagnoza obszaru LSR i występujących na niej problemów społeczno-gospodarczych, dzięki czemu zaproponowane cele i przedsięwzięcia są rzetelnie oparte na zdefiniowanych problemach.

Zidentyfikowane problemy były podstawą dla przedstawienia celów i przedsięwzięć LSR, które są odpowiedzią na potrzeby i oczekiwania interesariuszy. Cele i przedsięwzięcia zostały przedstawione w załączniku do LSR - Formularz 1. Cele i przedsięwzięcia.

Założone cele są metodyczne i ukierunkowane na zaspokojenie potrzeb i oczekiwań lokalnej społeczności. Cele i przedsięwzięcia są zgodne i wpisują się w cele PS dla WPR na lata 2023-2027 oraz Programu Fundusze Europejskie dla Wsi/ropki na lata 2021-2027. Planowane cele i przedsięwzięcia zostały skwantyfikowane poprzez wybór odpowiednich wskaźników rezultatu i produktu. Rezultaty zostały wybrane zgodnie z katalogiem, o którym mowa w części V niniejszego dokumentu pt. "Wskaźniki" – dla LSR współfinansowanych ze środków EFRR/OW należy wybrać wskaźniki (przynajmniej jeden do każdego z celów) z kategorii obowiązkowych wskaźników, zawartego w części V "Wskaźniki".

Na podstawie przeprowadzonej analizy zostały zaproponowane dwa cele oraz dopasowano do nich konkretne przedsięwzięcia, które pozwolą na osiągnięcie zakładanych rezultatów w poszczególnych grupach docelowych. Przedsięwzięcia wzajemnie się uzupełniają i oddziałują w osiągnięciu zakładanych rezultatów.

Na podstawie przeprowadzonej analizy zostały zaproponowane dwa cele oraz dopasowano do nich konkretne przedsięwzięcia, które pozwolą na osiągnięcie zakładanych rezultatów w poszczególnych grupach docelowych. Przedsięwzięcia wzajemnie się uzupełniają i oddziałują w osiągnięciu zakładanych rezultatów.

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy społeczno-gospodarczej można stwierdzić, iż głównymi obszarami problemowymi są w szczególności:

- Mała aktywność społeczna mieszkańców obszaru LSR;
- Zagrożenie wykluczeniem społecznym szczególnie seniorów, osób do 25 roku życia;
- Potrzeba wsparcia i rozwoju infrastruktury kultury i turystycznej;
- Ograniczenie w dostępie do edukacji, kultury na obszarach wiejskich;
- Wykluczenie i marginalizacja grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji;
- Potrzeba zwiększenia wydarzeń o charakterze aktywizującym i integrującym;
- Potrzeba wsparcia rozwoju przedsięwzięć.

Powyższe problemy były podstawą sformułowania celów i przedsięwzięć LSR, które zostały odzwierciedlone w Załączniku do LSR pn. Formularz 1. Cele i przedsięwzięcia.

Na podstawie zidentyfikowanych kwestii problemowych, po weryfikacji mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń, zostały wyznaczone dwa cele, w ramach których zaplanowano realizację przedsięwzięć. Ich założeniem jest rozwój obszaru LSR zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju, zmniejszenie dysproporcji rozwoju, wykorzystanie potencjału oraz niwelowanie negatywnych zjawisk demograficznych. Wskazują one dalsze kierunki rozwoju.

Założone cele są SMART - Specific (skonkretyzowany), Measurable (mierzalny), Achievable (osiągalny), Relevant (istotny) i Time-based (określony w czasie) i zostały ukierunkowane na zaspokojenie potrzeb i oczekiwań lokalnej społeczności. Cele i przedsięwzięcia są zgodne i wpisują się w cele PS dla WPR na lata 2023-2027.

Zidentyfikowane przedsięwzięcia są konkretnymi działaniami obejmującymi pakiety powiązanych operacji, służącymi rozwiązaniu problemu zidentyfikowanego w LSR.

Stopień realizacji przedsięwzięć mierzony jest przy pomocy wskaźników produktu, które zostały sformułowane w taki sposób, żeby było możliwe ich zmierzenie w danym roku sprawozdawczym. Jednocześnie zidentyfikowane przedsięwzięcia

Przedsięwzięcie jest związane z kultywowaniem kultury, tradycji. Dla społeczności lokalnych są one istotnym czynnikiem przyspieszającym rozwój. W wielu wypadkach atrakcje kulturalne przyspędzają o atrakcyjności turystycznej, rekreacyjnej oraz

Ad. 2.

Wskaźnik PRODUKTU: Liczba opracowanych strategii SV, przedsiębiorcy.

Grupy docelowe: mieszkańcy, organizacje pozarządowe, grupy nieformalne, jednostki sektora finansów publicznych, będzie EFROW. Wnioskodawcami będą jednostki sektora finansów publicznych, organizacje pozarządowe, osoby fizyczne. Przedsięwzięcie realizowane będzie w formie projektu grantowego. Będą to operacje nieinwestycyjne. Zródłem finansowania

LSR.

Konceptja ma się przyczynić do rozwoju obszarów wiejskich oraz wyrównywania dysproporcji w porównaniu z obszarami zurbanizowanymi. Konceptje tworzone w sposób oddolny przy zaangażowaniu mieszkańców danej miejscowości mają dać szansę na poprawę warunków życia mieszkańców. Szczególnym obszarem ma być przeciwdziałanie wykuczeniu cyfrowemu terenów wiejskich oraz problemom w zakresie ochrony środowiska i klimatu. Wprowadzenie przedsięwzięcia związane z inteligentnymi wsiami jest odpowiedzią na oczekiwania lokalnej społeczności w zakresie wykorzystania innowacyjnych rozwiązań na obszarze LGD. Konceptje pozwolą wykorzystać lokalny potencjał, uprzędkować potrzeby i oczekiwania mieszkańców w zakresie rozwoju miejscowości, przygotowane opracowania mają nadać nowe kierunki rozwoju, usprawnić proces pozyskiwania grantów na działania twarde i miękkie. Kluczowym elementem przedsięwzięcia jest proces włączenia samych mieszkańców w przygotowanie koncepcji a samo działanie ma wysoce wymiar innowacyjności na obszarze

Ad. 1.

4. Przedsięwzięcie 4.1 Działania edukacyjne dla młodzieży i seniorów obszaru LSR.

3. Przedsięwzięcie 3.1 Zapobieganie wykluczeniu oraz integracja społeczności;

2. Przedsięwzięcie 2.1. Kultywowanie tradycji Krainy Nocy i Dni;

1. Przedsięwzięcie 1.1. Przygotowanie innowacyjnych koncepcji SV;

Do osiągnięcia celu 1 przyczyni się realizacja 4 przedsięwzięć:

WLKW-EECR03: Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu.

WLKW-PLFCR01: Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu.

R.42 Promowanie włączenia społecznego: liczba osób objętych wspieranymi projektami włączenia społecznego;

i infrastruktury dzięki wsparciu z WPR;

R.41PR Łączenie obszarów wiejskich w Europie: odsetek ludności wiejskiej korzystającej z lepszego dostępu do usług

R.40 Inteligentna przemiańska gospodarka wiejskiej: liczba wspieranych strategii inteligentnych wsi;

zasobami;

by zwiększyć zrównowagę efektywność gospodarstwa, społeczność, środowiskową, klimatyczną i w zakresie gospodarowania

lub biorących udział w grupach operacyjnych europejskiego partnerstwa innowacyjnego (EPI) wspieranych w ramach WPR,

R.1PR Poprawa realizacji celów dzięki wiedzy i innowacjom: liczba osób korzystających z doradztwa, szkoleń, wymiany wiedzy

Wskaźnik REZULTATU:

kobiety, migranci, rolnicy z małych gospodarstw lub osoby poszukujące zatrudnienia np. mieszkańcy osiedli po-PGR.

osoby starsze, młode oraz z grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji tj.: osoby z niepełnosprawnościami i ich opiekunów,

mieszkańców w przygotowanie koncepcji inteligentnych wsi tzw. Smart Village. Szczególną rolę i epicką rolę do zaangażowania

kształtowanie postaw obywatelskich, ekologicznych. Wartością dodaną będzie podjęcie działań zmierzających do zaangażowania

dedykowane lokalnej społeczności, włączenie społeczne, przeciwdziałanie wykluczeniu, w tym integracja społeczna,

planuje się organizację wydarzeń sprzyjających wzrostowi atrakcyjności obszaru LSR i integracji mieszkańców LSR, działania

podmiotowej i systemicznej orientacji indywidualnej, aktywności obywatelskiej grupowej i indywidualnej. W ramach celu

postawie oraz obywatelskich kompetencjach obejmujących rozumienie reguł demokracji i umiejętności ich stosowania,

i odpowiedzialnego uczestnictwa w społeczeństwie, warunkującą jego trwanie i rozwój i opiera się m.in. na modernizacyjnej

Społeczństwo obywatelskie jest rozumiane jako cechujące się gotowością i zdolnością jednostek do świadomego, pełnego

Cel i Aktywna społeczność w Krajinie Nocy i Dni

zostały zatem opatrzone miarodajnymi i efektywnymi wskaźnikami.

przynajmniej jednego wskaźnika rezultatu, co odzwierciedla niniejsze zestawienie. Scharakteryzowane cele i przedsięwzięcia

współfinansowanych ze środków EFROW. Zgodnie z załączeniem z katalogu obowiązkowych wskaźników dokonano wyboru

Rezultaty zostały wybrane zgodnie z katalogiem, o którym mowa w części V niniejszego dokumentu pt. „Wskaźniki” – dla LSR

Planowane cele i przedsięwzięcia zostały skwantyfikowane poprzez wybór odpowiednich wskaźników rezultatu i produktu.

z jednej strony się uzupełniają by z drugiej zmniejszać efekty podejmowanych działań.

wszystkich zamierzeń. Zaplanowane przedsięwzięcia zapewniamy uzyskanie efektu synergii, natomiast komplementarne cele

wspólna realizacja na poziomie LSR zapewni osiągnięcie zamierzonej zmiany, która zostanie uzyskana dzięki realizacji

pozwalają na osiągnięcie wskaźników rezultatu określonych dla komponentu Wdrażanie Lokalnych Strategii Rozwoju. Ich

Głównym założeniem jest rozwój istniejących podmiotów gospodarczych na obszarze LSR oraz podejmowanie i rozwój pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych. Planowane operacje przyczynią się do podniesienia konkurencyjności istniejących podmiotów gospodarczych oraz powstanie nowych. Dzięki czemu lokalne małe i średnie firmy będą mogły uzyskać lepszą konkurencyjność i pozycję rynkową. Poza tym promocja przedsiębiorczych postaw zwiększy zainteresowanie podmiotów z obszaru LSR zakładaniem lub rozwijaniem działalności gospodarczej, w tym związanych z turystyką wiejską; gospodarstwa agroturystyczne. Realizacja celu przyczyni się do ożywienia gospodarczego, generowania nowych miejsc pracy, zmniejszenia bezrobocia, podniesienia kompetencji mieszkańców w obszarze prowadzenia działalności gospodarczej. Pomoc

Cel 2. Poprawa jakości oferty usługowej i spędzania czasu wolnego

podstawowych, realizowanym poza Bazą Usług Rozwojowych, wspieraniem w zakresie umiętności lub kompetencji

Wskaźnik PRODUKTU: 1.4.1 Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem

Wskaźnik PRODUKTU: 1.4.2 Liczba osób dorosłych objętych wsparciem w zakresie umiętności lub kompetencji

mięskanicy. będzie EFS+. Wnioskodawcami będą jednostki sektora finansów publicznych, organizacje pozarządowe. Grupy docelowe: Przedsięwzięcie realizowane będzie w formie projektów konkursowych. Będą to tzw. projekty miękkie. Źródłem finansowania wykuczenia zapewni wiązanie do aktywności pozostających mieszkańców z obszaru objętego LSR. Zmniejszenie jest dedykowane przede wszystkim osobom młodym, seniorom oraz grupie osób w niekorzystnej sytuacji. Zmniejszenie sportowe, joga, kształtowanie osobowości, warsztaty florystyczne, zajęcia w ramach uniwersytetu III wieku. Przedsięwzięcie elementy zrównoważonego rozwoju. Oferta będzie także skierowana do seniorów: cykle zajęć dla osób starszych np. zajęcia z zakresu języków obcych, zajęcia sportowe i rekreacyjne np. nauka pływania, warsztaty garncarstwa, cyfryzacja, ekologia i inne obejmujących m.in.: Przykładowe projekty: krótkie np. 3 m-czne cykle zajęć dla dzieci/ młodzieży szkolnej np. popołudniowa swioch "małych ojczyzn". Planuje się realizację projektów obejmujących warsztaty, szkolenia, prelekcje, z zakresów przedsięwzięcia pozwoli na stworzenie warunków i przestrzeni do zaangażowania i partycypacji lokalnej społeczności w życiu się przyczynić do wzrostu świadomości w zakresie możliwości podnoszenia wiedzy, zyskiwania nowych kompetencji. Realizacja sytuacji poprzez ich aktywny udział w organizowanych wydarzeniach edukacyjno-aktywizacyjnych. Podjęwane działania mają jest mifowanie do podejmowania działań integracyjnych i amicyjnych wśród ludzi młodych oraz osoby w niekorzystnej uftwanie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Założeniem przedsięwzięcia przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkoleniu, do szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem Celem przedsięwzięcia jest wspieranie różnego rodzaju jakosci, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości

Ad 4.

Wskaźnik PRODUKTU: Liczba operacji i szących integracji oraz włączaniu społecznemu mieszkańców.

mięskanicy. będzie EFRR-OW. Wnioskodawcami będą jednostki sektora finansów publicznych, organizacje pozarządowe. Grupy docelowe: Przedsięwzięcie realizowane będzie w formie projektów grantowych, konkursów, operacji własnych. Źródłem finansowania gospodarczego i publicznego.

Beneficjentami realizującymi to przedsięwzięcie będą mogły być podmioty ze wszystkich sektorów, tj. społecznego, funkcjonalności obiektów poprzez wyposazenie w oświetlenie czy ogrzewanie z wykorzystaniem elementów OZE. zabaw, organizowanie warsztatów pokoleniowych, zajęć dla osób niepełnosprawnych i ich opiekunów, zwiększanie społeczności. Planuje się realizację projektów obejmujących: tworzenie miejsc rekreacji, promocję terenu, budowę placów Realizacja przedsięwzięcia pozwoli na stworzenie warunków i przestrzeni do zaangażowania i partycypacji lokalnej do wzrostu świadomości w zakresie możliwości podnoszenia kwalifikacji, kompetencji, rozwoju zawodowego, mieszkańców wśród mieszkańców poprzez ich aktywny udział w organizowanych wydarzeniach. Podjęwane działania mają się przyczynić znajdujących się w niekorzystnej sytuacji. Kluczowym założeniem jest podejmowanie działań aktywizacyjnych, integracyjnych i ograniczenia wykluczeń. Szczególna uwaga zostanie zwrócona na aktywizację i edukację seniorów oraz ludzi młodych i osób Cel wplynie na wzrost świadomości mieszkańców w wymiarze społecznym i obywatelskim oraz przyczyni się do eliminacji

Ad 3.

Wskaźnik PRODUKTU: Liczba operacji polegających na zachowaniu dziedzictwa oraz kulturowaniu lokalnych tradycji obszaru.

kulturny. Wnioskodawcami będą samorządy, organizacje pozarządowe, grupy docelowe: mieszkańcy, turyści, samorządy, instytucje Przedsięwzięcie realizowane będzie w formie konkursów, grantów, operacji własnej. Źródłem finansowania będzie EFRR. Rekonstrukcje historyczne, izby pamięci.

kreacyjności. Założeniem jest realizacja operacji polegających na organizacji wydarzeń kulturowych lokalne tradycje: np. w przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu, działaniach na rzecz rozwoju kapitału społecznego oraz sformułowaniu kulturowe, takie jak: wpływ na zachowanie tożsamości, a przez to oddziaływanie na spójność społeczną, rolę dziedzictwa inwestycyjnej danego obszaru. Wskazuje się także na ważne korzyści pozatekomiczne generowane przez dziedzictwo

będzie skierowana na rozwój komercyjnych usług mających na celu poprawę jakości życia na obszarze. Dzięki temu powstaną nowe firmy z ofertą skierowaną bezpośrednio do mieszkańców, a istniejące podmioty będą miały szansę na dywersyfikację swojej działalności lub zwiększenie konkurencyjności świadczonego usług. Ważnym elementem rozwoju obszaru będzie wsparcie kierowane do małych gospodarstw rolnych poprzez tworzenie gospodarstw agroturystycznych. Przykładowe projekty: rozwój usług i produkcji komercyjnych dla społeczności lokalnej będzie można realizować poprzez operacje związane z rozwijaniem pozarolniczej działalności gospodarczy. Nawigując do trudnej sytuacji w kraju i na świecie spowodowanej pandemią oraz wojną w Ukrainie zmienilo się podejście przedsiębiorstw do kwestii prowadzenia działalności. Umiejętność szybkiego dostosowywania się do zmian i potrzeb otoczenia, zdolność budowania nowych produktów i modeli działalności czy sprawność we wdrażaniu nowych technologii są cechami, które wzmocnią biznes. Utworzenie nowych miejsc pracy w rozwijających się przedsiębiorstwach przyczyni się do rozwoju regionu.

Wskaznik REZULTATU:

R.37 Wzrost gospodarczy i zatrudnienie na obszarach wiejskich: nowe miejsca pracy objęte wsparciem w ramach projektów WPR;

R39 Rozwój gospodarki wiejskiej: liczba przedsiębiorstw rolnych, w tym przedsiębiorstw zajmujących się biogospodarką, rozwiniętych dzięki wsparciu w ramach WPR;

R.4PR Łączenie obszarów wiejskich w Europie: odsetek ludności wiejskiej korzystającej z lepszego dostępu do usług i infrastruktury dzięki wsparciu z WPR;

WLWK-RCR077 - Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem.

Do osiągnięcia celu 2 przyczyni się realizacja 4 przedsięwzięć:

1. Przedsięwzięcie 2.1. Podjęcie działań i rozwój działalności gospodarczych usługowych, w tym gospodarstw agroturystycznych na obszarze LSR;

2. Przedsięwzięcie 2.2. Aktywizacja mieszkańców z wykorzystaniem infrastruktury publicznej;

3. Przedsięwzięcie 2.3. Bogata oferta spędzania czasu wolnego;

4. Przedsięwzięcie 2.4. Rozwijanie infrastruktury publicznej Krainy Nocy i Dni.

Ad. 1.

Przewidziane dofinansowanie będzie przeznaczane na operacje związane z rozwojem przedsiębiorstw istniejących na obszarze LSR oraz na podejmowanie działalności gospodarczej. Wsparciem będą objęte inwestycje dotyczące tworzenia gospodarstw agroturystycznych. Założeniem jest efektywne wykorzystanie walorów przyrodniczych, kulturowych oraz krajobrazowych obszaru LSR dla rozwoju oferty usługowej, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju turystyki wiejskiej. Wsparciem będą objęte inwestycje dotyczące tworzenia gospodarstw agroturystycznych. Założeniem jest realizacja części standardów, istotną częścią wspieranych projektów będzie podnoszenie kwalifikacji i podniesienie jej standardów. Istotną częścią wspieranych projektów będzie podnoszenie kwalifikacji. Przedsięwzięcie realizowane będzie w formie konkursów. Będą to operacje produkcyjne. Źródłem finansowania będzie EFRROW. Wnioskodawcami będą małe i średnie firmy, osoby fizyczne w tym rolnicy. Grupy docelowe: mieszkańcy, turyści.

Wskaznik PRODUKTU: Liczba operacji polegających na podjęciu działalności gospodarczej;

Wskaznik PRODUKTU: Liczba operacji polegających na rozwijaniu działalności gospodarczej;

Planowane wsparcie będzie przeznaczane na działania związane z aktywizacją mieszkańców poprzez realizację operacji polegających na poprawie dostępu do małej infrastruktury publicznej: zakup wyposażenia do istniejących już obiektów: świetlic, przedszkoli, boisk, miejsc rekreacji, zakup oprogramowania, w celu realizacji programu przeciw wykluczeniu cyfrowemu. Założeniem jest poprawa warunków życia dla mieszkańców.

Przedsięwzięcie realizowane będzie w formie konkursów, grantów, operacji własnych. Będą to operacje infrastrukturalne, produkcyjne lub nieprodukcyjne. Źródłem finansowania będzie EFRROW. Wnioskodawcami będą jednostki sektora finansów publicznych. Grupy docelowe: mieszkańcy, turyści, jednostki sektora finansów publicznych.

Ad. 3.

Wsparcie będzie przeznaczone na działania związane z poprawą dostępu do małej infrastruktury publicznej. Założeniem jest poprawa warunków życia dla mieszkańców. Poprawa stanu infrastruktury będzie miała pozytywny wpływ na rozwój obszarów LSR. Wsparcie lokalnej społeczności będzie dotyczyło różnych obszarów, w tym sportu, rekreacji, kultury. Efektem podejmowanych przedsięwzięć będzie wprowadzenie lub przywrócenie na obszarach wiejskich funkcji społecznych i edukacyjnych, kulturalnych, rekreacyjnych. Osiągnięcie zakładanego celu będzie możliwe poprzez realizację inwestycji obejmujących zwiększenie dostępności do małej infrastruktury publicznej. Do przykładów można zaliczyć: dofinansowanie będą mogły uzyskać projekty dotyczące: tworzenia miejsc rekreacji, budowy świetlic wiejskich, budowy szlaków rowerowych.

Przedsięwzięcie realizowane będzie w formie konkursów. Będą to operacje infrastrukturalne. Zródłem finansowania będzie EFRR-OW. Wnioskodawcami będą jednostki sektora finansów publicznych. Grupy docelowe: mieszkanicy, turyści, jednostki sektora finansów publicznych.

Wskaźnik PRODUKTU: Liczba obiektów infrastruktury objętych wsparciem.

Ad. 4.

Celem planowanych przedsięwzięć jest wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społeczności i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie. Wspierane będą projekty związane z kulturą i turystyką. Priorytetowe projekty w ramach przedsięwzięcia: zintegrowane projekty służące promocji walorów historycznych, turystycznych i ludowych terenu działania lokalnej grupy, objęcie obszaru „LGD7 – KRAINA NOCY I DNI” siecią Budek Wielebtonicznych, zewnętrzną kaskadę informacji o gminie i „LGD7 – KRAINA NOCY I DNI”, atrakcje i symboliczne miejsca w gminach na obszarze.

Przedsięwzięcie realizowane będzie w formule konkursowej. Będą to projekty inwestycyjne. Zródłem finansowania będzie EFRR-OWnioskodawcami będą jednostki sektora finansów publicznych, organizacje pozarządowe. Grupy docelowe: mieszkańcy, Wskaźnik PRODUKTU: Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem;

ROZDZIAŁ VII SPOSÓB WYBORU I OCENY OPERACJI ORAZ SPOSÓB USTANAWIANIA KRITERIÓW WYBORU

W ramach PS dla WPR na lata 2023-2027 „LGD7 – KRAINA NOCY I DNI” będzie wdrażana komponent Wdrażanie Lokalnych Strategii Rozwoju. Osiągnięcie zaplanowanych celów i przypisaných do nich wskaźników będzie możliwe poprzez realizację adekwatnych do lokalnych potrzeb różnorodnych metod aktywizujących społeczność lokalną w ramach LSR, tj.:

- operacje konkursowe realizowane przez podmioty inne niż LGD,
- projekty grantowe wdrażane przez LGD poprzez konkursy wybror Grantobiorców realizujących pojedyncze zadania składające się na projekt grantowy;
- projekty grantowe realizowane przez LGD zgodnie z powyższymi zasadami, jednak ukierunkowane na przygotowanie innowacyjnych koncepcji inteligentnych wsi.

Ważnym nie jest w mechanizmach wsparcia projektów partnerskich / operacji w partnerstwie nie stanowi to przeszkody, w partnerstwach przez co najmniej 2 podmioty z różnych obszarów LSR lub operacji w partnerstwie przez co najmniej 2 podmioty z obszaru LSR. Poza prowadzeniem szkoleń, upowszechnieniem informacji o korzyściach płynących z tego rodzaju rozważań, zostanie stworzona baza partnerów oraz będą udostępnione przykłady umów partnerskich i projektów realizowanych w partnerstwie. Tym bardziej, iż potencjalni beneficjenci wskazywali, iż decyze o realizacji projektów z partnerami podjęną po analizie odpowiedzialności partnerów zawartych w umowach o przyznaniu pomocy. Dotychczas realizacja tego typu projektów przypadała LGD, dlatego zmiana musi mieć czas na akceptację.

W LSR przewidziano również możliwość realizacji operacji własnych LGD, które zapewnią osiągnięcie danego celu/przedsięwzięcia LSR, jeśli nikt inny nie będzie chciał zrealizować projekty w tym zakresie. Będą one spełniać podstawowe warunki przyznania pomocy oraz zostaną zachowane przy ich wyborze zasady konkurencyjności względem operacji planowanych przez innych Wnioskodawców. Będą one składane w ramach naborów ogłaszanych przez LGD i podlegać pełnej procedurze wyboru i oceny przez Radę LGD (organ decyzyjny). Zostały przypisane do zakresów, które pozytywnie oddziałują na lokalną społeczność, realizując cele publiczne lub niekomercyjne.

W LSR dopuszczono realizację wszystkich rodzajów operacji, tj.:

- operacji produkcyjnych – obejmujących inwestycje w środki trwałe lub aktywa niematerialne na rzecz przedsiębiorstw, które będą wykorzystywane do produkcji towarów lub świadczenia usług,
- operacji nieprodukcyjnych – obejmujących operacje niekomercyjne realizowane w celu innym niż uzyskanie zysku oraz nie wykonywane w ramach prowadzonej działalności gospodarczej,
- inwestycji w małą infrastrukturę – obejmujących inwestycje infrastrukturalne, których koszty całkowite nie przekraczają 1 mln euro.

Wskutek identyfikacji wielu niekorzystnych zjawisk demograficznych na obszarach wiejskich przewidziano również wsparcie dla osób młodych, samorodów oraz osób w niekorzystnej sytuacji (osób z niepełnosprawnościami oraz ich opiekunów, kobiet, migrantów, rolników z małych gospodarstw lub osób poszukujących zatrudnienia).

Na etapie budowy LSR nie były dostępne szczególne Wytyczne w zakresie przyznawania wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 dla interwencji L13.1 LEADER/Rozwój Lokalny kierowany przez Społeczność (RLKS) – komponent Zarządzanie LSR oraz Wytyczne szczególne LEADER/Rozwój Lokalny kierowany przez Społeczność (RLKS) – komponent Zarządzanie LSR na lata 2023-2027 dla interwencji L13.1 LEADER/Rozwój Lokalny kierowany przez Społeczność (RLKS) – komponent Wdrażanie

LSR. Udośćpniane projekty wskazywały na kierunki w zasadach oceny i wyboru projektów, jednak etap konsultacji nie zakończył się w trakcie zatwierdzenia LSR. Utrudniło to przygotowanie rozważań i wymagało szereg konsultacji z ekspertami zewnętrznymi oraz wymiany doświadczeń między różnymi grupami. To skłoniło do przygotowania rozważań wspólnych, uniwersalnych, które zapewnią wybór projektów zgodnych z obowiązującymi zasadami. Wybór mechanizmów wdrażania był realizowany indywidualnie przez każdą LGD, ale przebieg procesu oceny jest efektem współpracy i wymiany doświadczeń z innymi grupami.

Zasady wyboru i oceny operacji

Wybór i ocena będą prowadzane na podstawie obowiązujących przepisów oraz zgodnie z Wytycznymi MRRW. „LGD – Kraina Nocy i Dni” będzie podawać do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej, uzgodnione z Zarządzeniem Województwa Wielkopolskiego (dalej ZWV), harmonogram naborów wniosków o wsparcie na kolejny rok, nie później niż do końca danego roku. Ewentualne aktualizacje harmonogramu, uzgodnione z ZWV, będą zamieszczane na stronie internetowej „LGD7” nie rzadziej niż na koniec każdego kwartału.

Wybór operacji będzie poprzedzał ogłoszenie naboru wniosków. „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” będzie podawać do publicznej wiadomości co najmniej na swojej stronie internetowej ogłoszenie o naborze wniosków o wsparcie. Ogłoszenie będzie spełniać wymogi określone w ww. ustawie o RLKS. Kluczowym elementem ogłoszenia będzie Regulamin naboru wniosków o wsparcie. Będzie on uzgadniany z ZWV i będzie zawierał co najmniej: zakresy wsparcia; limit środków; maksymalny poziom wsparcia; kwotę wsparcia; formę wsparcia; warunki udzielenia wsparcia; kryteria wyboru operacji; opis procedury udzielenia wsparcia, w tym wskazanie i opis etapów oceny w „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” oraz w ZWV; termin składania wniosków; sposób i formę składania oraz informacje o wymaganych załącznikach: zakres możliwości i uzupełnień oraz sposób, formę i termin ich złożenia; sposób wymiany korespondencji między wnioskodawcą a „LGD7” i ZWV; czynniki poprzedzające udzielenie wsparcia oraz termin ich dokonania; informacje o miejscu udostępnienia LSR, formularza wniosku i wzoru umowy; a także informacje o środkach zaskarżenia przysługujących wnioskodawcy oraz wskazanie podmiotu właściwego do ich rozpatrzenia.

„LGD7 – Kraina Nocy i Dni” będzie mogła zmienić regulamin naboru wniosków o wsparcie. Zmiana dotycząca zwiększenia limitu z ogłoszenia, uzgodniona z ZWV, będzie możliwa jeśli nie wpłynie zaden wniosek o wsparcie i będzie wymagać wydłużenia terminu składania wniosków. Zmiany Regulaminu wynikające z odrębnych przepisów lub ze zmiany warunków określonych w przepisach regulujących zasady wsparcia – będą dokonywane niezwłocznie ze wskazaniem terminu ich obowiązywania.

„LGD7 – Kraina Nocy i Dni” będzie mogła po akceptacji ZWV unieważnić nabór wniosków o wsparcie, jeżeli: w terminie składania wniosków o wsparcie nie złożono wniosku o wsparcie lub wystąpiła istotna okoliczność; powodująca, że wybór operacji nie leży w interesie publicznym, czego nie można było wcześniej przewidzieć, lub postępowanie jest obarczone niemożliwą do usunięcia wadą prawną. W przypadku unieważnienia naboru Wnioskodawcom nie będzie przysługiwać prawo wniesienia protestu.

Wsparcie na Wdrażanie LSR będzie udzielane Wnioskodawcy, na jego wniosek, jeżeli będą spełnione warunki udzielenia tego wsparcia określone w Regulaminie naboru wniosków o wsparcie, tj.:

1) na operację wybraną przez LGD, która jest stroną umowy ramowej;

2) do wysokości środków przewidzianych w umowie ramowej.

Wybór operacji będzie dokonywał Rada LGD (organ decyzyjny). Do wyłącznej kompetencji Rady LGD będzie należał:

a) wybór operacji w rozumieniu art. 2 pkt 4 ww. rozporządzenia 2021/1060, zwanych dalej „operacjami”, które mają być realizowane w ramach LSR, oraz

b) ustalenie kwoty wsparcia.

Skład osobowy Rady, zasady powoływania członków Rady oraz sposób ich przyporządkowania do poszczególnych grup interesów zostały opisane w Rozdziale I w części 1.7 Skład organu decyzyjnego.

Podstawą dokonywanego wyboru i oceny operacji będzie ww. ustawa o RLKS. W zakresie dokonywanego przez „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” wyboru:

a) zostanie zastosowana procedura zapewniająca bezstronność członków Rady (będzie prowadzony rejestr interesów Członków Rady),

b) zostaną zastosowane kryteria wyboru operacji, opracowane z wykorzystaniem szeregu partycypanyjnych metod i udziału wszystkich interesariuszy,

a) zapewniły zachowanie składu Rady zgodnego z wymaganiami określonymi w art. 31 ust. 2 lit. b ww. rozporządzenia 2021/1060,

b) zapewniły realizację wymogu, zgodnie z którym pojedyncza grupa interesu nie kontroluje decyzji w sprawie wyboru operacji, określonego w art. 33 ust. 3 lit. b ww. rozporządzenia 2021/1060.

Ww. wymogi zostaną zawarte w Regulaminie Rady oraz w procedurach wyboru oraz ustalenia kwoty wsparcia oraz procedurach.

„LGD7 – KRAINA NOCY I DNI” będzie dążyć do opracowania jednolitej dla województwa lub regionu procedury, wykorzystującej doświadczenia z obecnego okresu programowania. Umożliwi to zachowanie odpowiedniego standardu oceny, a także przyspieszy proces oceny wniosków. Ma to znaczenie dla budowania wartości dodanej) Podejścia Leader poprzez współprace, wymiarne wiedzy i doświadczeń.

Wybór będzie dokonywany przez Radę LGD:

i) spośród operacji, które są objęte wnioskami o wsparcie zlozonymi w terminie, miejscu oraz formie, o których mowa w ogłoszeniu o naborze wniosków o wsparcie oraz spełniają warunki udzielenia wsparcia na wdrażanie LSR,

2) przy zastosowaniu kryteriów wyboru operacji:

W zakresie oceny będzie również dokonanie ustalenia kwoty wsparcia.

Jeżeli w trakcie oceny konieczne będzie uzyskanie wyjaśnień lub dokumentów niezbędnych do oceny wniosku, wyboru operacji lub ustalenia kwoty wsparcia LGD będzie miała możliwość wezwania Wnioskodawcę do złożenia tych wyjaśnień lub dokumentów. Wnioskodawca będzie zobowiązany przedstawić dowody oraz składać wyjaśnienia niezbędne do oceny wniosku, wyboru operacji lub ustalenia kwoty wsparcia zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek. Ciężar udowodnienia faktu będzie spoczywał na podmiocie, który z tego faktu wywodzi skutki prawne.

Po dokonaniu oceny LGD przekazuje Wnioskodawcy informację o wyniku oceny spełnienia warunków udzielenia wsparcia lub wyniku wyboru wraz z uzasadnieniem oceny i podaniem liczby punktów otrzymanych przez operację oraz wskazaniem ustalonej przez „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” kwoty wsparcia na wdrażanie LSR.

W przypadku pozytywnego wyniku wyboru informuje dodatkowo, czy w dniu przekazania wniosków do ZWW operacja mieści się w limicie środków. Jeśli kwota wsparcia będzie niższej niż wnioskowana „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” zamieszcza dodatkowo uzasadnienie tej wysokości.

Na swojej stronie internetowej „LGD7” będzie zamieszczać listę operacji spełniających warunki udzielenia wsparcia na wdrażanie LSR oraz listę operacji wybranych, ze wskazaniem, które z operacji mieszczą się w limicie środków.

Dokumentacja konkursowa będzie przekazywana do ZWW w terminie 60 dni od dnia następującego po ostatnim dniu terminu składania wniosków o wsparcie.

Podany sposób postępowania będzie dotyczyć procedur wyboru i oceny Grantobiorców uwzględniających kryteria wyboru Grantobiorców w ramach projektów grantowych, wraz z procedurą ustalania lub zmiany tych kryteriów oraz zasady ustalania kwoty grantu.

Stowarzyszenie „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” będzie odpowiadać w szczególności za:

i) realizację projektu grantowego zgodnie z założonym celem;

2) przygotowanie i przekazanie ZWW do zatwierdzenia procedur wyboru i oceny Grantobiorców uwzględniających kryteria wyboru Grantobiorców w ramach projektów grantowych, wraz z procedurą ustalania lub zmiany tych kryteriów;

3) wybór Grantobiorców na podstawie ww. kryteriów;

4) zawieranie z Grantobiorcami umów o powierzenie grantu;

5) rozliczanie wydatków poniesionych przez Grantobiorców;

6) monitorowanie realizacji zadań przez Grantobiorców;

7) kontrolę realizacji zadań przez Grantobiorców;

8) odzyskiwanie grantów – w przypadku ich wykorzystania niezgodnie z celem projektu grantowego.

Grantobiorca będzie mógł złożyć dowołanie od wyniku oceny do Rady LGD.

Po dokonaniu wyboru i uzyskaniu pozytywnej oceny w ramach zlozonego projektu grantowego, będą zawierane umowy o powierzenie grantu spełniającej wymogi wynikające z ustawy o RLKS.

Wnioskodawcy będzie przysługiwać prawo wniesienia protestu od:

1) negatywnego wyniku oceny albo

2) wyniku oceny spełnienia kryteriów wyboru operacji, na skutek której operacja nie została wybrana, albo

3) wyniku wyboru operacji, na skutek którego operacja nie mieści się w limicie środków przeznaczonych na udzielenie wsparcia na wdrażanie LSR w ramach danego naboru wniosków o wsparcie, lub ustalenia przez LGD kwoty wsparcia na wdrażanie LSR niższej niż wnioskowana.

Niewystarczający limit w naborze nie może stanowić wyłącznej przesłanki wniesienia protestu.

Prawo wniesienia protestu nie będzie przysługiwać „LGD7 – Kraina Nocy i Dni”.

Wymogi formalne wniesienia protestu, okoliczności wezwania do uzupełnień, pozostawienia protestu bez rozpatrzenia, wycofania protestu, tryb doręczeń, możliwość wniesienia skargi do sądu administracyjnego oraz czas rozpatrzenia protestu – będą wynikać z przyjętych procedur.

Procedura odwoławcza będzie wstrzymywac zawierania umów z Wnioskodawcami, których operacje zostały wybrane przez „LGD7 – Kraina Nocy i Dni”. Jedynie w przypadku wniesionego protestu od negatywnego wyniku oceny spełnienia warunków udzielenia wsparcia, procedura odwoławcza wstrzymać zawieranie umów z Wnioskodawcami do czasu uwzględnienia przez „LGD7” stanowiska ZWW.

Wyczerpanie limitu środków w ramach danego naboru wniosków nie będzie stanowić przeszkody w udzieleniu wsparcia na daną operację, jeżeli w wyniku wniesienia protestu albo uwzględnienia skargi przez sąd administracyjny „LGD7 – Krajina Nocy i Dni” wybrała tę operację, a ZWW ustalił, że są spełnione pozostałe warunki udzielenia tego wsparcia, a kryteria wyboru operacji zostały spełnione w takim stopniu, że wsparcie na wdrażanie LSR na tę operację powinno zostać udzielone oraz jeżeli nie zostanie wyczerpany określony w umowie ramowej limit na Wdrażanie LSR.

Po dokonaniu przez „LGD7” wyboru operacji ZWW dokonuje ostatecznej weryfikacji kwalifikowalności i udziela lub odmawia udzielenia wsparcia. Jeśli wniosek zawiera błąd, jest wypelniony nieprawidłowo lub zawiera oczywiste omyłki, ZWW wzywa Wnioskodawcę do usunięcia tych błędów lub nieprawidłowości lub poprawienia oczywistych omyłek w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż 7 dni i nie dłuższym niż 14 dni, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia. Wezwanie może również dotyczyć modyfikacji kwoty wsparcia, jeśli lokalna grupa działania ustaliła kwotę niższą niż wnioskowana. Wnioskodawca nie będzie mógł dokonywać istotnych modyfikacji mających wpływ na wynik wyboru operacji dokonany przez „LGD7 – Krajina Nocy i Dni”.

Jeżeli po upływie 6 miesięcy od dnia udostępnienia ZWW dokumentów potwierdzających dokonanie wyboru przez „LGD7 – Krajina Nocy i Dni” operacji okaże się, że nie jest możliwe udzielenie wsparcia w ramach limitu środków, ZWW informuje Wnioskodawcę o braku dostępnych środków na udzielenie tego wsparcia i pozostawia wniosek bez rozpatrzenia.

Kluczowe cele i założenia procedur i lokalnych kryteriów wyboru

W procedurach wyboru i oceny operacji / Grantobiorców zostaną określone zasady gwarantujące prawidłowość i przejrzystość całego procesu. Poza sprawnością procedury istotną będzie również jej transparentność i skuteczność. Procedury będą czytelne dla wszystkich zainteresowanych stron, biorących udział w procesie wyboru operacji, w szczególności dla Wnioskodawców. Każdy nabór będzie poprzedzony szkoleniem i możliwością skorzystania z doradztwa, żeby obowiązuje zasady były bardziej dostępne.

Wynik oceny i wyboru operacji / Grantobiorcy będzie potwierdzany w formie Uchwały Rady podczas posiedzenia prowadzonego zgodnie z zasadami szczegółowo określonymi w Regulaminie Rady, który dodatkowo określi szczegółowe zasady zwoływania i organizacji posiedzeń Rady związanych z oceną i wyborem operacji. Regulamin Rady jest zatwierdzany przez Zarząd, natomiast Regulamin Zarządu przyjmuje Walne Zebране Członków. Podobnie jak przyjęcie i zmianę lokalnych kryteriów wyboru.

Przygotowanie i aktualizacja procedur oceny i wyboru operacji / Grantobiorców będą dokonywane przy zapewnieniu udziału w procesie opiniowania wszystkich interesariuszom. Dopuszczamy możliwość zgłaszania na każdym etapie, nie tylko opiniowania, inicjatyw lub pomysłów.

Procedury będą jawne i powszechnie dostępne dla wszystkich zainteresowanych. Zostaną udostępnione na stronie internetowej oraz w Biurze LGD. Każdorazowo będą udostępniane wraz z dokumentacją konkursową.

Ocena będzie dokonywana przez członków Rady w drodze głosowania większością głosów. Przy równej liczbie głosów będzie decydował głos Przewodniczącego Rady. Zapewni to zgodność oceny z przyjętą punktacją, w ramach której nie będzie przewidziana ocena w przedziałach od – do, tylko została jednoznacznie określona liczba punktów za spełnienie danego kryterium, także w pełniejszym zakresie.

Dodatkowe warunki kwalifikowalności

Dodatkowe warunki kwalifikowalności będą każdorazowo zamieszczone w Regulaminie naboru wniosków o wsparcie i będą wynikać w szczególności z przyjętych kwot alokacji na dany nabór, liczby planowanych do osiągnięcia wskaźników, dodatkowych kryteriów dostępnych określonych w procedurach lub dodatkowych kryteriów wyznaczących z diagnozy potrzeb i potencjału obszaru LSR.

Lokalne kryteria wyboru operacji

Lokalne kryteria będą przejrzyste i wynikające ze specyfiki i diagnozy obszaru LSR, Wytoczonych MRRW, a ich spełnienie bezpośrednio przyczyni się do wyboru operacji, które będą realizowały cele zapisane w LSR. Zapewnimy dobór mierzalnych kryteriów. Dzięki temu można będzie obiektywnie zróżnicować ocenę, bez jakiegokolwiek dyskryminacji. Każdorazowo przy zmianie kryteriów będzie dokonywana weryfikacja w zakresie mierzalności oraz zgodności z diagnozą obszaru. Kryteria będą dotyczyć poszczególnych przedsięwzięć.

Kryteria będą zawierać możliwość uzyskania wsparcia i będą je kierunkować na operacje najlepiej odpowiadające potrzebom obszaru LSR i najlepiej pasujące do zaplanowanych do realizacji przedsięwzięć.

Kryteria jakościowe będą zawierać szczegółowy opis podjęcia do ich oceny, w tym wskazanie jakie wymagania będą konieczne do spełnienia, żeby uzyskać określoną liczbę punktów. Będą zawierać opisy, niezbędne definicje oraz wskazanie w dokumentacji konkursowej miejsca, które będzie podstawą oceny lub wskazanie wymaganych dodatkowych załączników, które będą dokumentować spełnienie danego kryterium, na każdym określonym poziomie.

Kryteria obowiązkowe		1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	2.3	2.4
obyte oddolnymi koncepcjami inteligentnej wsi			x	x			x	x	
zapewniające racjonalne gospodarowanie zasobami lub ograniczające presję na środowisko		x		x		x	x	x	x
oddykowane dla mieszkańców obszarów wiejskich, wykluczonych społecznie ze względu na przynależność do grup zdiagnozowanych jako grupy w niekorzystnej sytuacji		x	x	x	x	x	x	x	x
realizowane w partnerstwie		x	x	x	x	x	x	x	
zintegrowane (łącznie różne dziedziny, tematyki, gospodarki, w celu kompleksowego zaspokojenia zdiagnozowanych potrzeb społecznych)		x		x	x		x	x	x
innowacyjne		x		x	x	x	x	x	x
wykzysujące lokalny potencjał (najlepiej endemiczny) tj. np. zasoby naturalne, w tym przyrodnicze, lokalizację, dziedzictwo lokalne, w tym kulinarne, popyt na szczególne rodzaje usługi (np. srebrna gospodarstwa lub usługi opiekuńcze nad dziećmi itp.,		x	x	x	x	x	x	x	x
zapewniających utworzenie deklarowanych nowych miejsc pracy oraz zatrudnianie na nich pracowników, jeżeli taką deklarację złoży wnioskodawca w celu uzyskania dodatkowych punktów za spełnienie kryteriów wyboru (jeżeli dotyczy).						x			

Tabela nr 30 nr Matryca logiczna powiązania lokalnych kryteriów wyboru i przedsięwzięć:

W przypadku kryteriów mierzalnych zostanie jednoznacznie wskazane jakie wymogi będą konieczne do uzyskania danych punktów, ale również w każdym przypadku pisemnie uzasadnić przyczynę takiej oceny.

Ostateczny kształt kryteriów zostanie ustalony w wyniku prac zespołu roboczego. Zatwierdzenie i aktualizacja lokalnych kryteriów to zadanie przypisane do Rady Stowarzyszenia. Zmiana kryteriów odbywa się zgodnie z zasadami zmian kryteriów, a także z zachowaniem ich mierzalności.

Dobór kryteriów został dokonany zgodnie z opisem procesu partycypacji przedstawionym w Rozdziale 3 „LGD7 – KRAINA 50CY i DNI”. Stworzono je wspólnie z mieszkańcami z obszaru LSR w odpowiedzi na ich potrzeby, żeby wspierać zrównoważony rozwój. Wraz z pojawianiem się nowych czynników zewnętrznych może wystąpić potrzeba ich zmiany lub lepszego dostosowania. Przygotowanie i aktualizacja lokalnych kryteriów wyboru z wykorzystaniem partycypacyjnych metod zapewnia wszystkim interesariuszom realny wpływ na wybór operacji, które będą realizować LSR. Takie podejście zapewnia pełną inkluzywność.

Wv. zasady obowiązują również do procedur wyboru i oceny grantobiorców uwzględniających kryteria wyboru grantobiorców w ramach projektów grantowych, wraz z procedurą ustalania lub zmiany tych kryteriów.

W przypadku EFS+ i EFRR ostateczny dobór wskaźników odbędzie się przed ogłoszeniem naborów wniosków w ramach poszczególnych działań na podstawie Szczegółowego Opisu Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (SZOP FEW 2021-2027). Uwzględnione będą wskaźniki wskazane w LSR na lata 2023-2027, jak również inne, które będą określone, np. w SZOP FEW 2021-2027, kryteriach wyboru operacji.

Zgodnie z wv. zasadami na etapie wniosku o dofinansowanie w każdym celu szczegółowym będą mierzone wszystkie wskaźniki adekwatne do zakresu wsparcia - wskaźniki określone dla danego LWK dla regionu, nawet jeśli nie zostały określone w danym programie.

LGD opracowując kryteria wyboru operacji zachowa zasady zgodne z wymaganiami dla projektów realizowanych z EFS+ oraz EFRR w zakresie zgodnym z FEW 2021-2027. Zapewniona zostanie zgodność z kryteriami wyboru projektów ustanowionych dla danego programu regionalnego w odniesieniu do danego typu projektu i właściwego funduszu. Projekty wskazane w LSR będą wybierane zgodnie z zasadami i warunkami obowiązującymi dla programu, a także promowane będą projekty wpisujące się w inicjatywę Nowy Europejski Bauhaus.

Wv. zasady mają zastosowanie również do procedur wyboru i oceny grantobiorców z procedurą ustalania lub zmiany tych kryteriów.

Tabela nr 31 Lokalne kryteria wyboru badane w przedsięwzięciach

Niezwłaściciel obowiązkowego	1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	2.3	2.4
zapewnienie racjonalnego gospodarowania zasobami lub ograniczające presję na środowisko,	X		X		X		X	X
dedykowane dla mieszkańców obszarów wiejskich, wykluczonych społecznie ze względu na przynależność do grup zagrożonych jako grupy w niekorzystnej sytuacji,	X	X	X		X		X	X
realizowane przez młode kobiety prowadzące/współprowadzące gospodarstwo rolne w ramach zakresu rozwoju pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych,					X			
realizowane w partnerstwie (z wyłączeniem operacji, które z zasady są realizowane w partnerstwie np. operacje w zakresie tworzenia albo rozwoju KtZ),		X	X		X		X	X
zintegrowane (łącznie różne dziedziny, tematyki, gospodarki, w celu kompleksowego zaspokojenia diagnozowanych potrzeb społecznych),	X		X		X		X	X
innowacyjne	X		X		X		X	X
wykorzystujące lokalny potencjał (najlepiej endemiczny) tj. np. zasady naturalne, w tym przyrodnicze, lokalizację, dziedzictwo lokalne, w tym kulinarne, popyt na szczególnie rodzaju usługi (np. srebna gospodarka lub usługi opiekuńcze nad dziećmi itp.,	X	X	X		X		X	X
zapewnienie utworzenie deklarowanych nowych miejsc pracy oraz zatrudnienie na nich pracowników, jeżeli taką deklarację złoży wnioskodawca w celu uzyskania dodatkowych punktów za spełnienie kryteriów wyboru (jeżeli dotyczy).					X			
kryteria dodatkowe	1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	2.3	2.4
Pracodawanie Wnioskodawców, którzy mają siedzibę/ mieszkać / funkcjonują / prowadzą dużej działalności na obszarze LSR		X	X					
Pracodawanie projektów, które uzyskały dofinansowanie ze środków PROW 2014-2020 / PROW 2007-2013			X					
Pracodawanie Wnioskodawców, którzy mają doświadczenie w realizacji projektów finansowanych ze środków publicznych		X	X					
Pracodawanie projektów, którzy będą obejmować swoim zakresem obszar wiejski i gminy (większa integracja, włączenie, szersza efektywność itp.)		X	X		X		X	
Pracodawanie Wnioskodawców, którzy skorzystali ze skutecznych konsultacji z Biurem LGD	X	X	X		X		X	X
Pracodawanie Wnioskodawców, którzy uczestniczyli w szkoleniu zorganizowanym przed prowadzeniem naborem	X	X	X		X		X	X
Pracodawanie Wnioskodawców, którzy brali udział w wydarzeniach / spotkaniach lub innych formach aktywności oferowanych przez LGD w ramach Planu komunikacji (nie dotyczy wydarzeń otwartych / wizyt na stronie internetowej)								
Pracodawanie projektów przyczyniających się do utworzenia miejsca pracy					X			
Pracodawanie projektów, w których wykazano wyższą niż minimalną wysokość wkładu własnego	X				X		X	X
Pracodawanie projektów, w których wykazano niższą niż maksymalną dostępną kwota pomocy		X	X		X		X	X
Pracodawanie wnioskodawców posiadających doświadczenie lub kwalifikacje w zakresie odpowiednim do zakresu projektu					X			
Pracodawanie operacji, które mają na celu kulturowanie lokalnych tradycji / lokalnego dziedzictwa / integracji społeczności lokalnej / włączenia społecznego / innych elementów	X	X	X		X		X	X

Plan Działania, który stanowi Załącznik nr 2 obejmuje cele oraz przypisane im przedsięwzięcia, jest ściśle powiązany z zapisami rozdziału VI Cele i wskaźniki.

ROZDZIAŁ VIII PLAN DZIAŁANIA

Dobór kryteriów został dokonany zgodnie z opisem procesu partycypacji przedstawionym w Rozdziale nr 3. LGD tworzy LSR wspólnie z mieszkancami obszaru w odpowiedzi na ich potrzeby, w celu wspierania zrównoważonego rozwoju. Wraz z pojawianiem się nowych czynników zewnętrznych może wystąpić potrzeba ich zmiany lub lepszego dostosowania. Przygotowanie i aktualizacja lokalnych kryteriów wyboru z wykorzystaniem partycypacyjnych metod zapewnienia wszechstronności interesariuszom realny wpływ na wybór operacji, które będą realizować LSR. Ponadto, procedury, które przyjmie LGD będą zgodne z zasadami określonymi w niniejszej LSR i szczegółowymi wytycznymi do właściwych programów, w ramach których są realizowane przedsięwzięcia i zatwierdzone zgodnie z zasadami partycypacji szeroko opisanymi w niniejszej LSR. Takie podejście zapewnienia pełna inkluzywność LGD.

- 11) Przesłanką do uruchomienia procedury zmiany kryteriów może być również zagrożenie realizacji LSR, np.: gdy osiągnięcie zakładanych wskaźników okaże się niemożliwe.
- 10) Zmiana kryteriów nie jest możliwa w trakcie trwania konkursu.
- 9) Wyniki badania mogą stanowić podstawę do wdrożenia procedury zmiany kryteriów.
- 8) Ocena trafności i adekwatności lokalnych kryteriów będzie przeprowadzana w ramach ewaluacji.
- 7) W przypadku uznania zasadności proponowanych zmian kryteriów Biuro LGD będzie zobowiązane do opracowania nowych kryteriów i kart oceny, które będą konsultowane w trybie konsultacji społecznych, z uwzględnieniem zasad partycypacji jak w przypadku tworzenia kryteriów (jeśli będzie to możliwe i zasadne), jednak minimum przy zastosowaniu informacji zamieszczanych za pośrednictwem strony internetowej, tablicy ogłoszeń oraz w biurze LGD.
- 6) Weryfikacji zasadności otrzymanych propozycji będzie dokonywała Rada Stowarzyszenia w okresie kwartalnym, chyba że WPR na lata 2013-2027.
- 5) Modyfikacja kryteriów nie może prowadzić do usunięcia kryteriów obowiązkowych z punktu widzenia realizacji PS dla będzie odbywać się w trybie ciągłym.
- 4) Zgłaszanie wniosków i uwag od mieszkanców lub uprawnionych podmiotów w zakresie zmian lokalnych kryteriów wyboru
- 3) Zmiana kryteriów może również nastąpić na wniosek ZW lub innych organów kontrolnych.
- 2) Wniosek / propozycja zmiany lokalnych kryteriów wyboru zawiera nazwę wprowadzanego / aktualizowanego / likwidowanego kryterium oraz uzasadnienie zmiany. Wniosek o wprowadzenie / zmianę nowego kryterium powinien również uwzględniać propozycję minimalnej i maksymalnej liczby punktów przyznawanych za to kryterium lub wagę tego kryterium w odniesieniu do pozostałych.
- 1) Z inicjatywą zmian w lokalnych kryteriach wyboru może wystąpić członek Rady LGD, członek Zarządu, członek Komisji lub mieszkaniec obszaru LSR.

Procedura zmiany lokalnych kryteriów wyboru.

Wdrożenie innowacji w powyższych obszarach będzie możliwe dzięki zastosowaniu szeregu działań aktywizujących, do realizacji których zaproszeni zostaną doświadczeni partnerzy. Będziemy wykorzystywać następujące mechanizmy: doradztwo biura LGD, animowanie poprzez promocję dobrych praktyk (również w tworzonej bazie projektów na stronie internetowej) LGD i w mediach społecznościowych - tzw. bazy innowacji), identyfikacja korzyści płynących z rozwiązań innowacyjnych zwiastująca w sferze biznesowej i społecznej, animowanie, sieciowanie i wdrożenie skutecznych, mechanizmów wymiany doświadczeń i nawiązywania współpracy.

5) Animowanie do wdrażania innowacji:

- P1.4 - konkursy - operacje klasyczne
- P1.3 - konkurs - operacje klasyczne/ operacja własna/ projekt grantowy
- P1.2 - konkurs - operacje klasyczne/ operacja własna/ projekt grantowy
- P1.1 - konkursy - operacje klasyczne
- P1.0 - konkursy - operacje klasyczne
- P1.3 - konkurs - operacje klasyczne/ operacja własna/ projekt grantowy
- P1.2 - konkurs - operacje klasyczne/ operacja własna/ projekt grantowy
- P1.1 - konkursy - operacje klasyczne
- P1.0 - konkursy - operacje klasyczne

5) Opis metod wdrożenia zdefiniowanych innowacji:

- c) Braku możliwości przyznania punktów dla **innowacji pozornych**, które obejmują drobne zmiany oferujące rzekome nowości

Realizacja LSR będzie przebiegać w etapach wdrażania wymienionych z umowy ramowej.

Pierwszy etap – terminy i zakres działań.

W przypadku EFRROW: od 2024 r. do 1 poł. 2026 r. (1 kamień milowy)

W przypadku EFS+, EFRR: od 2024 r. do II poł. 2026 r. (1 kamień milowy)

W tym czasie zostanie potoczony szczegółny nacisk na realizację działań komunikacyjnych skierowanych na poszerzenie współpracy z lokalnym środowiskiem w celu skorzystania dużej grupy potencjalnych beneficjentów ze szkoleń, warsztatów i doradztwa świadczonego przez Biuro LGD. Będą również udostępnione materiały informacyjno-promocyjne, dokumenty aplikacyjne (w tym dostęp do generatora wniosków, jeśli zostanie zapewniona możliwość składania wniosków elektronicznie). Na tym etapie zostaną uruchomione konkursy mające zapewnić możliwość zakontraktowania przez ZWW min. 40% środków z budżetu EFRROW / EFS+ / EFRR. LGD przewiduje, iż docelowo w tej fazie realizacji LSR zakontraktowanie budżetu EFRROW wyniesie co najmniej 80%, a budżetu EFS+ i EFRR - 100%. Działania będą również dotyczyć aktywizacji mieszkańców oraz wspierania budowy partnerstwa.

Drugi etap – terminy i zakres działań.

W przypadku EFRROW: od II poł. 2026 r. do II poł. 2027 r. (II kamień milowy)

W przypadku EFS+, EFRR: od I poł. 2027 r. do II poł. 2028 r. (II kamień milowy)

W tym czasie „LGD7 – KRAINA NOCY I DNI” będzie się koncentrować na prowadzeniu działań dopelniających realizację założonych celów. W istotnym dla obszaru zakresie tworzenia partnerstw planuje się także wdrażanie projektów aktywizujących, wspierających integrację. Będą one bazowały na doświadczeniach projektów już realizowanych. Działalność będzie „LGD7 – KRAINA NOCY I DNI” będzie skierowana na dalszą aktywizację oraz wprowadzenie rozwiązań wspomagających rozwój obszaru i jego promocję będących skutkiem zrealizowanych projektów.

Trzeci etap – terminy i zakres działań.

W przypadku EFRROW: od I poł. 2027 r. do II poł. 2029 r.

W przypadku EFS+, EFRR: od I poł. 2028 r. do II poł. 2029 r.

W tym czasie niezbędne będzie uzupełnienie naborów w celu pełnej realizacji budżetu LSR zapewniającego osiągnięcie wskaźników. LGD zakłada możliwość wprowadzenia zmian w Planie działania, uwzględniając wyniki monitoringu lub ewaluacji oraz inne przesłanki (jeśli wystąpią). Może się to wydarzyć także we wcześniejszych etapach.

Określone w Planie działania wskaźniki (ilościowe i wartościowe) zostały podzielone na lata, co pozwoli na sprawne wdrażanie LSR oraz racjonalne planowanie ogłaszanych przez LGD naborów.

W przypadku EFS+ i EFRR poziom realizacji budżetu przypisany do kamieni milowych został ustalony na podstawie dostępnych danych.

W przypadku PS dla WPR na lata 2023-2027 wdrażanie będzie dotyczyć następujących zakresów wsparcia:

(a) rozwój przedsiębiorczości, w tym rozwój biogospodarki lub zielonej gospodarki poprzez podejmowanie pozarolniczej działalności gospodarczej przez osoby fizyczne

(b) rozwój przedsiębiorczości, w tym rozwój biogospodarki lub zielonej gospodarki poprzez rozwijanie pozarolniczej działalności gospodarczej

(za) rozwój pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych w zakresie tworzenia lub rozwijania gospodarstw agroturystycznych,

4. poprawa dostępu do usług dla lokalnych społeczności, z wyłączeniem inwestycji infrastrukturalnych oraz operacji w zakresach wymienionych w punktach 1-3,

5. przygotowanie koncepcji inteligentnej wsi,

6. poprawa dostępu do małej infrastruktury publicznej,

7. kształtowanie świadomości obywatelskiej o znaczeniu zrównoważonego rolnictwa, gospodarki rolno-spożywczej, zielonej gospodarki, biogospodarki, wsparcie rozwoju wiedzy i umiejętności w zakresie innowacyjności, cyfryzacji lub przedsiębiorczości, a także wzmocnienie programów edukacji liderów życia publicznego i społecznego, z wyłączeniem inwestycji infrastrukturalnych,

8a) wyłączenie społeczne seniorów, ludzi młodych lub osób w niekorzystnej sytuacji poprzez realizację operacji nieinwestycyjnych na rzecz grup osób wymagających wyłączenia,

8b) wyłączenie społeczne seniorów, ludzi młodych lub osób w niekorzystnej sytuacji poprzez realizację operacji inwestycyjnych w ramach zadanych zadań ustawowych albo przez podmioty świadczące usługi na rzecz grup osób wymagających wyłączenia w ramach zadanych zadań ustawowych albo statutowych,

9. ochrona dziedzictwa kulturowego lub przyrodniczego polskiej wsi.

Głównym źródłem finansowania Budżetu LSR jest Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

W nowej perspektywie finansowej będzie realizował cele Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

W wejściowym wielkopolskim LSR będzie finansowana z EFRROW, EFRRR oraz z EFS+ w ramach Wsparcia w ramach

Prioritet FEWP.08 Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (EFRR) i Prioritet FEWP.09 Rozwój Lokalny Kierowany przez

Społeczność (EFS+) w programie regionalnym Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027.

Wielkość środków na realizację LSR wyznaczono zgodnie z liczbą ludności wg stanu na 31.12.2020 r.

Źródła finansowania LSR na lata 2023 – 2027:

- środki EFRROW,
- środki EFS+,
- EFRR
- środki budżetu państwa,

Planowana wysokość środków na komponent Wdrażanie LSR i Zarządzanie LSR jest zgodna z limitami określonymi

w ramach konkursu na wybór LSR. Wysokość dostępnego budżetu została odzwierciedlona w załączniku: **Formularz 3: Budżet**

LSR. Liczba ludności na obszarze objętym LSR wynosi 69 476 osób (wg stanu na 31.12.2020 r.), co pozwala aplikować

w ramach PS dla WPR na lata 2023-2027 o środki w wysokości 2 000 000 euro na Wdrażanie LSR oraz 462 500 euro na

Zarządzanie LSR. 769 000 euro to środki przeznaczone na wdrażanie w ramach EFS+, na zarządzanie przeznaczono

177 869,70 euro oraz 513 000 euro na wdrażanie ze środków EFRR i 118 656,90 euro na zarządzanie.

Kwota dostępnych środków obejmuje wkład ze środków unijnych, jak i wymagany krajowy wkład środków publicznych.

Szczegółowy Plan wykorzystania budżetu LSR został zaplanowany w załączniku **Formularz 4: Plan wykorzystania budżetu LSR**.

W **Formularzu 2: Plan działania** przedstawione zostały planowane do realizacji przedsięwzięcia ze wskazaniem Programu,

w ramach którego te przedsięwzięcia będą realizowane, a **Formularzu 4: Plan wykorzystania budżetu LSR** – przedstawiono

harmonogram realizacji wszystkich zaplanowanych przedsięwzięć w poszczególnych latach.

Wsparcie zostanie skierowane do organizacji pozarządowych, jednostek sektora finansów publicznych, mikro i małych

przedsiębiorców, relników z małych gospodarstw oraz mieszkańców obszarów wiejskich. Przyjęte założenia zapewniają

realizację długookresowych celów LSR. Wpływie to na wzrost dostępności oferty usług komercyjnych na obszarze LSR oraz

poprawę warunków życia poprzez zwiększenie dostępu do niekomercyjnej infrastruktury i usług, kształtowanie świadomości

społeczno-obywatelskiej oraz zwiększenie więzania mieszkańców, również poprzez wykorzystanie innowacyjnych narzędzi.

Założeniem planowanych celów i przedsięwzięć jest budowanie lokalnej tożsamości bazującej na aktywizacji społecznej,

przy wykorzystaniu lokalnych zasobów w sposób zapewniający najlepsze zaspokojenie potrzeb społeczności wiejskich, w tym

poprzez wykorzystanie wiedzy, innowacji i rozwiązań cyfrowych.

Zapropionowane w ramach LSR cele: Poprawa jakości życia na obszarze i ograniczenie skutków wykluczenia oraz przygotowanie

innowacyjnych koncepcji, jak również zwiększenie dostępu do komercyjnej oferty produkcyjnej i usługowej na obszarze LSR

zostaną wdrożone dzięki bezpośredniemu wsparciu finansowemu EFRROW. Przedstawiony Plan działania jest w bezpośredni

sposób powiązany z celami i przedsięwzięciami.

Na cel 1. Aktywna społeczność w Krajinie Nocy i Dni, planuje się przeznaczyć 977 000,00euro. Zostanie on zrealizowany

poprzez przedsięwzięcia:

1. Przedsięwzięcie 1.1 Przygotowanie innowacyjnych koncepcji SV, alokacja 8 000 euro;

2. Przedsięwzięcie 1.2 Kulturowanie tradycji Krajinie Nocy i Dni, alokacja 100 000 euro ;

3. Przedsięwzięcie 1.3 Zapobieganie wykluczeniom oraz integracja społeczności, alokacja 100 000 euro;

4. Przedsięwzięcie 1.4 Działania edukacyjne dla młodzieży i seniorów obszaru LSR, alokacja 769 000euro.

Źródła finansowania celów z limitami i planem działania:

Zaplanowana alokacja będzie mieć pozytywny wpływ na wsparcie projektów dotyczących wiązania społecznego i integracji

społecznej. Operacje przewidziane w ramach celu nr 1. mają się przyczynić do integracji społecznej i wiązania społecznego

poprzez organizację wydarzeń, stworzenie miejsc sprzyjających spotkaniom. Zapropionowany podział środków w swoich

założeniach kładzie równomierny nacisk na rozwój inteligentnych społeczności lokalnych oraz na pomoc i wsparcie dla osób

w niekorzystnej sytuacji uwzględniające trendy demograficzne (starzejące się społeczeństwo). Środki finansowe zostaną

wykorzystane na operacje dotyczące wsparcia mieszkańców z różnych grup wiekowych i pochodzących z różnych środowisk.

Dzięki unijnemu wsparciu uda się zrealizować cele i szereg przedsięwzięć rozwoju dla obszaru LSR. W celu potwierdzenia

obszaru LSR, jako atrakcyjnego miejsca do życia, zamieszkania, pracy, wypoczynku czy prowadzenia działalności, należy dołożyć

Na cel 2. Poprawa jakości oferty usługowej i spędzania czasu wolnego, zostanie przeznaczona kwota 2 305 000euro. Zostanie on zrealizowany poprzez przedsięwzięcie:

1. Przedsięwzięcie 2.1. Podjęcie i rozwój działalności gospodarczych usługowych, w tym gospodarstw agroturystycznych na obszarze LSR, alokacja 1 000 000 euro;
2. Przedsięwzięcie 2.2. Aktywizacja mieszkańców z wykorzystaniem infrastruktury publicznej, alokacja 92 000 euro;
3. Przedsięwzięcie 2.3. Bogata oferta spędzania czasu wolnego, alokacja 700 000 euro;
4. Przedsięwzięcie 2.4. Rozwijanie infrastruktury publicznej Krainy Nocy i Dni, alokacja 513 000euro.

Powiązania celu z budżetem oraz Planem działania:

Alokacja w ramach celu będzie także przeznaczona na rozwój przedsiębiorczości, w tym gospodarstwa turystyczne i oraz rozwijaniu infrastruktury turystycznej i kulturalnej. Regionalne rozłożenie planowanych naborów i samego procesu zarządzania LSR spowoduje, że wszystkie grupy interesu osoby planujące rozpoznać działalność gospodarczą, jak również już funkcjonujące na rynku podmioty, będą miały możliwość przygotowania wniosków. Intensyfikacja naborów w ciągu trzech pierwszych lat wdrażania LSR pozwoli na znacznie szybsze osiągnięcie zamierzonych rezultatów. Realizacja poszczególnych naborów w sposób zamierzony została zaplanowana na początek wdrażania LSR. Przewidziane są inwestycje podnoszące jakość istniejącej infrastruktury lub podejmowanie i rozwijanie działalności gospodarczej. Przedsięwzięcia w tym zakresie stanowią będą bezpośrednie przełożenie na jakość życia mieszkańców obszaru objętego LSR.

Stowarzyszenie „LGD7 – KRAINA NOCY I DNI” dla wzmocnienia efektów działań realizowanych w ramach LSR, w tym lat poprzednich zamierza organizować szereg dodatkowych inicjatyw zarówno z zakresu integracji, włączania społeczności czy promocji innowacyjnych operacji, w tym także działań kulturowych i tradycje regionu oraz promujących obszar LGD7. W tym celu lokalna grupa będzie ściśle współpracować z gminami członkowskimi, a także organizacjami pozarządowymi i funkcjonującymi na obszarze oraz szukać zewnętrznych źródeł finansowania. LGD7 planuje realizować m.in. działania, które zostały scharakteryzowane pokrótce w poniżej zamieszczonej tabeli:

Lp.	Fundusz i program	Działanie	Potrzeby
1	Program Fundusz Obywatelskich Inicjatyw	Priorytet 1.: Mikro-inicjatywy	Działania mają na celu przede wszystkim pomóc zaistnieć wspólnot lokalnych. Wykorzystanie mechanizmu regulaminu i wspieranie inicjatyw lokalnych w formie małych grantów
2	na lata 2021–2030 NOWE FIO Obywatelskich Inicjatyw	Priorytet 2.: Organizacje obywatelskie na rzecz dobra wspólnego	Projekty wspierające aktywne formy integracji społecznej, wiążące przedstawicieli grup wykluczonych w życie społeczne i obywatelskie. Ich efektem powinno być zwiększenie aktywności społecznej i obywatelskiej grup wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym.
3	Narodowe Centrum Kultury	Kultura – Interwencje	W ramach programu można ubiegać się o dofinansowanie realizacji projektów poprzez pokrycie części kosztów realizacji zadań takich jak: <ul style="list-style-type: none"> • organizacja wydarzeń kulturalnych o charakterze lokalnym lub ogólnokrajowym, kursów, szkoleń, spotkań, warsztatów, plenerów, wystaw (wraz z katalogami), konkursów, przeglądów, festiwali, koncertów, widowisk muzycznych, happeningów, spektakli teatralnych, realizacja działań edukacyjno-animacyjnych w ramach lokalnych społeczności w działaniach twórczych, działań interdyscyplinarnych, również on-line; • organizacja rekonstrukcji historycznych, uroczystości upamiętniających postaci, wydarzenia, rocznice o charakterze patriotycznym, również on-line.
4	Aktywni Obywatele - konkurs interwencyjny	Zakładana interwencja	Trzy tematyczne obszary wsparcia: <ul style="list-style-type: none"> • Działanie na rzecz różnorodności społecznej i przeciwdziałanie wykluczeniu; • Budowanie kultury demokratycznej i zaangażowania obywatelskiego na poziomie lokalnym (w tym kwestie związane z ochroną środowiska)

W rozdziale scharakteryzowano zasady i procedury monitoringu oraz ewaluacji, główne elementy podlegające badaniom oraz podmioty (osoby) odpowiedzialne za proces monitoringu i ewaluacji. Do wypracowania rozwiązań wykorzystano metodę pracy z przedstawicielami lokalnych grup działani, a w szczególności efekt sieciowania i współpracy. Wypracowane założenia zostały skonsultowane w trakcie tworzenia LSR w szczególności podczas otwartych spotkań informacyjno-konsultacyjnych, w punkcie konsultacyjnym w biurze, a także w trakcie spotkań grupy roboczej. Opisaną procedurę monitorowania i ewaluacji uwzględnia doświadczenia „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” z poprzednich perspektyw programowych.

Zasady monitoringu i ewaluacji:

Monitoring jest narzędziem do systematycznego pozyskiwania, analizowania oraz wykorzystywania informacji dla celów kontroli, zarządzania i podejmowania decyzji. Zapewnia identyfikację bezpośrednich efektów wdrażania LSR obejmujących dane ilościowe i jakościowe; jakosciowe na temat funkcjonowania LGD „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” oraz stanu realizacji LSR w aspekcie finansowym i rzeczowym. Pozwala również ocenić postęp w zakresie osiągnięcia wskaźników produktu i rezultatu przypisanych do celów i przedsięwzięć. Głównym celem monitoringu jest uzyskanie informacji zwrotnych na temat skuteczności i wydajności wdrażanej LSR.

Monitoring opiera się na zasadach: wiarygodności, aktualności, obiektywności, koncentracji, realizmu, koordynacji informacji i elastyczności.

Zobrane dane i informacje będą odnoszone do założonych bazowych (wartości założonych w momencie rozpoczęcia wdrażania LSR), wskaźników pośrednich (przedstawiających požądane wartości na konkretnym etapie wdrażania LSR – tzw. kamieni milowych) oraz wskaźników docelowych (ostatnich rezultatów jakie ma przynieść wdrażanie LSR).

Realizacja badań monitoringowych pozwoli na odniesienie wyników do oczekiwań oraz ocenę adekwatności wykorzystanych zasobów do uzyskania efektów.

Monitoring będzie miał na celu: usprawnianie procesów zarządzających, bieżące kontrolowanie stanu wdrażania LSR, przewidywanie lub identyfikację pojawiających się problemów, optymalizowanie wykorzystanych zasobów, weryfikowanie zgodności przebiegu wdrażania z planowanymi zamierzeniami.

Ważną rolę jest procesem prowadzonym w celu ustalenia efektywności pomocy pochodzącej ze środków Unii Europejskiej (efektywności wdrażania LSR) oraz oszacowania poziomu jej oddziaływania w odniesieniu do założeń LSR, zakresów tematycznych czy też analizy wpływu na poszczególne problemy oraz potrzeby zidentyfikowane w diagnozie obszaru. Zapewnia ustalenie związków przyczynowo skutkowych między podejmowanymi działaniami, a uzyskanymi rezultatami, zwłaszcza w ujęciu średnio i długookresowym. Będzie obejmował badanie wartości oraz cech LSR z punktu widzenia przysiętych kryteriów, w celu oceny jej efektów oraz wykorzystania nabytej wiedzy w kolejnym okresie. Jednym z głównych celów ewaluacji będzie ocena rzeczywistych i spodziewanych efektów. Ewaluacja będzie próbą znalezienia odpowiedzi na pytanie, czy nasze działania przyniosły požądane efekty w odniesieniu do wykorzystanych zasobów. Ewaluacja uwzględni następujące kryteria: trafność / adekwatność / odpowiadność; efektywność / wydajność; skuteczność; użyteczność; trwałość.

W procesie wdrażania LSR zostaną wykorzystane dwa rodzaje ewaluacji:

- autoewaluacja (self-evaluation), tj. ocena stopnia realizacji LSR i osiągniętych efektów, dokonywaną własnymi siłami, na podstawie zbioru informacji pochodzących z monitoringu i sprawozdań, wspartych dodatkowymi narzędziami oceny, z możliwością udziału w ocenie ekspertów zewnętrznych. Będzie realizowana w formie warsztatów refleksyjnych, ale zostanie rozszerzona o działania zaradcze, jeśli wystąpi taka potrzeba.

- ewaluacja zewnętrzna, tj. ocena zleconą zewnętrznemu wykonawcy z doświadczeniem w zakresie badań LSR. W okresie programowania 2023-2027 będą realizowane ewaluacje własne on-going (corocznie) oraz zostanie zlecone na zewnątrz jedno badanie ex-post (po zakończeniu realizacji LSR). Zostanie przeprowadzona do końca 2028 r. (maksymalnie do połowy 2029 r.). Badanie będzie miało charakter case study w kontekście postawionych pytań ewaluacyjnych. Do analizy zostaną wykorzystane metody i techniki badawcze, adekwatne do zakresu badania, obszaru i uczestników. Dzięki temu możliwe będzie zromadzenie kompletnego i wiarygodnego materiału oraz wypracowanie rekomendacji na poziomie eksperckim. Wykorzystana zostanie przede wszystkim koncepcja triangulacji metodologicznej, zapewniająca zróżnicowanie źródeł danych, metod i perspektyw badawczych. Kluczowy będzie również partycypany charakter badania na każdym jego etapie, z wykorzystaniem metod partycypany stosowanych przy przygotowaniu i aktualizacji LSR. Rzetelna ocena efektywności wdrażania LSR będzie również oparta o ocenę stanu realizacji zobowiązań oraz wyników badań monitoringowych oraz przy uwzględnieniu wyników ewaluacji wewnętrznych on-going.

Ewaluacja zewnętrzna może zostać zlecona wspólnie, tj. badanie obejmujące kilka lub wszystkie LGD z terenu województwa. Badanie ewaluacyjne ex-post będzie obejmowało w szczególności ocenę, na ile udało się osiągnąć założone cele, ocenę

skuteczności i efektywności interwencji oraz jej trafności i użyteczności oraz badanie długotrwałych efektów (oddziaływanie) LSR oraz ich trwałość. Będzie ona dotyczyć następujących obszarów badawczych: ocena wpływu na cel/cele LSR; kapitał społeczny, przedsięwzięcie, osoby młode, seniorów oraz w niekorzystnej sytuacji; innowacyjność, funkcjonowanie LGD, proces wdrażania oraz wartość dodaną podjęta LEADER i innych (jeśli zajdzie taka potrzeba).

Spóób wykorzystania wyników z monitoringu i ewaluacji

Informacje uzyskane w wyniku badań oraz podejmowane działania zaradcze (jeśli wystąpi taka potrzeba) zapewnią terminowe i skuteczne wdrażania LSR, odpowiednią jakość stosowanych procedur, wyższą efektywność lokalnych kryteriów wyboru czy jakość świadczonych przez „LGD” usług. Dzięki temu zwiększy się szansa na osiągnięcie założeń LSR. Wyniki badań mogą stać być również przesłanką do zmiany zasad funkcjonowania „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” czy zmian w LSR, w szczególności w zakresie aktualizacji problemów lub potrzeb oraz dostosowania budżetu, wskaźników lub innych założeń do zmieniających się warunków otoczenia LSR.

Wnioski i rekomendacje z prowadzonych badań będą podstawą do podejmowania działań zaradczych, jeśli pojawiłyby się zagrożenie nie osiągnięcia kamieni milowych określonych w umowie ramowej, czy poziomów realizacji wskaźników produktu i rezultatu. Istotna będzie również ocena poziomu zainteresowania potencjalnych beneficjentów wsparciem przewidzianym w LSR. Będzie to przesłanką do podejmowania decyzji o jej aktualizacji.

W przypadku wykrycia istotnych problemów na etapie wdrażania LSR, „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” przygotuje i wdroży program naprawczy. Program ten zostanie stworzony przy udziale pracowników Biura, Członków organów LGD oraz pozostałych Członków LGD. Będzie podlegał akceptacji w samorządzie województwa (poprzez np. akceptację zmieniowej LSR). Proces monitoringu został połączony z Planem komunikacji w celu zaangażowania odpowiedzialnych grup społecznych (adresatów LSR, ludzi młodych, seniorów czy osób w niekorzystnej sytuacji).

Procedura ewaluacji i monitoringu

Procedura określa przebieg procesu monitorowania i ewaluacji.

Zakres procedury: Proces obejmuje czynności w zakresie monitoringu i ewaluacji od momentu powołania Koordynatora do momentu publikacji Raport z ewaluacji ex-post.

Założenie ogólne: Monitoring będzie procesem ciągłym, przy czym wyniki będą gromadzone półrocznie. Ewaluacja będzie prowadzona okresowo. W ramach ewaluacji on-going raporty będą sporządzane w kwartale następującym po roku, którego badanie on-going dotyczy. W przypadku ewaluacji ex-post raport powstanie po realizacji LSR lub na końcowym etapie wdrażania.

Osoby odpowiedzialne: odpowiedzialny będzie Zarząd LGD, który będzie wykonywał część zadań związanych z ewaluacją (szczególnie zadania, które mogą być prowadzone równoległe z monitoringiem).

a część zadań zostanie powierzona ekspertom zewnętrznym. Za gromadzenie danych i dokumentów niezbędnych do prowadzenia ewaluacji odpowiadać będzie biuro LGD. Proces ewaluacji ex-post będzie prowadzony przez doświadczonej firmę zewnętrzną.

Przebieg procedury:

1. Zarząd - z pomocą pracowników Biura - określa czynności niezbędne do pozyskania danych i informacji, dokonuje wyboru narzędzi adekwatnych do zakresu badania.
2. W procesie monitoringu i ewaluacji wykorzystywane będą różnorodne narzędzia oraz partycypanyjne metody zapewniające zaangażowanie lokalnej społeczności, stosowane wcześniej przy przygotowaniu i aktualizacji LSR, żeby możliwa była kompleksowa analiza danych, zebranie reprezentatywnych opinii i wykorzystanie wniosków.
3. W razie potrzeb Zarząd może zlecić wykonanie niezbędnych ocen / ekspertyz podmiotom zewnętrznym.
4. Dane są gromadzone systematycznie, z zachowaniem śladu rewizyjnego. Wykorzystywane są do tego arkusze kalkulacyjne lub systemy informatyczne wspierające obsługę wniosków.
5. Przeprowadzone badania ewaluacyjne obejmują co najmniej ocenę na ile udało się osiągnąć założone cele, ocenę skuteczności i efektywności interwencji oraz jej trafności i użyteczności oraz badanie długotrwałych efektów (oddziaływanie) LSR oraz ich trwałość.
6. Zakres monitoringu i ewaluacji oraz elementy podlegające ocenie zostały określone w Tabeli Elementy podlegające monitorowaniu i ewaluacji (on going / ex-post) ze wskazaniem sposobu ich pozyskania oraz zakresu analizy i oceny danych.
7. Z badań monitoringowych / ewaluacyjnych powstają sprawozdania / raporty. Struktura sprawozdania / raportu stanowi odzwierciedlenie zakresu badania. Dokumenty są przyjmowane przez Zarząd.
8. Sporządzone informacje / raporty będą podawane do publicznej wiadomości m.in. poprzez umieszczenie na stronie internetowej i udostępnione do wglądu w Biurze LGD (upowszechnienie wyników). Będzie to forma zachęty do dyskusji o działalności LGD i Zarządu.

Wpływ na realizację	Podstawowe źródła danych / rodzaj i częstotliwość badania	Analiza i ocena danych
<p>9. W przypadku wydania rekomendacji Zarząd wskazuje osobę/osoby odpowiedzialne za ich realizację i określa terminy ich wdrożenia.</p> <p>10. Monitorowaniem terminowości realizacji rekomendacji zajmuje się Biuro LGD. Jeśli wdrożenie rekomendacji nie jest możliwe w wyznaczonym terminie – Biuro wnioskuje o zmianę terminu lub podjęcie dodatkowych działań warunkujących wykonanie rekomendacji.</p> <p>11. Za realizację rekomendacji lub uzasadnienie przyczyn odstąpienia od ich realizacji odpowiada Zarząd.</p> <p>12. Zakochczeniem procesu monitorowania i ewaluacji jest przedstawienie przez Zarząd raportu z ewaluacji ex-post wraz z informacją o poziomie wdrożenia rekomendacji.</p> <p>Wskanawca badań monitoringowych oraz ewaluacji on-going (wlasna): Zarząd/ Biuro LGD, możliwość wsparcia przez ekspertów zewnętrzných, możliwość zlecenia wykonania ocen / ekspertyz zewnętrzných.</p> <p>Wskanawca badania ex-post: Firma zewnętrzná posiadająca dostępną realizację ewaluacji LSR.</p>	<p>13. Dane monitoringowe będą zbierane w okresach półrocznych. W sytuacji wystąpienia zagrożeń w terminowej realizacji LSR Zarząd może podjąć decyzję o zwiększeniu częstotliwości lub zakresu badań, które będą adekwatne do zobowiązań wynikających z umowy ramowej;</p> <p>– corocznej weryfikacji poziomów osiągnięcia wskaźników i możliwości osiągnięcia pozostałych założeń LSR i zobowiązań z umowy ramowej;</p> <p>– w przypadku EFRROW: 40% poziomu zakontraktowania budżetu do 30 czerwca 2026 r. (1 kamień milowy) oraz 80% poziomu zakontraktowania budżetu do 31 grudnia 2027 r. (11 kamień milowy);</p> <p>– w przypadku EFS+ 40% poziomu zakontraktowania budżetu do 31 grudnia 2026 r. (1 kamień milowy) oraz 90% poziomu zakontraktowania budżetu do 31 grudnia 2028 r. (11 kamień milowy).</p> <p>Zapewni to bieżące informacje o postępie wdrażania LSR i umożliwi podejmowanie działań zaradczych, gdyby tempo wdrażania nie było wystarczające dla osiągnięcia założeń wynikających z umowy ramowej.</p> <p>W celu wzmocnienia efektów bieżącego monitoringu zostanie dodany proces ewaluacji on-going (ewaluacji własnej) realizowanej corocznie w terminie do końca I kwartału roku następującego po okresie badawczym.</p> <p>Proces wdrażania LSR rozpocznie się ogłoszeniem naborów wniosków w połowie 2024 r. Pierwsze efekty będą możliwe do weryfikacji najwcześniej w 2025 r. W początkowym okresie może nastąpić kumulacja naborów ogłaszanych przez wszystkie LGD w województwie, dlatego potrzebny będzie dłuższy czas na ocenę złożonych wniosków. Nie będzie zatem możliwe dokonanie ewaluacji zewnętrzných (średniookresowej), gdyż nie będzie ku temu wystarczających danych. Potrzeba wykorzystania obiektywnej oceny procesu wdrażania zostanie zapewniona przez udział w warsztatach refleksyjnych ekspertów zewnętrzných.</p>	<p>Dane źródłowe będą pozyskiwane z dokumentacji własnej gromadzonej przez „LGD7 – Krajna Nocy i Dni”, z samorzędu Dane źródłowe będą dostępne – jeśli będzie dostępne – z GUS oraz badań ankietowych. Istotnym źródłem będą bezpośrednie wywiady z beneficjentami, analiza pomysłów/inicjatyw zgłaszanych przez mieszkaniec dotychczas funkcjonowania „LGD7 – Krajna Nocy i Dni” i wdrażania LSR w ramach stworzonego systemu zachęt lub wizje lokalne w miejscach realizacji projektów / grantów. Informacje będą pochodzić od różnych interesariuszy z obszaru LSR, żeby zastosować jak najszerszy poziom wiązania i uzyskać reprezentatywne wyniki.</p> <p>Dane statystyczne dostarczą obiektywne informacje na temat zmian w obszarze badania i jego otoczeniu. Będą obejmować zjawiska demograficzne, rynek pracy, lokalną gospodarkę oraz sytuację społeczną. Zakres analizy będzie również obejmował dane ilościowe o prowadzonych naborach, postępie rzeczowym, efektach realizacji Planu komunikacji, Planu szkoleń oraz dane finansowe. Dane będą dotyczyć tych elementów, które stanowią kluczowe zobowiązania wynikające z zawartych umów. Kluczowym źródłem danych będą również badanie jakościowe, obejmujące w szczególności wywiady z członkami LGD, pracownikami Biura LGD oraz przedstawicielami organów stowarzyszenia (Zarząd, Rady decyzyjne, Komisje rewizyjne) oraz przede wszystkim odbiorcami pomocy. W badaniu będą uwzględnione opinie tych podmiotów, które nie uzyskały wsparcia. Wywiady będą prowadzone przy wykorzystaniu instrumentów adekwatnych do grupy interesariuszy, żeby wiązać do badania wszystkich zainteresowanych. Na potrzeby wywiadów stworzymy scenariusze dostosowywane do różnych odbiorców. Zabrane dane będą wykorzystane nie tylko do oceny wdrażania LSR, ale będą podstawą do formułowania rekomendacji.</p>

Tabela nr 32 Elementy podlegające monitorowaniu i ewaluacji (on going / ex-post) ze wskazaniem sposobu ich pozyskania oraz zakresu analizy i oceny danych.

Tabela nr 32 Elementy podlegające monitorowaniu i ewaluacji (on going / ex-post) ze wskazaniem sposobu ich pozyskania

<p>działania i ich skuteczności w odniesieniu do działań LSR, jakoś doradztwa, adekwatność działań komunikacyjnych i szkoleniowych, zaangażowanie i efektywność rozwiązywania problemów.</p> <p>Kryterium: Efektywność</p>	<p>badania ankietowe, wyniki kontroli, wywiady, analiza LGD</p> <p>M6 – Monitorowanie w okresach półrocznych</p> <p>EI – ewaluacja on-going realizowana w okresach rocznych (do końca I kw. po zakończeniu roku)</p> <p>EX – ewaluacja ex-post – I badanie do końca 2028 r (max do czerwca 2029 r.)</p>	<p>doradztwa, stan realizacji Planu komunikacji / Planu szkoleń oraz działań animacyjno-integracyjnych i wyłączeniowych skierowanych do lokalnej społeczności, dostępność Biura, sprawność podejmowania decyzji przez LGD oraz stosowanie obowiązujących przepisów i wytycznych – zarządzanie LSR</p>
<p>Stopień realizacji celów, przedsięwzięć, wskaźników; ocena celowości i trafności działań realizowanych w ramach LSR; wpływ podejmowanych przez Biuro LGD działań na postęp rzeczowy; określenie stopnia realizacji poszczególnych operacji.</p> <p>Kryterium: Skuteczność i użyteczność, trwałość.</p>	<p>dokumentacja konkursowa, dane pozyskane z samorządu województwa, ankiety monitorujące / sprawozdania beneficjentów</p> <p>M6, EI, EX</p>	<p>Postęp rzeczowy LSR w zakresie stopnia osiągnięcia mierzalnych wskaźników wykonalności celów – wdrażanie LSR</p>
<p>Stopień wykorzystania budżetu LGD wdrażanie LSR, przeznaczonego na wdrażanie LSR w odniesieniu do podjętych środków, wpływ na postęp finansowy, ocena trafności działań finansowych LSR.</p> <p>Kryterium: Skuteczność i użyteczność</p>	<p>dokumentacja konkursowa, rejestr wniosków, rejestr doradztwa, listy obecności na spotkaniach szkoleniowych, licznik odpowiedzi na stronie internetowej / na profilu w mediach społecznościowych,</p> <p>M6, EI, EX</p>	<p>Postęp finansowy w zakresie stanu realizacji budżetu w poszczególnych naborach i możliwości osiągnięcia kamieni milowych, z uwzględnieniem czynników zewnętrznych wpływających na tempo kontraktacji oraz tempo realizacji projektów – wdrażanie i zarządzanie LSR</p>
<p>Zgodność ogłaszanych konkursów z przyjętym harmonogramem, ocena stopnia realizacji zadań w ramach LSR</p> <p>Kryterium: Efektywność</p>	<p>dokumentacja konkursowa, rejestr wniosków, rejestr doradztwa, listy obecności na spotkaniach szkoleniowych, licznik odpowiedzi na stronie internetowej / na profilu w mediach społecznościowych,</p> <p>M6, EI, EX</p>	<p>Harmonogram ogłaszanych konkursów oraz poziom zainteresowania beneficjentów ogłaszaniem naborami – wdrażanie i zarządzanie LSR</p>
<p>Ocena skuteczności przepływu informacji w stosunku do osiągniętych rezultatów, badanie efektów dotarcia do poszczególnych beneficjentów, liczba osób, które uzyskały informacje na temat LGD, skuteczność animacji lokalnej społeczności.</p> <p>Kryterium: Skuteczność i efektywność</p>	<p>dokumentacja własna LGD, licznik odpowiedzi na stronie internetowej / na profilu w mediach społecznościowych, listy obecności, dokumentacja zdjęciowa, ankiety, wywiady</p> <p>M6, EI, EX</p>	<p>Efektywność promocji i aktywizacji lokalnej społeczności, skuteczność, zainteresowanie stroną internetową LGD oraz profilem w mediach społecznościowych, udziałem w ofercie informacyjno-promocyjnej, czytelność i skuteczność przekazu, przepływ informacji – zarządzanie LSR</p>
<p>Sposoby i efektywność przepływu informacji, sprawność w podejmowaniu decyzji, skuteczność stosowanie procedur, analiza zgodności oceny projektów z LSR, wg lokalnych kryteriów wyboru w odniesieniu do przyjętych zasad i Wytycznych, ocen jakości stosowanych kryteriów wyboru operacji i procedur</p> <p>Kryterium: Skuteczność i trafność</p>	<p>dokumentacja własna LGD, wyniki kontroli, wywiady, analiza zgodności oceny projektów z LSR, analiza trafności, ankiety, wywiady, ewaluacyjne, ankiety, wywiady</p> <p>EI, EX</p>	<p>Jakość procedur oceny i wyboru projektów oraz efektywność lokalnych kryteriów wyboru – wdrażanie LSR</p>
<p>Postępania LGD w otoczeniu, ocena jakości partnerstwa – zarządzanie LSR</p>	<p>dokumentacja własna LGD, rejestr umów, ankiety ewaluacyjne, ankiety, wywiady</p> <p>EI, EX</p>	<p>Postępania LGD w otoczeniu, ocena jakości partnerstwa – zarządzanie LSR</p>

Identyfikację zmian w otoczeniu LSR
 analiza danych GUS, dokumentacja
 własna LGD, ankiety, wywiady
 lokalnej społeczności

! czynników zakłócających, żeby
 możliwe było podjęcie działań
 zaradczych – wdrażanie LSR

Zródło: Opracowanie będące efektem współpracy z lokalnymi grupami działania w ramach wypracowanych standardów w zakresie monitoringu i ewaluacji

1. Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (aktualizacja, maj 2023 r.).
2. Program regionalny Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027.
3. Szczegółowy Opis Priorytetów programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027.
4. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wspierania Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 159-706).
5. Europejski Zielony Ład, Komisja Europejska 2021.
6. Strategia „Od pola do stołu”, Komisja Europejska, 2020.
7. Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności (Dz. U. z 2022 r. poz. 943), zwanej dalej „ustawą RLKS”.
8. Ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027.
9. Ustawa z dnia 8 kwietnia 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. z 2023 poz. 412).
10. Ustawa z 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2020 r. poz. 2261 z późn. zm.).
11. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030.
12. Strategia rozwoju województwa – Podkarpackie 2030, Rzeszów, wrzesień 2020 r.
13. REGIONALNA STRATEGIA INNOWACJI DLA WIELKOPOLSKI 2030 (RIS 2030).
14. Wytyczne dotyczące realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021–2027.
15. Wytyczne dotyczące warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2021-2027.
16. Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027.
17. Wytyczne dotyczące wyboru projektów na lata 2021-2027.
18. Wytyczne dotyczące monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027.
19. Wytyczne dotyczące realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.
20. Wytyczne dotyczące kontroli realizacji programów polityki spójności na lata 2021–2027.
21. Kryteria wyboru projektów dla poszczególnych priorytetów i działań FEP 2021-2027- zakres EFS+.
22. Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027.
23. Strategia Na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.). (2017 r.).
24. Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2030 (2020 r.).
25. Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybnictwa 2030. (2019). Warszawa.
26. Projekt wytycznych szczegółowych udzielania w wsparcia finansowego w ramach PS WPR dla interwencji 1.13.1 LEADER w zakresie komponentu Wdrażanie LSR,
27. Projekt wytycznych szczegółowych udzielania w wsparcia finansowego w ramach PS WPR dla interwencji 1.13.1 LEADER w zakresie komponentu Zarządzanie LSR,
28. PORADNIK DLA LOKALNYCH GRUP DZIAŁANIA W ZAKRESIE OPERACOWANIA LOKALNYCH STRATEGII ROZWOJU NA LATA 2014-2020, Materiał zredagowany w Departamencie Rozwoju Obszarów Wiejskich Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi na podstawie wyników prac Zespołu Roboczego ds. Opracowania Zakresu Lokalnych Strategii Rozwoju przy Grupie tematycznej ds. Podejścia Leader, Wydanie III uzupełnione i zaktualizowane, Warszawa 2015.
29. Raport z ewaluacji ex-post (2023 r.)
30. Raport „Polska wieś 2020. Raport o stanie wsi”, Fundacja na rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa (FDPA),
31. Raport „Polska wieś 2022. Raport o stanie wsi”, Fundacja na rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa (FDPA),
32. Statut, przyjęty Uchwałą 4/V/2023 z dnia 26 maja 2023 r.
33. Regulamin Zarządu przyjęty Uchwałą 6/V/2023 z dnia 26 maja 2023 r.
34. Regulamin Rady przyjęty Uchwałą nr 1/V/2023 z dnia 05.06.2023 r.
35. Strona internetowa Głównego Urzędu Statystycznego, bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl>
36. Strona internetowa Geoportalu Krajowego, <https://www.geoportals.gov.pl>
37. Strona internetowa Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody, <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/>
38. Strona internetowa LGD „LGD7 – Kraina Nocy i Dni” <https://lgd7krajanocynocy.pl/>.
39. Strategia Rozwoju Gminy Bliżanów, Ceków-Kolonia, Godziesze Wielkie, Kozminek, Mycielin, Stawiszyn, Lisków, Opatówek, Żelazków

Budżet (w EURO)	Przedsięwzięcia w ramach celu	Grupy docelowe	Sposób realizacji (konkurs, projekt grantowy, operacja własna, animacja itp.)
977 000 euro	C1 Aktywna społeczność w Krajinie Nocny i Dni		
8 000	osoby z niepełnosprawnościami	mieszkańcy, organizacje pozarządowe, grupy informacyjne, jednostki sektora finansów publicznych, przedsiębiorcy	granty
100 000	P.1.2 Kulturowanie tradycji Krajinie Nocny i Dni	mieszkańcy, turyści, samorządy, instytucje kultury	konkursy, granty, operacje własne
100 000	P.1.3 Zapobieganie wykluczeniom oraz integracja społeczności	mieszkańcy	konkursy, granty, operacje własne
769 000	P.1.4 Działania edukacyjne dla młodzieży i seniorów obszaru LSR	mieszkańcy	konkursy
2 305 000 euro	C2 Poprawa jakości oferty usługowej i spędzania czasu wolnego		
1 000 000	P.2.1 Podjęcie działań gospodarczych usługowych, w tym gospodarstw agroturystycznych na obszarze LSR	mieszkańcy, turyści	konkursy
92 000	P.2.2 Aktywizacja mieszkańców z wykorzystaniem infrastruktury publicznej	jednostki sektora finansów publicznych	konkursy, granty, operacje własne
700 000	P.2.3 Bogata oferta spędzania czasu wolnego	mieszkańcy, turyści, jednostki sektora finansów publicznych	konkursy
513 000	P.2.4 Rozwijanie infrastruktury publicznej Krajinie Nocny i Dni	mieszkańcy	konkursy

PLANOWANA WYSOKOŚĆ ŚRODKÓW NA WDRAŻANIE LSR I ZARZĄDZANIE LSR				
Źródło wsparcia	Program/Fundusz			Środki ogółem (EUR)
	PS WPR	EFRR*	ERDF*	
Wdrażanie LSR (art. 34 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 2021/1060)	2 000 000	513 000	769 000	3 282 000
Zarządzanie LSR (art. 34 ust. 1 lit. c rozporządzenia nr 2021/1060)	462 500	118 656,90	177 869,70	759 026,60
Razem	2 462 500	631 656,90	946 869,70	4 041 026,60

* Wysokość środków danego funduszu na RLKS dostępnych dla LGD w danym województwie będzie wyższa o wartość wkładu krajowego, którego procentowy udział w tej kwocie jest określony dla danego FEW.
 ** Wierszu odpowiadającym danemu EFSI, z którego LSR nie będzie finansowana, należy wstawić wartość „0”.

Załącznik nr 4 do LSR Stowarzyszenia „LGD7-Kraina Nocy i Dni”
Plan wykorzystania budżetu LSR

Środki zakontraktowane (w Euro) do:														
Fundusz	2024-12-31		2025-12-31		2026-06-30		2026-12-31		2027-12-31		2028-12-31		2029-12-31	
	Kwota ogółem (UE+kraje) wykorzystana LSR	% wykorzystania LSR	Kwota ogółem (UE+kraje) wykorzystana LSR	% wykorzystania LSR	Kwota ogółem (UE+kraje) wykorzystana LSR	% wykorzystania LSR	Kwota ogółem (UE+kraje) wykorzystana LSR	% wykorzystania LSR	Kwota ogółem (UE+kraje) wykorzystana LSR	% wykorzystania LSR	Kwota ogółem (UE+kraje) wykorzystana LSR	% wykorzystania LSR	Kwota ogółem (UE+kraje) wykorzystana LSR	% wykorzystania LSR
EFROW	0	0	594 000	29,70	886 000	74,00	520 000	100	0	100	0	100	0	100
EFS+	0	0	0	0	0	0	769 000	100	0	100	0	100	0	100
EFRR	0	0	0	0	0	0	513 000	100	0	100	0	100	0	100
RAZEM	0	0	594 000	18,10	0	0	1 802 000	100	0	100	0	100	0	100